

**Prispevki k
didaktiki zgodovine**

Letnik XVIII

3/2020

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

*Letnik 18, številka 3
2020*

*Prispevki
k didaktiki zgodovine*

Vsi prispevki so avtorska dela in niso lektorirani.

ISSN: 1581-8721 (elek. verzija)

*Oddelek za zgodovino
Filozofske fakultete*

Kazalo

<i>Predgovor</i>	4
KARIN GRADIŠNIK, LEA MESERKO: PRAZGODOVINSKA NAJDIŠČA NA SLOVENSKEM	6
NEJC KAVKA: MESTNE DRŽAVICE IN KOLONIJE	32
NINA KOCJANČIČ, URŠKA SVETINA: ALEKSANDER MAKEDONSKI POVEŽE TEDANJE CIVILIZACIJE	51
SARAH TKALEC, LUKA KROPIVNIK: ANTIČNA RELIGIJA IN ZNANOST	85
VID TILIA, BLAŽ LAMPRET: NASTAJANJE NOVE EVROPE	117
MANCA PERKO, INES ŠESTAN: NASTAJANJE EVROPSKIH DRŽAV	145
SARA KOBAL, ANAMARIJA RUPNIK: MESTA – SREDIŠČA OBRTI IN TRGOVINE	171
SEBASTJAN ZUPIN, JANOŠ KASTELIC: STARA INDIJA, KITAJSKA IN AMERIKA	209
<i>Avtorji prispevkov</i>	235

Predgovor

V študijskem letu 2019/20 so študentje 1. letnika magistrskega pedagoškega (eno in dvopredmetnega) študijskega programa zgodovine pripravili učne priprave za osnovne šole.

Tako so v pričujoči reviji objavljene učne priprave z vsemi prilogami, ki se lahko uporabljajo v osnovnih šolah pri zgodovini.

Vse učne priprave se nanašajo na učbenik: Zorn-Janša, O., Zorn, M., Mihelič, D. (2014). Koraki v času 7: učbenik za zgodovino v 7. razredu osnovne šole. Ljubljana: DZS.

Učne priprave niso lektorirane.

Urednica: Danijela Trškan

UČNE PRIPRAVE

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine I

**UČNA PRIPRAVA:
PRAZGODOVINSKA NAJDIŠČA NA SLOVENSKEM**

IME IN PRIIMEK: KARIN GRADIŠNIK
LEA MESERKO

DATUM: 29. MAJ 2020

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Osnovna šola	
Razred:	7. razred	
Datum:	Maj 2020	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Širša tema iz učnega načrta:	Izbirna tema: Prazgodovina na Slovenskem
	Poglavje iz učbenika:	Pojav človeka od 2 milijona let do 3500 pr. n. št.
Učna enota – naslov učne ure:	Prazgodovinska najdišča na Slovenskem	
Učne oblike:	<ul style="list-style-type: none"> - Frontalna učna oblika - Parna učna oblika - Individualna učna oblika 	
Učne metode:	<ul style="list-style-type: none"> - Metoda razlage - Metoda razgovora - Metoda besedne demonstracije - Metoda slikovne demonstracije - Metoda demonstracije gibljivih slik - Metoda dela s slikovnimi viri - Metoda dela s pisnimi viri 	
Učne tehnike:	Rebus.	
Cilji iz učnega načrta:	- »opišejo glavne arheološke najdbe iz različnih obdobj prazgodovine na tleh današnje Slovenije« (Učni načrt, 2011, str. 10)	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki	Izobraževalni učni cilji	<i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i> <ul style="list-style-type: none"> - navesti glavna prazgodovinska obdobja in njihove značilnosti, - naštetih najpomembnejše najdbe iz območja Slovenije, - umestiti najdbe v zgodovinska časovna obdobja.
	Funkcionalni učni cilji	<i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i> <ul style="list-style-type: none"> - na zemljevidu Slovenije pokazati, kje so bile najdbe odkrite, - na sliki prepoznati določene prazgodovinske najdbe.
	Vzgojni učni cilji	<i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i> <ul style="list-style-type: none"> - kazati zavest in spoštljiv odnos do prazgodovine in najdb na Slovenskem.
Učne etape:	<ul style="list-style-type: none"> - Uvajanje - Obravnavanje učne snovi - Urjenje 	

	- Ponavljanje	
Vsebinski poudarki:	1. Poselitev slovenskega ozemlja 2. Najdišča in najdbe iz kamene dobe 3. Najdišča in najdbe iz bronaste dobe 4. Najdišča in najdbe iz bakrene dobe 5. Najdišča in najdbe iz železne dobe	
Učna sredstva:	Učila:	<ul style="list-style-type: none"> - Učbenik (Janša Zorn, Zorn in Mihelič, 2014, str. 15-16) - učno-delovni list - delovni ponovitveni list - PowerPoint predstavitev z zapisom učne snovi - Stenski zemljevid (Slovenija) - Spletni videoposnetek (Najstarejše glasbilo na svetu. Iz česa je narejeno?)
	Učni pripomočki:	<ul style="list-style-type: none"> - Računalnik - LCD projektor - projekcijsko platno
Medpredmetne povezave z vsebinami:	Geografija (uporaba zemljevida pri prepoznavanju glavnih prazgodovinskih najdišč na Slovenskem). Slovenščina (Janez Jelen: Bobri - opis življenja na Ljubljanskem barju). Glasba (posnetek igranja na rekonstrukcijo najstarejšega glasbila na svetu – piščal iz Divjih bab).	
Novi pojmi s pojasnilom:	Spodmol - prostor pod previsno steno, Kaštelirji - utrjena naselja s kamnitim obzidjem, Gomile - pokrit, zasut prostor, najpogosteje jama, v katerem je kdo pokopan, Drevak - čoln izdolben iz debla, Situla - kovinska posoda v obliki vedra ali vaze.	
Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	<i>Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina.</i> Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011. http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/page/uploads/podrocje/os/prenovljeni_UN/UN_zgodovina.pdf (april 2020).
	Učna priprava	Janša Zorn, Olga, Mitja Zorn in Darja Mihelič. <i>Koraki v času 7: Učbenik za zgodovino v 7. razredu osnovne šole.</i> Ljubljana: DZS, 2014, str. 15-16. Razpotnik, Jelka. <i>Raziskujem preteklost 7: Samostojni delovni zvezek za zgodovino v 7. razredu.</i> 1. del - 1. izdaja. Ljubljana: Rokus Klett, 2016, str. 20-24. Štih, Peter, Vasko Simoniti. <i>Na stičišču svetov: slovenska zgodovina o prazgodovinskih kultur do konca 18. stoletja.</i> Ljubljana: Modrijan, 2010, str. 12-19. Brodnik, Vilma, Robert Jernejčič, Srečko Zgaga. <i>Zgodovina 1: Učbenik za prvi letnik gimnazije.</i>

PowerPoint	<p>Ljubljana: DZS, 2011, str. 140-153.</p> <p>DRSNICA 2: Rekonstrukcija koliščarskega naselja. http://www.ljubljanskobarje.si/uploads/podobe/naselje.jpg (3. 5. 2020).</p> <p>DRSNICA 4: Betanov spodmol. https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/e/e2/BetanovSpodmol1.JPG/1280px-BetanovSpodmol1.JPG (3. 5. 2020). Jama Divje babe. https://lh3.googleusercontent.com/proxy/MdnF_OyxsirWmalAzyNC66CEadYPhT8W4EVRLEiBHGhsxwOwGIA15RlgIfSOhLe_SKGzojsUC8JIX3ZyLby-zdWhjYYpy12FJ6EG7WXOi_CvDGxhm628y50U4o55aCX9f38v (3. 5. 2020).</p> <p>DRSNICA 5: Piščal iz Divjih bab. https://img.rtvsl.si/_up/upload/2017/06/11/65411814_neandertalcevapiscalfototomazlauko_fp-xl.jpg (3. 5. 2020).</p> <p>DRSNICA 6: Šivanka iz Potočke Zijaške. https://lh3.googleusercontent.com/proxy/-ecQQuvD264t4wlHLme1Vh0JaWgDATzu48H0ktzgC2ofj1LuAV_dk5xDgffggqOP4rq553ZlaIQmtYtRmS2KtSph4QGZv9ze4kGF20oLTSIe80tAxRHGoIqXT6QSok2S5Vcn1xrm07B2IJKzbyvh1qw5Trxwu_a2fGYZ4ATUU (3. 5. 2020).</p> <p>DRSNICA 8: Drevak. https://static.city-map.de/infoPageContent/11734_3_70010060504.jpg (3. 5. 2020).</p> <p>DRSNICA 9: Pisni odlomek: Jalen, Janez. <i>Bobri 1: Sam</i>. Omnibus. http://www.cloverleaf-mall.com/knjige/bobri1_jalen.pdf (dostop: april 2020).</p> <p>DRSNICA 11: Najstarejše leseno kolo z osjo. https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcTrHZ2miT_L58_Y2k4nGMS7oO-adyb6rzgyETZDmOYZ41o1gKl&usqp=CAU (3. 4. 2020). Poskus rekonstrukcije voza, ki mu je pripadalo kolo.</p>
------------	---

	<p>https://lh3.googleusercontent.com/proxy/uMkhqGdi bQyR6JFeGGoSNBSeVBS7lf8bs2KHgDQWgP1T d_DvCnRvBWNEx5s_VA5Yxm9P5C-7Obq6uUem0CWQlt8hEL8Ikr5s8jVaF7JNvJHDFS luKewPCEhzuIJeHhc (3. 5. 2020).</p> <p>DRSNICA 12: Vaška situla. https://lh3.googleusercontent.com/proxy/iev9p-IUKzbPPtZpgefCORyRnSgIWyrB_OeRKeZGKnoAzpXAQDi196rQgbQsTjVIJR3w3TgLSfLsti-zMa51rJuUv2DL758giX4JXDOF43vpYJrtYmSjQRQ2FC9UehcB1OFH79OljU7RKqpa3EPjNt3_RC V-GWjTJIAWTXULOOSMw7LmwGi4JilzO84ZLv_eKQEb-abIjr11cNtEjSZSsQtwaNX (3. 5. 2020).</p>
Spletni video posnetek	<p>Najstarejše glasbilo na svetu. Iz česa je narejeno? https://www.youtube.com/watch?v=JFsp9tE-QOM (3. 5. 2020).</p>
Učno-delovni list	<p>Koščena šivanka. http://www.prodnik.com/sites/default/files/Znamenitosti_Muzej_Poto%C4%8Dke_zijalke_pra%C5%A1ivanka.jpg (3. 5. 2020).</p> <p>Koščena piščal. http://zgodovina.si/wp-content/uploads/2017/07/zgo.si_1-3-900x450.jpg (3. 5. 2020).</p> <p>Leseno kolo. http://www.ljubljanskobarje.si/uploads/podobe/MM_LJ01.jpg (3. 5. 2020).</p> <p>Rekonstrukcija koliščarskega naselja. http://www.ljubljanskobarje.si/uploads/podobe/naselje.jpg (3. 5. 2020).</p> <p>Vaška situla. http://stres.a.gape.org/vs/vizualizacija_um/virtualni_m_slovenstva/situla_vrc_vace/umetnost_situl_1965_joze_kastelic_ipd2_kopija.jpg (3. 5. 2020).</p> <p>Zemljevid Slovenije. https://skupnost.sio.si/mod/resource/view.php?id=310574 (3. 5. 2020).</p>
Stenski zemljevid	<p>Stenski zemljevid Slovenija, Založba Mladinske knjige v sodelovanju z Geodetskim inštitutom Slovenije, 2016.</p>

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
5 minut	<i>Za začetek bi radi, da pogledate rebus na PowerPoint predstavitvi in ga poskušate v dvojicah rešiti - obrnite se proti sosedu in po tiho poskušajte najti rešitev, ki si jo lahko tudi zapišete v zvezek. Rešitev rebusa je namreč naslov današnje učne ure.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Rebus.	Drsnica 1.
	Hodiva po razredu, preverjava, da vsi rešujejo rebus in ohranjava disciplino v razredu.	V dvojicah v tišini rešujejo rebus.	Parna učna oblika, rebus.	
	Eno od dvojic spodbudiva, da nama pove njuno rešitev.	Odgovarjajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	Drsnica 2.
	<i>Kot ste že pravilno ugotovili, je naslov današnje učne ure Prazgodovinska najdišča na Slovenskem.</i>	Poslušajo.	Metoda razlage.	
	<i>Danes bomo obravnavali:</i> 1. Poselitev slovenskega ozemlja 2. Najdišča in najdbe iz kamene dobe 3. Najdišča in najdbe iz bronaste dobe 4. Najdišča in najdbe iz bakrene dobe 5. Najdišča in najdbe iz železne dobe			
<i>Napišite naslov v zvezek.</i>	Poslušajo navodilo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 2.	
	Prepišejo naslov učne ure.	Individualna učna oblika.		
<i>Na koncu najine ure boste tako znali:</i> - navesti glavna prazgodovinska obdobja in njihove značilnosti, - naštet najpomembnejše najdbe iz območja Slovenije, - umesti najdbe v zgodovinska časovna obdobja.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.		

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO PONAVLJANJE ALI SPROTNO PREVERJANJE

1. VSEBINSKI POUDAREK: Poselitev slovenskega ozemlja (4 minute)	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
	<p><i>Na poselitev slovenskega ozemlja v prazgodovini so vplivale predvsem naravne značilnosti okolja. Slovenska pokrajina je namreč zelo raznolika in težko prehodna. Zaradi teh razlogov ni prišlo do razvoja velikih prazgodovinskih kultur. Večji razvoj je bil na Slovenskem predvsem v kameni in bakreni dobi.</i></p>	Poslušajjo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 3.
	<p><i>Ali poznate kakšno prazgodovinsko najdbo na Slovenskem? Ste morda že obiskali kakšno najdišče?</i></p> <p>Na podlagi njihovih odgovorov poveva: <i>V Sloveniji je kar precej prazgodovinskih najdišč, ki jih bomo danes skupaj raziskali.</i></p>	<p>(Učenci povedo, kar vedo in če so že obiskali kakšno najdišče.)</p> <p>Učenci poslušajjo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p> <p>Metoda razlage.</p>	
	<p>Učencem razdeliva učno-delovni list z zemljevidom Slovenije. <i>Na zemljevidu so označene lokacije najpomembnejših prazgodovinskih najdb na Slovenskem. V praznih prostorčkih imate prostor, da zapišete lokacijo, najdbo in zgodovinsko obdobje, iz katerega izhaja. Med uro si lahko v prazne prostore že sproti zapisujete, za katere najdbe gre.</i></p>	<p>Učenci poslušajjo navodila.</p> <p>Učenci pregledajo učno-delovni list, ko ga dobijo.</p>	<p>Frontalna učna oblika.</p> <p>Metoda razlage.</p> <p>Individualna učna oblika.</p>	Učno-delovni list.
	<p><i>V nadaljevanju vam bova predstavili posamezna zgodovinska obdobja in posamezne pomembne najdbe.</i></p>	Učenci poslušajjo.	<p>Frontalna učna oblika.</p> <p>Metoda razlage.</p>	

2. VSEBINSKI POUDAREK: Najdišča in najdbe iz kamene dobe (7 minut)	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
	<p><i>Prvo obdobje, ki si ga bomo ogledali, je kamena doba. Kamena doba velja za najdaljše zgodovinsko obdobje. Človek si je v tem obdobju bivališče največkrat poiskal v jamah ali spodmolih.</i></p>	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlaga.	Drsnica 4.
	<p><i>Morda kdo od vas ve, kaj je to spodmol?</i></p> <p>Na podlagi njihovih odgovorov poveva: <i>Spodmol je prostor pod previsno steno. Primer Betalovega spodmola lahko vidite na drsnici 4.</i></p>	<p>(Učenci odgovorijo, če vedo).</p> <p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p> <p>Metoda razlage. Metoda slikovne demonstracije.</p>	Drsnica 4.
	<p><i>V času kamene dobe so na slovenskem območju živeli neandertalci. Temu pričata dve najpomembnejši najdišči iz kamene dobe v Sloveniji, že omenjen Betalov spodmol in jama Divje babe, kar lahko vidite na drsnici 4.</i></p> <p><i>Poglejte si sliko na drsnici 5, kaj predstavlja?</i></p> <p>Na podlagi njihovih odgovorov poveva: <i>Na sliki je piščal, ki je bila najdena v Divjih babah. Na tem mestu na stenskem zemljevidu pokaževa lokacijo najdišča. Narejena je iz kosti jamskega</i></p>	<p>Učenci poslušajo in spremljajo PPT.</p> <p>Učenci opazujejo sliko, odgovarjajo: <i>Na sliki je piščal, star predmet, itd.</i></p> <p>Učenci poslušajo, opazujejo zemljevid.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Metoda dela s slikovnimi viri.</p> <p>Metoda razlage. Metoda slikovne demonstracije.</p>	<p>Drsnica 4.</p> <p>Drsnica 5.</p> <p>Stenski zemljevid.</p>

<p><i>medveda, ki so jo izdelali neandertalci pred približno 50.000 leti.</i></p> <p><i>Sedaj pa bomo še pogledali, kako takšna piščal izgleda in kako zveni.</i></p> <p><i>Preverili bomo, ali ste pravilno izpolnili prazna polja na učno-delovnem listu. Rešitve lahko najdete na PowerPoint predstavitvi.</i></p>	<p>Učenci si na učno-delovnem listu zabeležijo najdbo.</p> <p>Poslušajo.</p> <p>Učenci poslušajo in gledajo posnetek.</p> <p>Poslušajo navodilo.</p> <p>Učenci pogledajo rešitve na PPT in preverijo svoje zapise, po potrebi dopolnijo.</p>	<p>Individualna učna oblika.</p> <p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Metoda demonstracije gibljivih slik.</p> <p>Metoda razlage.</p> <p>Individualna učna oblika.</p>	<p>Učno-delovni list.</p> <p>Spletni videoposnetek</p> <p>Drsnica 5.</p>
<p><i>Ena od pomembnejših bivališč takratnih ljudi je bila jama Potočka Zijalka.</i></p> <p><i>Ali kdo ve, kaj so našli v jami?</i></p> <p><i>Na podlagi njihovih odgovorov poveva: V jami so našli najstarejšo znano koščeno iglo, šivanko na svetu, ki je bila narejena iz kosti. Poleg tega so našli tudi koščene konice in kosti jamskega medveda. Šivanko lahko vidite na drsnici 6.</i></p>	<p>Učenci poslušajo.</p> <p>(Učenci odgovorijo, če vedo.)</p> <p>Učenci poslušajo in opazujejo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>(Metoda razgovora.)</p> <p>Metoda razlage. Metoda slikovne demonstracije.</p>	<p>Drsnica 6.</p>

		Učenci si dopolnjujejo manjkajoče podatke na učno-delovnem listu.	Individualna učna oblika.	Drsnica 6.
	<i>Tudi tokrat bova preverili, ali ste pravilno izpolnili učno-delovni list. Rešitev najdete na Powerpoint predstavitvi. Preverite s svojim zapisom.</i>	Poslušajo navodila.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 6.
		Učenci pogledajo rešitve na PPT in preverijo svoje zapise, po potrebi dopolnijo.	Individualna učna oblika.	

3. VSEBINSKI POUDAREK: Najdišča in najdbe iz bronaste dobe (3 minut)	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
	<i>Po koncu ledene dobe je prišlo do človeku prijaznejšega podnebja, kar je omogočilo poljedelstvo in živinorejo. Ljudje so se začeli naseljevali v stalne naselbine. Te so gradili ob rekah, jezerih in na močvirnatih predelih. Eno takšnih je na primer Ljubljansko barje.</i>	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 7.
	<i>Zakaj pa so se naseljevali ravno ob vodnatih predelih?</i>	Učenci odgovorijo: <i>Zaradi boljših pogojev za poljedelstvo.</i>	Metoda razgovora.	
	<i>Na Krasu in v Istri so v času bronaste dobe nastajali kaštelirji. To so bila utrjena naselja s kamnitim obzidjem. Na Štajerskem pa v ta čas spadajo gomile - pokrit, zasut prostor, v katerem je kdo pokopan.</i>	Učenci poslušajo.	Metoda razlage.	Drsnica 7.
	<i>Ali poznamo kakšno najdišče iz bronaste dobe na Slovenskem?</i>	(Učenci odgovorijo, če vedo).	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	

	<p>Na podlagi učenčevih odgovorov poveva: <i>Eno najbolj znanih naselij s konca in začetka pozne bronaste dobe je Oloris pri Dolnjem Lakošu v Prekmurju. V takšnem naselju so bile hiše grajene iz prepleta vej in šibja ter ometane z ilovico, ki je bila pomešana z blatom in slamo. Strehe so bile pokrite s slamo. Poleg Olorisa poznamo na Slovenskem tudi ostanke kaštelirske kulture - Debela griža in Škocjan.</i></p>	Učenci poslušajo.	Metoda razlage.	Drsnica 7.
--	--	-------------------	-----------------	------------

4. VSEBINSKI POUDAREK: Najdišča in najdbe iz bakrene dobe (7 minut)	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
	<p><i>V času bakrene dobe so se ljudstva na slovenskem ozemlju pričela ukvarjati s proizvodnjo kovin. O tem nam pričajo ostanki raznih kalupov za ulivanje sekir in drugega orodja.</i></p>	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 8.
	<p><i>V tem času so na območju Ljubljanskega barja živeli koliščarji.</i></p> <p>Na stenskem zemljevidu pokaževa območje Ljubljanskega barja.</p> <p><i>Od kod mislite, da izhaja ime koliščarji? V pomoč vam bova prebrali naslednji odlomek na drsnici 9.</i> Branje odlomka iz Powerpoint predstavitve (drsnica 8).</p> <p><i>Od kod mislite, da izhaja ime koliščarji?</i></p>	<p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci gledajo zemljevid.</p> <p>Učenci poslušajo odlomek.</p> <p>Učenci odgovorijo: <i>Naselja so bila na kolih, ki so bili</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Metoda slikovne demonstracije.</p> <p>Frontalna učna oblika. Metoda besedne demonstracije.</p> <p>Metoda dela s pisnimi viri.</p>	<p>Stenski zemljevid.</p> <p>Drsnica 9.</p> <p>Drsnica 9.</p>

<p><i>Kot ste pravilno odgovorili, na Ljubljanskem barju so našli ostanke kolišč, torej naselij, kjer so živel koliščarji. Ti so se poleg poljedelstva ukvarjali tudi z lončarstvom, tkanjem in šivanjem. Redili so svinje, govedo in ovce. Še so bili razširjeni lov, ribolov in nabiralništvo. Zaradi bližine vode so si izdelali posebne čolne, imenovane drevaki, s katerimi so se prevažali po barju.</i></p> <p><i>Kako ste izpolnili podatke na učno-delovnih listih? Rešitve lahko vidite na Powerpointu. Preverite svoje zapise in dopolnite.</i></p>	<p><i>zapičeni v vodo.</i></p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci poslušajo navodila.</p> <p>Učenci si dopolnijo manjkajoče podatke na učno-delovnem listu.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Individualna učna oblika.</p>	<p>Drsnica 10.</p>
<p><i>Kateri predmet vidite na sliki?</i></p> <p><i>Slika predstavlja najstarejše leseno kolo z osjo na svetu, ki je bilo leta 2002 najdeno na Ljubljanskem barju.</i></p> <p><i>Katero najdbo in najdišče ste si torej morali zapisati?</i></p> <p><i>Rešitve lahko vidite na Powerpointu. Preverite svoje zapise in popravite.</i></p>	<p>Učenci odgovorijo: <i>(Leseno) kolo.</i></p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci odgovorijo: <i>Leseno kolo.</i></p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci si na</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda dela s slikovnimi viri.</p> <p>Metoda razlage. Metoda slikovne demonstracije.</p> <p>Metoda razgovora.</p> <p>Metoda razlage.</p> <p>Individualna</p>	<p>Drsnica 11.</p> <p>Drsnica 11.</p>

		učno-delovnem listu zabeležijo najdbo na območju Ljubljanskega barja.	učna oblika.	
--	--	---	--------------	--

5. VSEBINSKI POUDAREK: Najdišča in najdbe iz železne dobe (5 minut)	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
	<i>Železarstvo se je na slovenskem ozemlju pričelo razvijati konec 9. in v 8. stoletju pred našim štetjem. S pričetkom železarstva se je začela zelena doba, ta je trajala vse do takrat, ko so slovensko ozemlje zasedli Rimljani.</i>	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	
	<i>Kateri predmet prepoznate na sliki?</i>	Učenci odgovorijo: <i>Posodo, vazo, vedro, itd.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda dela s slikovnimi viri.	Drsnica 12.
	<i>Na sliki je situla oziroma kovinsko vedro, ki je bilo najdeno na Vačah.</i>	Učenci poslušajo.	Metoda razlage.	
	Učencem na stenskem zemljevidu pokaževa lokacijo najdišča.	Gledajo.	Metoda slikovne demonstracije.	Zemljevid.
	<i>Vače spadajo med eno izmed najpomembnejših najdišč v našem delu Evrope. Poleg situle so našli tudi kovinske čelade. Originalno situlo si lahko danes ogledate v Narodnem muzeju Slovenije.</i>	Učenci poslušajo.	Metoda razlage.	Drsnica 12.
	<i>V železni dobi se spremeni tudi način bivanja. Za ta čas so značilna gradišča, to so urjena naselja z močnim obzidjem. Ena najpomembnejših naselij je bilo odkrito na področju današnjega Novega mesta.</i>	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Metoda	

	<p>Na stenskem zemljevidu pokaževa lokacijo najdbe.</p> <p><i>Kaj ste si torej označili na učno-delovnih listih. Rešitve najdete na Powerpointu. Preverite svoje zapise in dopolnite.</i></p>	<p>Učenci opazujejo.</p> <p>Poslušajo.</p> <p>Učenci si na učno-delovnih listih zabeležijo najdbo.</p>	<p>slikovne demonstracije.</p> <p>Metoda razlage.</p> <p>Individualna učna oblika.</p>	<p>Stenski zemljevid.</p> <p>Drsnica 13.</p>
--	---	--	--	--

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
10 minut	<p>Učencem razdeliva delovni ponovitveni list.</p> <p><i>Na koncu naše učne ure boste rešili naloge na delovnem ponovitvenem listu. Delovni list vam bo služil kot pomoč za ponavljanje učne snovi, ko se boste učili. Pri reševanju nalog si pomagajte z učbenikom na straneh 14 in 15. Za reševanje imate čas 5 minut, kasneje pa bomo odgovore skupaj preverili.</i></p> <p><i>Pričnite z reševanjem. Če želite, se lahko obrnete k svojemu sosedu in si pomagata med seboj, vendar prosiva, da se med seboj pogovarjata šepetaje. Sicer pa lahko rešujete naloge tudi vsak posebej.</i></p> <p>Hodiva po razredu, preverjava, če učenci rešujejo naloge in niso preglasni.</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Učenci poslušajo navodila.</p> <p>Rešujejo delovni ponovitveni list.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Metoda razlage.</p> <p>Individualna učna oblika. Parna učna oblika.</p>	<p>Delovni ponovitveni list.</p>
	<p><i>Tako, preteklo je 5 minut in zdaj bomo skupaj preverili rešitve.</i></p> <p>Enega od učencev prosiva, da</p>	<p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenec prebere</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Frontalna učna</p>	<p>Delovni ponovitveni list.</p>

prebere rešitve prve naloge na delovnem ponovitvenem listu.	rešitve. Ostali pa ga poslušajo in pregledujejo svoje odgovore.	oblika. Metoda razgovora.	Drsnica 14.
<i>Drugo in tretjo nalogo bomo pregledali individualno s pomočjo Powepointa. Na drsnici imate navedene pravilne rešitve, tako da preverite svoje odgovore in popravite, če imate kaj narobe.</i>	Poslušajo navodila.	Metoda razlage.	
	Učenci s pomočjo rešitev na PPT preverijo svoje odgovore in po potrebi dopolnijo.	Individualna učna oblika.	
<i>Ima kdo še kakšno vprašanje?</i>	(Učenci odgovorijo, če ga imajo.)	Frontalna učna oblika. (Metoda razgovora.)	
<i>Ugotavlja, da ste si kar nekaj zapomnili iz današnje ure. Pokazali ste, da znate (oceniva z zelo dobro, dobro ali slabo) naštetih glavna prazgodovinska obdobja, njihove značilnosti, naštetih najpomembnejše najdbe na območju Slovenije in jih umestiti v določena zgodovinska obdobja.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	

III. SEZNAM PRILOG

PRILOGA 1 :	Učno-delovni list z zemljevidom
PRILOGA 2 :	Izpolnjen učno-delovni list z zemljevidom
PRILOGA 3 :	Delovni ponovitveni list
PRILOGA 4:	Izpolnjen delovni ponovitveni list
PRILOGA 5:	Prazgodovinska najdišča na Slovenskem - PowerPoint predstavitev z zapisom učne snovi

PRAZGODOVINSKA NAJDIŠČA NA SLOVENSKEM

Priloga 1: Učno-delovni list z zemljevidom

A map of Slovenia showing several archaeological sites marked with colored dots (green, yellow, blue). Callout boxes are connected to these sites by lines, containing information and images:

- Green boxes:** Located near Jesenice and Domžale. Each contains a callout box with fields for **LOKACIJA:**, **OBDOBJE:**, and **NAJDBA:**. One green box also includes a photograph of a wooden artifact with two holes.
- Yellow box:** Located near Ljubljana. Contains a callout box with fields for **LOKACIJA:**, **OBDOBJE:**, and **NAJDBA:**, and a photograph of a stone structure.
- Blue boxes:** Located near Domžale and Novo mesto. Each contains a callout box with fields for **LOKACIJA:**, **OBDOBJE:**, and **NAJDBA:**. One blue box also includes a photograph of a stone structure.

REPUBLICA SLOVENIJA

MARIBOR	50,000 and more inhabitants
Celje	10,000 to 49,999 inhabitants
Ormož	5,000 to 9,999 inhabitants
Slovenj	2,000 to 4,999 inhabitants

GRAFSKI ATLAS SLOVENIJE, 1998

© Institut za geografijo © Geografski inštitut AMN ZRC SAZU

Scale: 1:750,000. Scale bar: 0 to 50 km.

PRAZGODOVINSKA NAJDIŠČA NA SLOVENSKEM

Priloga 2: Izpolnjen učno-delovni list z zemljevidom

LOKACIJA: Divje babe
OBDOBJE: Kamena doba
NAJDBA: Koščena piščal

LOKACIJA: Potočka Zijalka
OBDOBJE: Kamena doba
NAJDBA: Koščena igla

LOKACIJA: Vače
OBDOBJE: Železna doba
NAJDBA: Vaška situla

LOKACIJA: Okolica Novega mesta
OBDOBJE: Železna doba
NAJDBA: utrjeno naselje - gradišče

LOKACIJA: Ljubljansko Barje
OBDOBJE: Bakrena doba
NAJDBA: Leseno kolo

LOKACIJA: Ljubljansko Barje
OBDOBJE: Bakrena doba
NAJDBA: Mostiščarska hiša

REPUBLIKA SLOVENIJA

MARIBOR 50.000 and more inhabitants
Celje 10.000 to 49.999 inhabitants
Ormož 5.000 to 9.999 inhabitants
Semnoje 2.000 to 4.999 inhabitants

GEOGRAFSKI ATLAS SLOVENIJE, 1998

Merk: 1 : 750 000

0 10 20 30 40 50 km

© Inštitut za geografijo © Geografski inštitut ANI ZRC SAZU

Priloga 3: Delovni ponovitveni list

DELOVNI PONOVI TVENI LIST

PRAZGODOVINSKA NAJDIŠČA NA SLOVENSKEM

Pri reševanju si pomagaj z učbenikom, str. 14 in 15.

1. Spodnje pojme poveži s pravilno razlago.

Spodmol	Utrjeno naselje z močnim obzidjem na manjših vzpetinah
Gomila	Kovinsko vedro
Drevak	Posebna oblika bivališča, kjer so živeli koliščarji
Kolišče	Prostor pod previsno steno, namenjen bivanju
Gradišče	Čoln izdolben iz debla
Situla	Pokrit, zasut prostor namenjen pokopavanju

2. Odgovori na spodnja vprašanja.

Na katera zgodovinska obdobja delimo prazgodovinska najdišča na Slovenskem?

Kje si je človek v kameni dobi največkrat poiskal bivališče?

S čim so se ljudje začeli ukvarjati po koncu kamene dobe? Zakaj?

Kje so bila zgrajena koliščarska naselja? Katero kolišče je najbolj pomembno za slovenski prostor?

S čim se je začela na Slovenskem železna doba? Katero najdišče oziroma najdba je iz tega obdobja najpomembnejša?

3. Dopolni spodnje besedilo.

Piščal neandertalca, najdeno v _____, štejemo med najpomembnejša odkritja _____ dobe na slovenskih tleh. V bakreni dobi so na _____ nastala številna koliščarska naselja. Prebivalci kolišč, ki so se imenovali _____, ukvarjali pa so se _____. Konec 9. stoletja, se je na Slovenskem razvilo _____. V tem času so bila značilna naselja imenovana _____. Med najpomembnejše najdbe železne dobe spada kovinsko vedro ali _____, najdeno na _____.

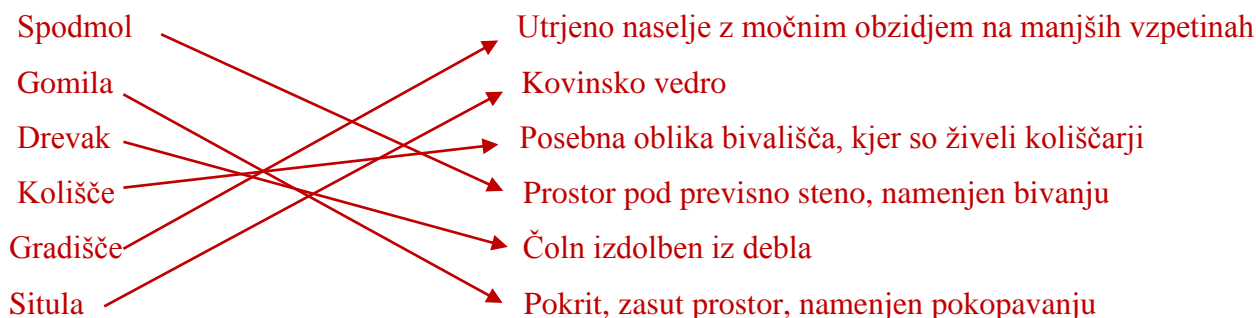
Priloga 4: Izpolnjen delovni ponovitveni list

DELOVNI PONOVI TVENI LIST

PRAZGODOVINSKA NAJDIŠČA NA SLOVENSKEM

Pri reševanju si pomagaj z učbenikom, str. 14 in 15.

1. Spodnje pojme poveži s pravilno razlago.

2. Odgovori na spodnja vprašanja.

Na katera zgodovinska obdobja delimo prazgodovinska najdišča na Slovenskem?

Kameno dobo, bakreno dobo, bronasto dobo in železno dobo.

Kje si je človek v kameni dobi največkrat poiskal bivališče?

V jamah in spodmolih.

S čim so se ljudje začeli ukvarjati po koncu kamene dobe? Zakaj?

S poljedelstvom in živinorejo, zaradi milejšega podnebja.

Kje so bila zgrajena koliščarska naselja? Katero kolišče je najbolj pomembno za slovenski prostor?

Na rekah, ob jezerih. Za Slovenijo je najbolj pomembno kolišče na Ljubljanskem barju.

S čim se je začela na Slovenskem železna doba? Katero najdišče oziroma najdba je iz tega obdobja najpomembnejša?

Začela se je z železarstvom. Najpomembnejša je vaška situla z Vač.

3. Dopolni spodnje besedilo

Piščal neandertalca, najdeno v Divjih babah, štejemo med najpomembnejša odkritja kamene dobe na slovenskih tleh. V bakreni dobi so na Ljubljanskem barju nastala številna koliščarska naselja. Prebivalci kolišč, so se imenovali koliščarji, ukvarjali pa so se s poljedelstvom, živinorejo, lončarstvom, tkanjem, šivanjem. Konec 9. stoletja, se je na slovenskem razvilo železarstvo. V tem času so bila značilna naselja imenovana gradišča. Med najpomembnejše najdbe železne dobe spada kovinsko vedro ali situla najdeno na Vačah.

Priloga 5: Prazgodovinska najdišča na Slovenskem - PowerPoint predstavitev z zapisom učne snovi

Drsnica 1

UGANI, KAKŠEN JE NASLOV DANAŠNJE UČNE URE...

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11
V-Z

1 2 3 4 5 6 7
R-D

1 2 3 4 5 6
E-I

1 2 3
Č-N

1 2 3 4 5 6
Š Ž Ž Ž

1 2 3 4 5 + A
Š Ž Ž Ž

Rešitev: Prazgodovinska najdišča

Drsnica 2

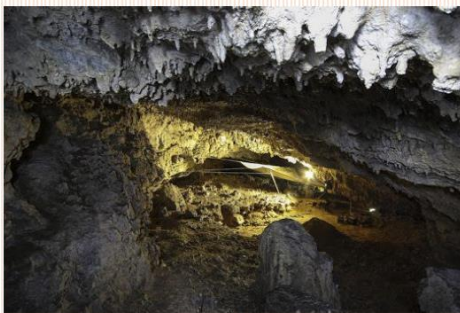

1. POSELITEV SLOVENSKEGA OZEMLJA

- Vpliv naravnih značilnosti okolja,
- raznolikost in težka prehodnost slovenske pokrajine,
- pri nas ni prišlo do razvoja velikih prazgodovinskih kultur,
- večji razvoj v kameni in v bakreni dobi.

2. NAJDIŠČA IN NAJDBE IZ KAMENE DOBE

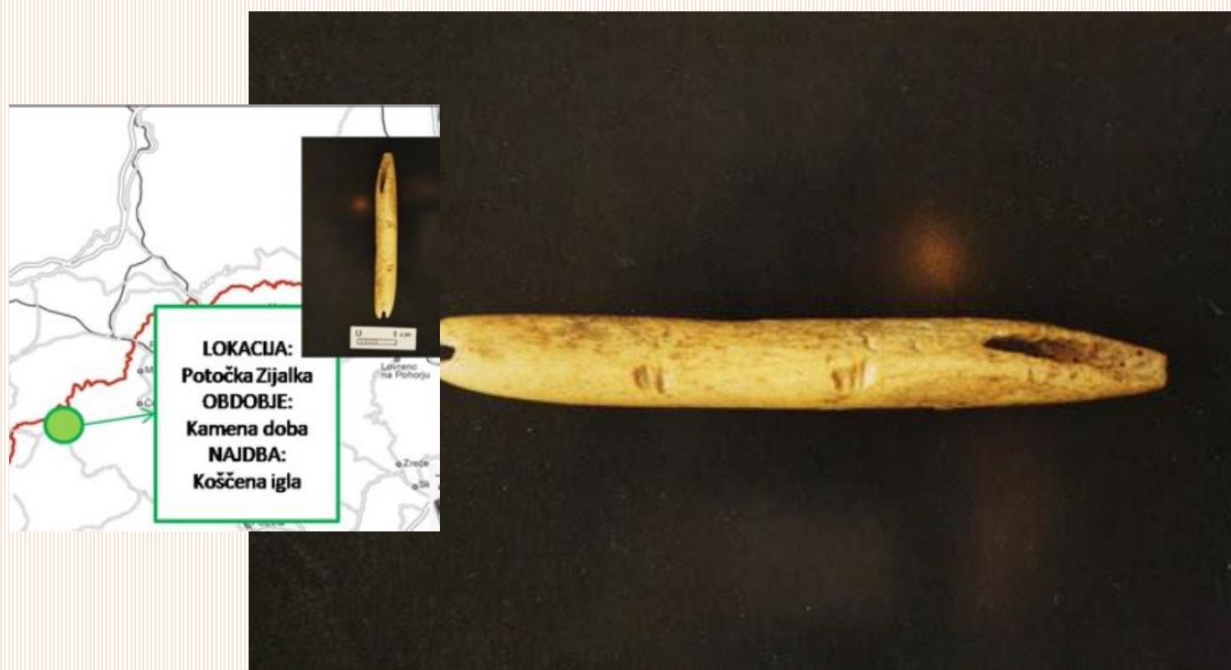
- Kamena doba – najdaljše zgodovinsko obdobje,
- bivališče v jamah ali spodmolih (Betanov spodmol),
- neandertalci.

Drsnica 5

Drsnica 6

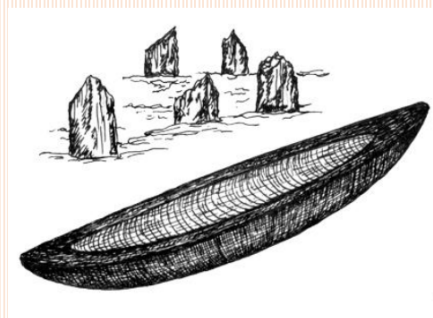

3. NAJDIŠČA IN NAJDBE IZ BRONASTE DOBE

- Sprememba podnebja,
- živinoreja in poljedelstvo,
- naseljevanje ljudi v stalne naselbine – Ljubljansko barje,
- na Krasu in v Istri – kaštelirji,
- na Štajerskem gomile,
- Oloris pri Dolnjem Lakošu v Prekmurju.

4. NAJDIŠČA IN NAJDBE IZ BAKRENE DOBE

- Ukvarjanje s proizvodnjo kovin – ostanki raznih kalupov za ulivanje sekir,
- na Ljubljanskem barju živeli koliščarji – ukvarjali z lončarstvom, tkanjem in šivanjem,
- drevaki.

Drsnica 9

»Zginile so gazi, ki so vezale med seboj *posamezna kolišča*, spajale otoke s celino in vodile vsevprek, po dolgem in počez, da se je videlo z razglednikov *današnje Ljubljansko barje* kakor velikanska, redko prepletena mreža, pripeta z mogočnimi hrasti, visokimi jelkami in še z raznovrstnim drugim drevjem na obkrožujoči obod hribov in gora naokrog. /.../ Voda v jezuru je narasla do *kolov*, na katere so bile postavljene *koče*, in je pričela upadati šele, ko je nekatere že skrbelo, da prodre skozi tla in jih prežene s suhих ležišč v *vlažne drevake*, iz enega samega debla tesane in izžagane čolne, ki so se privezani ob *koliščih* pozibavali na motni vodi.«

(Janez Jalen, Bobri I)

Drsnica 10

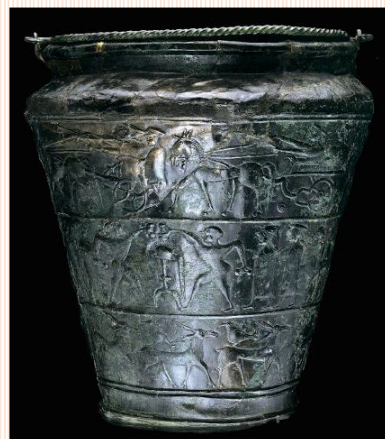
Drsnica 11

Drsnica 12

5. NAJDIŠČA IN NAJDBE IZ ŽELEZNE DOBE

- Železarstvo na Slovenskem pričelo razvijati konec 9. in v 8. stoletju pred našim štetjem,
- sprememba načina bivanja,
- gradišča – Novo mesto,
- Vaška situla oziroma kovinsko vedro.

Drsnica 13

Drsnica 14

2. Odgovori na spodnja vprašanja.

Na katera zgodovinska obdobja delimo prazgodovinska najdišča na Slovenskem?

Kameno dobo, bakreno dobo, bronasto dobo in železno dobo.

Kje si je človek v kameni dobi največkrat poiskal bivališče?

V jamah in spodmolih.

S čim so se ljudje začeli ukvarjati po koncu kamene dobe? Zakaj?

S poljedelstvom in živinorejo, zaradi milejšega podnebja.

Kje so bila zgrajena koliščarska naselja? Katero kolišče je najbolj pomembno za slovenski prostor?

Na rekah, ob jezerih. Za Slovenijo je najbolj pomembno kolišče na Ljublanskem bariu.

S čim se je začela na Slovenskem železna doba? Katero najdišče oziroma najdba je iz tega obdobja najpomembnejša?

Začela se je z železarstvom. Najpomembnejša je vaška situla z Vač.

3. Dopolni spodnje besedilo

Piščal neandertalca, najdeno v *Divjih babah*, štejemo med najpomembnejša odkritja *kamene* dobe na slovenskih tleh. V bakreni dobi so na *Ljublanskem bariu* nastala številna koliščarska naselja. Prebivalci kolišč, so se imenovali *koliščarji*, ukvarjali pa so se s *poljedelstvom, živinorejo, lončarstvom, tkanjem, šivanjem*. Konec 9. stoletja, se je na slovenskem razvilo *železarstvo*. V tem času so bila značilna naselja imenovana *gradišča*. Med najpomembnejše najdbe železne dobe spada kovinsko vedro ali *situla* najdeno na *Vačah*.

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine I

**UČNA PRIPRAVA:
MESTNE DRŽAVICE IN KOLONIJE**

IME IN PRIIMEK: Nejc Kavka

DATUM: Maj, 2020

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Osnovna šola	
Razred:	7. razred	
Datum:	Maj 2020	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Širša tema iz učnega načrta:	Stara Grčija
	Poglavje iz učbenika:	Antična Grčija 2200-146 pr. n. št.
Učna enota – naslov učne ure:	Mestne državice in kolonije	
Učne oblike:	Frontalna, skupinska, parna	
Učne metode:	Razlaga, razgovor, delo s pisnimi viri, delo s slikovnimi viri, besedna demonstracija, slikovna demonstracija, grafični izdelki.	
Učne tehnike:	Skrivanka	
Cilji iz učnega načrta:	<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - »opišejo glavne značilnosti atenske in spartanske mestne države - primerjajo podobnosti in razlike atenske in spartanske družbe - pojasnijo značilnosti prve demokratične vladavine - sklepajo o pomenu atenske demokracije za današnje evropske demokracije« (Učni načrt, 2011, str. 11 in 12) 	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki	Izobraževalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - opredeliti glavne značilnosti grške mestne države. - razložiti vzroke in posledice grške kolonizacije. - opisati glavne značilnosti, podobnosti in razlike atenske in špartanske družbe. - razložiti značilnosti prve demokracije.
	Funkcionalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ob zemljevidu navesti glavne smeri in območja grške kolonizacije. - iz pisnih virov razbrati značilnosti grške trgovine in špartanske vzgoje.
	Vzgojni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - opisati pomen atenske demokracije za današnjo družbo.
Učne etape:	<ul style="list-style-type: none"> - Uvajanje - Obravnavanje nove učne snovi - Ponavljanje 	
Vsebinski poudarki:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mestne državice 2. Grška kolonizacija 	

3. Šparta in Atene		
Učna sredstva:	Učila:	Učbenik (Zorn-Janša, Zorn, Mihelič, 2014, str. 36-37), Mali zgodovinski atlas (2008, str. 13), ponovitveni list, PPT predstavitev z zapisom učne snovi
	Učni pripomočki:	Tabla, pisalo, računalnik, LCD projektor, platno
Medpredmetne povezave z vsebinami:	Slovenščina (učenci morajo prebrati in analizirati pisne vire, s čimer se urijo v bralnem razumevanju; obenem morajo učenci v zvezek zapisovati učno snov, s čimer se urijo v pisanju). Geografija (učenci morajo razbrati podatke z zemljevida, s čimer se urijo v branju zemljevidov).	
Novi pojmi s pojasnilom:	Polis – grška mestna državica Špatiati – premožnejši, vladajoči sloj v Šparti Periojki – svobodni kmetje in obrtniki v Šparti Heloti – sužnji v Šparti	
Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	<i>Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina.</i> Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011. https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/obvezni/UN_zgodovina.pdf (27. 4. 2020)
	Učna priprava	Olga Zorn-Janša, Matija Zorn, Darja Mihelič. <i>Koraki v času 7: Učbenik za zgodovino v 7. razredu osnovne šole.</i> Ljubljana: DZS, 2014, str. 36-37. Jelka Razpotnik in Damjan Snoj. <i>Raziskujem preteklost 7. Priročnik za učitelje za zgodovino v sedmem razredu osnovne šole.</i> Ljubljana : Rokus Klett, 2010, 44-47. <i>Mali zgodovinski atlas.</i> Ljubljana: Modrijan, 2008, str. 13.
	Power Point projekcija	DRSNICA 3: Atene. https://res.cloudinary.com/dk-find-out/image/upload/q_80,w_1920,f_auto/A-Alamy-A9YY04_extended_mefgiz.jpg (2. 5. 2020). DRSNICA 4: Mestna državica. https://o.quizlet.com/GvDeKES8muwKQdm2HHw1VA_b.jpg (2. 5. 2020). DRSNICA 5: Fizični zemljevid Grčije. https://nmusd.learning.powerschool.com/aformaneck/formaneck/cms_page/view/24809986

		<p>(2. 5. 2020).</p> <p>DRSNICA 6: Grki in Kelti. https://turningpointsoftheancientworld.com/wp-content/uploads/2018/02/Gauls-and-Massaliotes-1024x477.png (2. 5. 2020).</p> <p>Grška ladja. https://www.pbslearningmedia.org/resource/63af7666-25d6-4d3b-b029-4003f7ab568e/the-greeks-colonize-the-mediterranean/ (2. 5. 2020).</p> <p>Grški trgovci. https://www.arcgis.com/sharing/rest/content/items/08486b31fb6b4912a5a9ba5601a47da5/resources/1575962407251.jpeg?w=1600 (2. 5. 2020).</p> <p>DRSNICA 8: Atenska šola. https://i.pinimg.com/originals/b5/6e/49/b56e49888f50b73ee4ff3373e114b457.jpg (2. 5. 2020).</p> <p>Kip Špartanca. https://i.pinimg.com/736x/e8/e4/a8/e8e4a8065e9475b3c04da729a8ed7253.jpg (2. 5. 2020).</p>
	Delovni list	<p>Nemi zemljevid Sredozemlja. https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/92/Mediterranean_Sea_location_map.svg (2. 5. 2020).</p>

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
5 minut	<p><i>Pozdravljeni učenci.</i></p> <p><i>Na začetku vas prosim da v skrivanki, ki je na projektorju poiščete čim več pojmov. Besede se skrivajo v vodoravni in navpični legi.</i></p>	Poslušajo.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 1.
	Opazujem, jim pomagam ali dajem namige.	Iščejo besede v skrivanki in govorijo.	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	Drsnica 1.

<p>Ko povedo, vse kar vidijo, jim na naslednji drsnici pokažem rešitve (Peloponez, Sredozemlje, Atene, Kolonija, Šparta, Polis, Atika, Tebe, Korint, Demokracija).</p> <p><i>Kot ste morda že ugotovili, bomo danes obravnavali grške mestne državice in kolonije.</i></p> <p><i>Ta naslov si zapišite v zvezke.</i></p> <p><i>Spoznali bomo:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Mestne državice</i> 2. <i>Grško kolonizacijo</i> 3. <i>Šparto in Atene</i> 	<p>Označijo še tiste besede, ki jih niso prepoznali.</p> <p>Poslušajo in si zapišejo naslov.</p> <p>Poslušajo.</p>	<p>Skrivanka.</p> <p>Frontalna oblika. Skrivanka.</p> <p>Frontalna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Individualna oblika.</p> <p>Frontalna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>Drsnica 2.</p> <p>Drsnica 3.</p>
<p><i>Danes bomo spoznali grške mestne državice, njihovo širjenje in kolonizacijo po Sredozemlju in se na koncu podrobneje posvetili Atenam in Šparti. Obravnavali bomo družbene značilnosti teh dveh držav in morebitni vpliv na današnjo družbo.</i></p> <p><i>Tako boste na koncu učne ure znali:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - opredeliti glavne značilnosti grške mestne države. - razložiti vzroke in posledice grške kolonizacije. - opisati glavne značilnosti, podobnosti in razlike atenske in špartanske družbe. - razložiti značilnosti prve demokracije. 	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>Drsnica 3.</p>

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO PONAVLJANJE ALI SPROTNO PREVERJANJE

1. VSEBINSKI POUDAREK: Mestne državice (5 minut)	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
	<p><i>Politika je skupek dejavnosti, ki so usmerjene k upravljanju in vodenju določene organizirane skupnosti ljudi.</i></p> <p><i>Ali morda kdo ve, iz kje izhaja sama beseda politika?</i></p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Povedo svoje predloge.</p>	<p>Frontalna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Metoda razgovora.</p>	<p>Drsnica 3.</p>
	<p><i>Beseda politika izhaja iz stare grščine in sicer iz besede polis.</i></p> <p><i>Kaj pa je v stari grščini pomenila beseda polis?</i></p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Odgovorijo: <i>Tako so se imenovale mestne državice v stari Grčiji.</i></p>	<p>Frontalna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Metoda razgovora.</p>	<p>Drsnica 3.</p>
	<p><i>Tako je, najbolj pomembne izmed mestnih državic so bile Atene, Šparta, Tebe in Korint. Polis je praviloma obsegal mesto, ki je bilo zgrajeno pod kakšno vzpetino, na vrhu katere pa so običajno postavili utrjen del mesta z enim ali več templji – akropolo. Zelo znana in dobro ohranjena je akropola v Atenah. K samemu polisu pa je spadala tudi širša mestna okolica s kmečkim zaledjem, ki je oskrbovalo mesto.</i></p> <p>Učencem naročim, naj si s projekcije prepíšejo učno snov v zvezke.</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Prepíšejo vsebino drsnice.</p>	<p>Frontalna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Individualna oblika.</p>	<p>Drsnica 4.</p>
	<p><i>Oglejte si zemljevid Grčije na projekciji.</i></p> <p><i>Zakaj menite, da je v stari Grčiji</i></p>	<p>Gledajo.</p> <p>Odgovorijo:</p>	<p>Frontalna oblika. Metoda slik. demonstracije.</p> <p>Metoda</p>	<p>Drsnica 5.</p>

	<i>nastala množica majhnih mestnih držav in ne ena velika država?</i>	<i>Grčija je zelo gorata pokrajina. Vzpetine so skupnosti ljudi ločevale in tako preprečevale oblikovanje večje državne tvorbe.</i>	razgovora.	
--	---	---	------------	--

2. VSEBINSKI POUDAREK: Grška kolonizacija (10 minut)	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
	<p><i>Do 8. stoletja pred našim štetjem so številne grške mestne države pestila lakota, pomanjkanje in dolgovi. Hkrati so se številne države vseskozi zapletale v vojne z drugimi ljudstvi. Vsi ti razlogi so prispevali k temu, da so se Grki od 8. stoletja pr. n. št. Začeli seliti po Sredozemlju. Iskali so primerne kraje za naselitev, ki so razpolagali z novimi obdelovalnimi površinami in naravnimi viri. Tako so na teh mestih ustanovljali kolonije.</i></p> <p>Učencem naročim, naj si s projekcije prepisujejo učno snov v zvezke.</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Prepišejo vsebino drsnice.</p>	<p>Frontalna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Individualna oblika.</p>	<p>Drsnica 6.</p>
	<p><i>Odprite zgodovinske atlase na strani 13. Oglejte si zemljevid, ki prikazuje smeri in glavna območja grške kolonizacije in nahajališča različnih dobrin.</i></p> <p><i>Katera so bila glavna območja grške kolonizacije?</i></p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Odgovorijo: <i>Obale Črnega morja, severna Afrika, južna Italija, južna Francija in jugovzhodna Španija.</i></p>	<p>Frontalna oblika. Metoda razlage in metoda slikovne demonstracije.</p> <p>Metoda dela s slikovnimi viri.</p>	<p>Mali zgodovinski atlas, str. 13. Drsnica 6.</p>
	<i>Grki so kolonizirali zlasti obale novih</i>	Poslušajo.	Frontalna	Drsnica 7.

<i>dežel, a vpliv grške kulture je segal tudi v notranjost. Območje grške kolonizacije v južni Italiji in na Siciliji se je imenovalo Velika Grčija.</i>		oblika. Metoda razlage.	
<i>Grki v kolonijah so se sprva ukvarjali s kmetijstvom, kmalu pa se je začela razvijati tudi obrt in zlasti trgovina.</i> Določim učenca za branje vira iz učbenika.	Poslušajo. Učenec bere vir: <i>V Atene prinašajo ladje iz Helseponta skuše in ribe vseh vrst v slanici, ječmen in goveje meso iz Tesalije. Sirakuze (Sicilija) pošiljajo svoje svinje in sir. Egipt jadvovino in zvitke iz papirusa, Sirija dišeče smole, Kreta cipresin les, iz Rodosa pošiljajo rozine in posušene fige, iz Kartagine preproge in pisane blazine.</i>	Frontalna oblika. Metoda razlage. Metoda besedne demonstracije.	Drsnica 7. Učbenik, str 36.
<i>Grke v kolonijah so z matično domovino povezovali zlasti grški jezik, pisava, skupni bogovi in seveda trgovski stiki. Mesta v kolonijah so organizirali podobno, kot tista v Grčiji. Načeloma so bile kolonije samostojne, a so bile običajno tesno povezane z izvornimi polisi in so v vojnah sodelovale na njihovi strani.</i>	Poslušajo.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 7.
<i>Kaj menite, da so bile posledice grške kolonizacije za Evropo?</i>	Podajo svoje predloge.	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	Drsnica 7.
Skupaj z njihovimi morebitnimi pravilnimi odgovorili izpostavim glavne posledice: <i>S kolonizacijo se je širila grška kultura in način življenja po obalah Sredozemlja in do neke mere tudi v notranjost Evrope. Grki so prišli v stik z mnogimi novimi ljudstvi in kulturami.</i>	Poslušajo.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 7.

	Učencem naročim, naj si s projekcije prepíšejo učno snov v zvezke.	Prepišejo vsebino drsnice.	Individualna oblika.	
--	--	----------------------------	----------------------	--

3. VSEBINSKI POUDAREK: Atene in Šparta (15 minut)	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
	<p><i>Kot smo že spoznali, je v stari Grčiji obstajal množica suverenih mestnih držav. Toda po velikosti, vplivu in moči sta izstopali predvsem dve: Atene na polotoku Atika in Šparta na jugu Peloponeza. Bili sta si precej različni in sta zato tudi pogosto v sporu.</i></p>	Poslušajo.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 8.
	<p><i>Sedaj vas bom razdelil v dve tematski skupini, pol razreda bo imela eno tematiko, druga polovica razreda pa drugo tematiko. Nato vas bom razdelil v skupine po 3 ali 4.</i></p> <p>Glede na položaj v učilnici učence razdelim v dve enako veliki tematski skupini, kjer jih nato razporedim po 3 ali 4.</p> <p><i>Prva tematika: imate nalogo, da si dobro preberete opis polisa Atene v učbeniku na strani 37. Zapomnite si glavne značilnosti in si po potrebi tudi kaj zapišite, saj boste nato odgovarjali na vprašanja.</i></p> <p><i>Druga tematika: v učbeniku na isti strani si preberete opis Šparte in se tako kot prva skupina pripravite na poročanje.</i></p> <p><i>Na voljo imate 5 minut.</i></p>	Poslušajo navodila.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 8.
	<p>Učence hitro razdelim v manjše skupine.</p> <p>Hodim po razredu, opazujem učence pri delu in jim po potrebi pomagam</p>	Učenci po skupinah berejo	Skupinska oblika. (Metoda dela s pisnimi viri.)	Drsnica 8. Učbenik, str. 37.

in jim razložim morebitne nejasnosti.	odlomke iz učbenika in se pripravijo na poročanje.		
<i>Tako, čas se je iztekel. Sedaj bomo skupaj primerjali mestni državi Atene in Šparta.</i>	Poslušajo.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 8. Tabla
Na tablo narišem tabelo; en stolp za značilnosti Aten in en stolpec poleg njega za Šparto.	Gledajo.	Metoda grafičnih izdelkov	
<i>Prosim prvo skupino za poročanje. Katere so bile glavne značilnosti Aten?</i>	Prva skupina poroča: <i>Atene so bile predvsem kmetijska, obrtniška in trgovska mestna država. Zelo pomembno je bilo tudi pomorstvo. V Atenah je najprej vladala aristokracija, nato pa se je uveljavila demokracija. Politične pravice so imeli vsi svobodni moški nad 20 let. To je izključevalo vse ženske, tujce in sužnje. Slednji so predstavljali okoli polovico prebivalstva.</i>	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	Drsnica 8. Tabelska slika
<i>Sedaj pa še drugo skupino prosim za poročanje glavnih značilnosti Šparte.</i>	Druga spomina poroča. <i>Šparto so na jugu Peloponeza ustanovili Dorci in si pri tem podredili lokalno prebivalstvo. Obstajale so tri skupine</i>	Frontalna oblika. Metoda razgovora.	Drsnica 8. Tabelska slika
Na tablo (z morebitnimi popravki) zapisujem ključne značilnosti, ki jih naštevajo učenci.			

	<p><i>prebivalstva: špartiatii (bogati, ki so imeli v rokah oblast), periojki (svobodni kmetje, obrtniki in trgovci) in heloti (nesvobodni sužnji). Šparta je bila izrazito vojaška država. Otroci so bili vzgojeni po zelo strogi vojaški vzgoji; fantje so se urili za vojake, dekleta pa so bila prav tako vzgojena v vojaškem duhu.</i></p>		
<p><i>Boljšo predstavo o špartanski vzgoji nam omogoči sledeči vir.</i></p> <p>Preberem pisni vir iz učbenika:</p> <p><i>Če se je rodil špartanski otrok, ki je bil na videz šibek in nesposoben za vojsko, so ga nemudoma umorili. Če pa je bil krepak, se je moral še bolj okrepiti: od jutra do večera je moral telovaditi, prenašati bolečino, lakoto in mraz, uživati le pičlo hrano, živeti brez sleherne zabave. Včasih so dečke pretepali brez razloga samo zato, da bi se naučili prenašati bolečino.</i></p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna oblika. Metoda besedne demonstracije.</p>	<p>Drsnica 8. Učbenik str. 37.</p>
<p>Učencem naročim, naj si s table prepišejo/prerišejo preglednico s primerjavo Aten in Šparte v zvezke.</p>	<p>Poslušajo navodilo.</p> <p>Prepišejo in prerišejo vsebino drsnice.</p>	<p>Frontalna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Individualna oblika. Metoda grafičnih izdelkov.</p>	<p>Tabelska slika.</p>

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
10 minut	<p><i>Sedaj se razdelite v pare. Dobili boste ponovitveni list, s katerim boste obnovili današnje znanje. Rešujete v parih.</i></p> <p>Razdelim jim ponovitveni list.</p>	Se razdelijo v pare.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	Priloga 1.
	Hodim po razredu, opazujem delo učencev in jim po potrebi pomagam.	Učenci v parih rešujejo naloge.	Parna oblika.	Priloga 1.
	Ko vidim, da je večina učencev končala, skupaj pregledamo naloge. Komentiram, popravljam in dopolnjujem odgovore učencev.	Učenci povedo svoje odgovore.	Frontalna oblika. Metoda razgovora	Priloga 2.
	<p><i>Glede na vaše odgovore menim, da ste si (ocenim z zelo dobro, dobro, slabo) zapomnili današnjo snov, in sicer ugotavljam, da znate (ocenim z zelo dobro, dobro, slabo):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>opredeliti glavne značilnosti grške mestne države.</i> - <i>razložiti vzroke in posledice grške kolonizacije.</i> - <i>opisati glavne značilnosti, podobnosti in razlike atenske in špartanske družbe.</i> - <i>razložiti značilnosti prve demokracije.</i> <p>Če ugotovim, da učenci niso dosegli izob. ciljev, postavim dodatna vprašanja.</p>	Poslušajo.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	

III. SEZNAM PRILOG

PRILOGA 1 :	Ponovitveni list
PRILOGA 2 :	Izpolnjen ponovitveni list
PRILOGA 3 :	Power Point projekcija (z zapisom učne snovi za 1. in 2. vsebinski poudarek)
PRILOGA 4:	Tabelska slika za 3. vsebinski poudarek

Priloga 1: Ponovitveni list

MESTNE DRŽAVICE IN KOLONIJE

Reši spodnje naloge. Pomagaj si z učbenikom, str. 36-37.

1. S katero besedo imenujemo grške mestne državice? Kako je bila takšna država urejena?

2. Na spodnjem zemljevidu Sredozemlja označi štiri glavna območja grške kolonizacije, jih poimenuj in za vsako navedi vsaj eno pripadajočo kolonijo.
Opiši vzroke in posledice grške kolonizacije.

3. Opiši tri značilnosti Aten in tri značilnosti Šparte.

Priloga 2: Izpolnjen ponovitveni list

MESTNE DRŽAVICE IN KOLONIJE

Reši spodnje naloge. Pomagaj si z učbenikom, str. 36-37.

1. S katero besedo imenujemo grške mestne državice? Kako je bila takšna država urejena?

Grške mestne državice imenujemo z besedo polis. Tvorilo jo je mesto, običajno ob vznožju kakšne vzpetine, na vrhu katere je bil utrjen del mesta s templji (akropola). K polisu je pripadalo tudi območje kmečkega podeželja okoli mesta, ki je oskrbovalo samo mesto.

2. Na spodnjem zemljevidu Sredozemlja označi štiri glavna območja grške kolonizacije, jih poimenuj in za vsako navedi vsaj eno pripadajočo kolonijo.

Severna Afrika: Kirene

Obale Črnega morja: Bizanc, Sinope

Velika Grčija: Tarent, Sirakuze

Južna Francija: Masilja

Grke so v kolonizacijo prisilile lakota, pomanjkanje, dolgovi in pogoste vojne. Z grško kolonizacijo se je po Sredozemlju in ponekod v notranjosti Evrope širil grški način življenja. Grki so prišli v stik z mnogimi novimi ljudstvi.

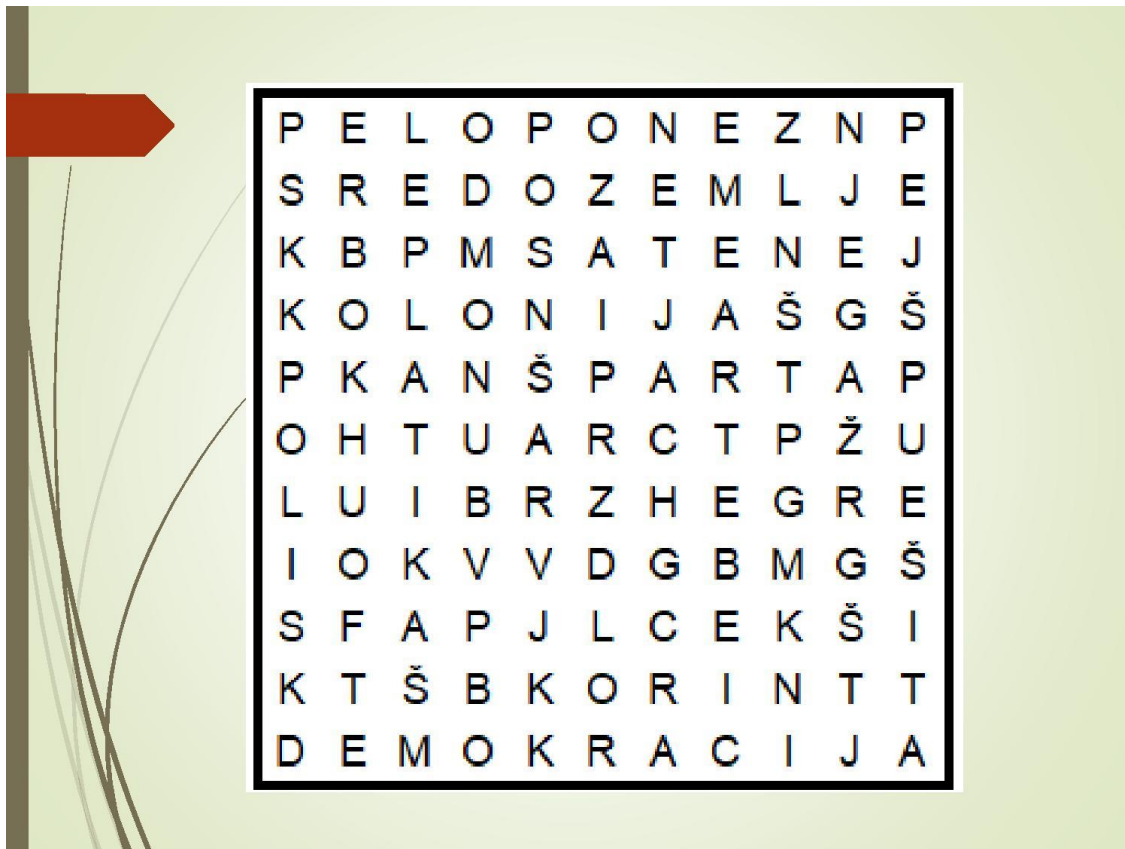
3. Opiši tri značilnosti Aten in tri značilnosti Šparte.

Atene so bile usmerjene predvsem v kmetijstvo, obrt, trgovino in pomorstvo. V začetku je v Atenah vladala aristokracija, potem pa se je uveljavila demokracija. Politične pravice so imeli vsi svobodni moški prebivalci Aten, kar je izključevalo vse ženske, tujce in sužnje.

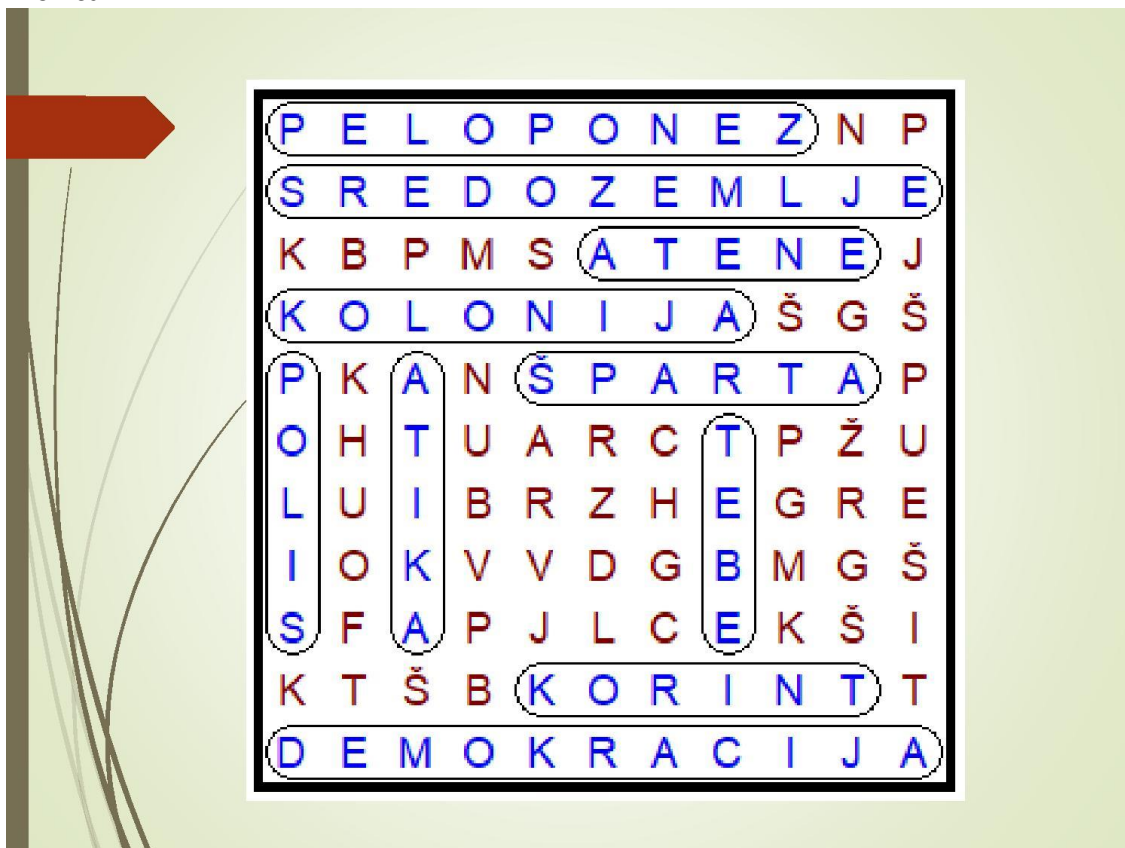
Šparta je bila mestna država na jugu Peloponeza. Bila je vojaško organizirana. Otroci so bili že od rojstva podvrženi strogi vzgoji. Prebivalstvo je bilo razdeljeno v tri skupine: špartiate (premožni, vladajoči sloj), periojke (svobodni kmetje in obrtniki) in helote (sužnje).

Priloga 3: Power Point projekcija

Drsnica 1:

Drsnica 2:

Drsnica 3:

Mestne državice in kolonije

- Mestne državice
- Grška kolonizacija
- Šparta in Atene

Drsnica 4:

Mestne državice

Grško mestno državico imenujemo **polis**.

Povečini so se nahajale ob vzpetinah.

Na vrhu vzpetine – **akropola** (utrdba s templjem).

Polis je obsegal tudi širše kmečko zaledje.

Pomembnejši polisi:

- Atene
- Šparta
- Korint
- Tebe

Drsnica 5:

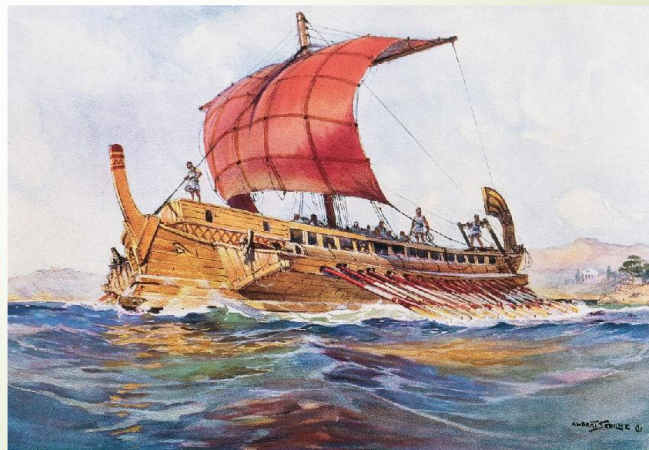
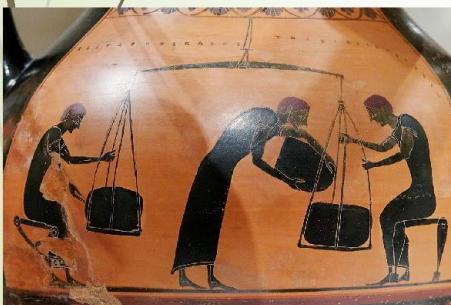
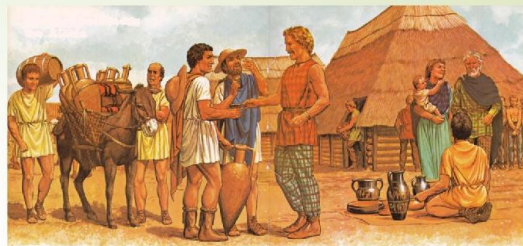
Drsnica 6: Grška kolonizacije je podnaslov

Kolonizacija

8. stoletje pr. Kr.

Vzroki

- Lakota
- Pomanjkanje
- Dolgovi
- Vojne

Kolonizacija

- **Severna Afrika, južna Italija in Sicilija (Velika Grčija), obale Črnega morja, južna Francija**
- Kolonije so z matično Grčijo povezovali:
 - Skupni bogovi
 - Jezik in pisava
 - Trgovski stiki
- Posledice kolonizacije
 - Širjenje grške kulture po Sredozemlju
 - Grki so prišli v stik z mnogimi novimi kulturami in ljudstvi

Atene

Šparta

Priloga 4: Tabelska slika (za 3. vsebinski poudarek)

3. Šparta in Atene

Šparta	Atene
<ul style="list-style-type: none">- Ustanovitelji Dorci, si podredijo lokalno prebivalstvo.- Trije sloji prebivalstva:<ul style="list-style-type: none">o Špartijati (premožni, vladajoči sloj)o Periojki (svobodni kmetje, obrtniki in trgovci)o Heloti (nesvobodni sužnji)- Izrazito vojaška država.- Otroke so vzgajali zelo strogo, fante so urili za vojake, dekleta pa so bila tudi vzgajana v vojaškem duhu.	<ul style="list-style-type: none">- Pretežno kmetijska, obrtniška in trgovska mestna država.- Zelo pomembno tudi pomorstvo.- Najprej je vladala aristokracija.- Potem se uveljavi demokracija.- Političen pravice so imeli vsi svobodni moški nad 20 let.- Izključeni so bili vsi sužnji, tujci in ženske (okoli polovica prebivalstva).

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine I

UČNA PRIPRAVA:

**ALEKSANDER MAKEDONSKI POVEŽE TEDANJE
CIVILIZACIJE**

IME IN PRIIMEK: Nina Kocjančič in Urška Svetina

DATUM: 5. maj 2020

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Osnovna šola	
Razred:	7. razred	
Datum:	21. maj 2020	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Širša tema iz učnega načrta:	Stara Grčija
	Poglavje iz učbenika:	Antična Grčija 2200–164 pr. n št.
Učna enota – naslov učne ure:	Aleksander Makedonski poveže tedanje države	
Učne oblike:	Frontalna učna oblika, individualna učna oblika.	
Učne metode:	Metoda razlage, metoda razgovora, metoda dela s slikovnimi viri, metoda slikovne demonstracije, metoda demonstracije gibljivih slik.	
Učne tehnike:	Premetanka	
Cilji iz učnega načrta:	»opišejo značilnosti in dosežke helenistične kulture.« (Učni načrt, 2011, str. 12)	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki	Izobraževalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -povedati, kako so Grki klicali makedonska plemena. -navesti ime vladarja, ki je bil zaslužen za začetni vzpon Makedonije. -razložiti, kaj je falanga. -razložiti, kdo je Aleksander Makedonski (Veliki) -navesti, ob kateri reki se je Aleksander na pohodu ustavil. -razložiti, zakaj pride do razpada makedonske države. -razložiti, kdo so diadohi. -obrazložiti, kaj je helenizem. -navesti ime mesta, ki ga je Aleksander ustanovil v Egiptu. -pojasniti, zakaj je prišlo do propada makedonske države.
	Funkcionalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -s pomočjo zemljevida pokazati, kje so se nahajala makedonska plemena. -na zemljevidu pokazati obseg makedonske države v največjem obsegu. -s pomočjo slike prepoznati falango ter opisati njene značilnosti. -s pomočjo fotografije prepoznati helenistično umetnost/kiparstvo. -aktivno sodelovati pri pouku zgodovine.
	Vzgojni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -kazati zanimanje za zgodovino makedonske države in helenistične dobe. -razmišljati o pomenu helenizma za umetnost in kulturo.
Učne etape:	Uvajanje	

	Obravnavanje nove učne snovi Urjenje	
Vsebinski poudarki:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Makedonska država pred in po vzponu Filipa II. 2. Aleksander veliki prevzame oblast 3. Razpad države Aleksandra Makedonskega 4. Posledice Aleksandrovih osvajanj in prihod Rimljanov 	
Učna sredstva:	Učila:	<p>Učbenik (Janša Zorn, O., Zorn, M., Mihelič, D. (2014). <i>Koraki v času 7. Učbenik za zgodovino v 7. razredu osnovne šole</i>. Ljubljana: DZS, str. 40–41.)</p> <p>Powerpoint predstavitev z zapisom snovi.</p> <p>Učno-delovni list.</p> <p>Delovno-ponovitveni list</p>
	Učni pripomočki:	Tabla, kreda, projektor, projekcijsko platno, elektronska tabla.
Medpredmetne povezave z vsebinami:	<p>Slovenščina (razumevanje, komunikacija, branje)</p> <p>Geografija (uporaba zemljevidov in kart, prepoznavanje držav in ozemelj, identifikacija ozemlja, ki ga je zavzel Aleksander Veliki)</p> <p>Angleščina (ogled napovednika filma Aleksander iz leta 2004)</p>	
Novi pojmi s pojasnilom:	<p>Barbari – za stare Grke in Rimljane necivilizirano ljudstvo.</p> <p>Falanga – vojaška formacija, ki jo tvorijo pešci s sulicami, meči in ščiti.</p> <p>Helenizem – obdobje po smrti Aleksandra Velikega do 1. st. pr. n. št., ko prihaja do stapljanja grške in vzhodne kulture.</p> <p>Imperij – velika svetovna država.</p> <p>Diadohi – Aleksandrovi vojaški poveljniki</p>	
Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	<p><i>Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina.</i> Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011.</p> <p>http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/os/prenovljeni_UN/UN_zgodovina.pdf (2. 5. 2020).</p>
	Učna priprava	<p>»Bukefal.« <i>Wikipedia</i>. https://sl.wikipedia.org/wiki/Bukefal. (2.5.2020).</p> <p>Berzelak, S. (2006). <i>Stare dobe. Zgodovina za 1. letnik gimnazij</i>. Ljubljana: Modrijan, str. 90–94.</p> <p>Janša Zorn, O., Zorn, M., Mihelič, D. (2014). <i>Koraki v času 7. Učbenik za zgodovino v 7. razredu osnovne šole</i>. Ljubljana: DZS, str. 40–41.</p> <p>Pucer, M. (ur). (2009). <i>Zgodovina. Velika ilustrirana enciklopedija</i>. Ljubljana: Mladinska knjiga, str. 96–97.</p> <p>Zelnik D. (ur). (2007). <i>Zgodovina</i>. Tržič: Učila International, str. 7–8.</p>
	Powerpoint predstavitev	<p>Drsnica 5: Antična Grčija, Grško-perzijske vojne v letih 500–479 pr. Kr. [zemljevid]. Kastelic, Z., Lavbič-Saje, Z., Weis, K. <i>Zgodovinski atlas za osnovno šolo</i>. Ljubljana: DZS, str. 7.</p>

Drsnica 6: Makedonska falanga z dolgimi sulicami. [fotografija]. Makedonska vojska. http://www.o-4os.ce.edus.si/gradiva/zgo/grki/grki_aleksander/falanga_mak.html (2. 5. 2020).

Drsnica 7: Makedonija leta 336 pr. n. št. [fotografija]. Filip II. Makedonski. https://sl.wikipedia.org/wiki/Filip_II._Makedonski#/media/Slika:Map_Macedonia_336_BC-en.svg (2. 5. 2020).

Drsnica 9: Upodobitev Aleksandra Velikega na konju Bukefalu (Pompeji, ok. 100 pr. n. št.). [fotografija]. Aleksander Veliki. https://sl.wikipedia.org/wiki/Aleksander_Veliki#/media/Slika:Alexander_and_Bucephalus_-_Battle_of_Issus_mosaic_-_Museo_Archeologico_Nazionale_-_Naples_BW.jpg (4. 5. 2020).

Drsnica 10: Pompeii. [zemljevid]. Encyclopædia Britannica. <https://www.britannica.com/place/Pompeii>. (4. 5. 2020).

[nenaslovljena fotografija vulkana]. Pompeii: Exhibiton. <https://www.slsc.org/pr-pompeii-the-exhibition-to-open-at-the-saint-louis-science-center-along-side-new-omnimax-theater-film-volcanoes-the-fires-of-creation/>. (4. 5. 2020).

Harnessed horse unearthed in ancient stable near Pompeii. [fotografija]. The Mercury News. <https://www.mercurynews.com/2018/12/23/harnessed-horse-unearthed-in-ancient-stable-near-pompeii/>. (4. 5. 2020).

[Nenaslovljena fotografija trupa iz Pompejev]. Things most people don't know about Pompeii. <https://i.pinimg.com/originals/35/65/57/3565571900b66012051303fb2c6150fe.jpg>. (05. 04. 2020).

Drsnica 11: Are the Middle East and the Near East the Same Thing? [zemljevid]. Encyclopædia Britannica. <https://www.britannica.com/story/are-the-middle-east-and-the-near-east-the-same-thing>. (4. 5. 2020).

Drsnica 12: [nenaslovljena fotografija kipa Aleksandra Velikega]. Alexander the Great – Nominee. <https://legacyprojectchicago.org/person/alexander-great>. (4. 5. 2020).

	<p>Inerciauruguay. (14. april 2017). Empire of Alexander the Great: Map animation. [Video]. Povzeto iz: www.youtube.com/watch?v=h0ASs9iB2js&t=4s. (4. 5. 2020).</p> <p>Drsnica 13: Empire of Alexander the Great. [zemljevid]. Encyclopædia Britannica. https://qph.fs.quoracdn.net/main-gimg-198fbb62ca1ca12046e5044b8d37467e.webp. (4.5.2020).</p> <p>Drsnica 15: Razdelitev imperija. [zemljevid]. Janša Zorn, O., Zorn, M., Mihelič, D. (2014). <i>Koraki v času 7. Učbenik za zgodovino v 7. razredu osnovne šole</i>. Ljubljana: DZS, str. 41. (2.5.2020)</p> <p>Drsnica 17: Laokont in njegova sinova. [fotografija]. Laokontova skupina. https://sl.wikipedia.org/wiki/Laokoontova_skupina (2. 5. 2020).</p> <p>Drsnica 20: Movieclips Classic Trailers. (14. januar 2014) <i>Alexander (2004) Official Trailer - Colin Farrell, Angelina Jolie Epic Movie HD</i>. [video]. https://www.youtube.com/watch?v=Bh6LKI dxgCU (2. 5. 2020).</p>
Učno-delovni list	<p>Are the Middle East and the Near East the Same Thing? [zemljevid]. Encyclopædia Britannica. https://www.britannica.com/story/are-the-middle-east-and-the-near-east-the-same-thing. (4.5.2020).</p>
Delovno-ponovitveni list	<p>Makedonska falanga z dolgimi sulicami. [fotografija]. Makedonska vojska. http://www.o-4os.ce.edus.si/gradiva/zgo/grki/grki_aleksander/falanga_mak.html (2.5.2020).</p> <p>Are the Middle East and the Near East the Same Thing? [zemljevid]. Encyclopædia Britannica. https://www.britannica.com/story/are-the-middle-east-and-the-near-east-the-same-thing. (4.5.2020).</p>

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
5 minut	<p><i>Danes bomo spoznali pomembnega moža iz preteklosti, vendar moramo najprej odkriti njegovo ime.</i></p> <p>Na tablo napišem DANLEKASER LIKEVI.</p> <p><i>Ko boste razvozlali njegovo ime, mi povejte odgovor.</i></p>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Tabla, kreda.
	<p>Počakam da učenci pravilno razvozljajo ime Aleksandra Velikega. Ko ga razvozljajo, pravilno ime zapišem na tablo.</p>	Ugibajo.	Frontalna učna oblika. Premetanka.	Tabla, kreda.
	<p>Ko učenci pravilno razvozljajo premetanko, jih povprašam: <i>Ste za Aleksandra že kdaj slišali? Kaj veste o njem? Zakaj mislite, da se je imenoval »Veliki?«</i></p>	Naštevajo svoje ugotovitve, ugibanja, predvidevanja.	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	
	<p><i>Aleksander Veliki je bil eden izmed najbolj uspešnih vojskovodij, ki je živel v 4. stoletju pred našim štetjem in osvojil je veliko večino takratnega znanega sveta.</i></p> <p><i>Naslov današnje ure se glasi: Aleksander Makedonski poveže tedanje civilizacije.</i></p> <p><i>Danes si bomo pogledali:</i></p> <p>1) Makedonsko državo pred in po vzponu Filipa II.</p> <p>2) Aleksander Veliki prevzame oblast</p> <p>3) Razpad države Aleksandra Makedonskega</p> <p>4) Posledice Aleksandrovih osvajanj ter prihod Rimljanov.</p> <p><i>Na koncu današnje učne ure boste znali:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -povedati, kako so Grki klicali makedonska plemena; -navesti ime vladarja, ki je bil zaslužen za začetni vzpon Makedonije; -razložiti, kaj je falanga; -razložiti, kdo je Aleksander Makedonski (Veliki); 	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	<p>Drsnica 1.</p> <p>Drsnica 2.</p> <p>Drsnica 3.</p>

<p>-navesti, ob kateri reki se je Aleksander na pohodu ustavil; -razložiti, zakaj pride do razpada makedonske države; -razložiti, kdo so diadohi. -obrazložiti, kaj je helenizem; -navesti ime mesta, ki ga je Aleksander ustanovil v Egiptu; -pojasniti, zakaj je prišlo do propada makedonske države.</p>			
<p>Za zapisovanje snovi vam bom razdelila učno-delovne liste, kamor si boste zapisovali učno snov. Liste boste izpolnjevali po vsakem učnem poudarku, na kar vas bom tudi opozorila. Izpolnjene liste si ustrezno shranite ali pa nalepite v zvezek, saj jih boste lahko uporabljali za učenje.</p> <p>Razdelim učno-delovne liste.</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Prejmejo učno-delovne liste.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>Učno-delovni list (Priloga 2).</p>

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO PONAVLJANJE ALI SPROTNO PREVERJANJE

1. VSEBINSKI POUDAREK: Makedonska država pred in po vzponu Filipa II.	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
<p>10 minut</p>	<p><i>Najprej si bomo pogledali vzpon makedonske države.</i></p> <p><i>Makedonska plemena so se nahajala severno od grških polis, ki smo jih do sedaj že dodobra spoznali. Grki so imeli ta plemena za manj razvita, saj so se preživljala predvsem s poljedelstvom in živinorejo. Prav tako pa niso imela istih navad kot Grki. Vendar so se grške mestne države v tem času spopadale med seboj, kar je njihovo moč zelo oslabilo. Oslabljenost Grkov pa je makedonskim plemenom pomagala pri osvajanju grških mestnih držav.</i></p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>Drsnica 4. Drsnica 5.</p>

<i>Grki so imeli makedonska plemena za barbare. Morda veste zakaj?</i>	Odgovorijo: <i>ker so si bili preveč različni, ker niso govorili istega jezika, ker so imeli preveč različnih navad.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	Drsnica 5.
<i>Grki so poimenovali barbare vsa tista ljudstva, ki niso govorila grškega jezika in niso imela istih navad kot Grki. Zato so ti nanje gledali zviška. Vendar se je makedonska država vedno bolj širila in kmalu je dosegla svoj prvi vzpon. To je uspelo Filipu II. Makedonskemu, ki si je deloma podredil grške mestne državice.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 6.
<i>Filip je imel zelo dobro razvito vojsko. Predvsem je bil znan po t.i. falangi, ki mu je vzpon omogočila.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 6.
<i>Pokažem sliko falange. Falanga je izraz za vojsko, ki jo tvorijo pešci.</i>	Poslušajo in gledajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage in slikovne demonstracije.	Drsnica 6.
<i>S čim vse so oboroženi? Pomagajte si s sliko!</i>	Odgovorijo: <i>dolge sulice, meči, ščiti.</i>	Metoda dela s slikovnimi viri.	
<i>Na zemljevidu pokažem obseg države v času Filipa II. Filip II. je uspel makedonsko državo razširiti proti jugu, prav tako pa se je pripravljaj na vojno s Perzijo. Vendar so ga leta 336 pr. n. št. ubili v zaroti, ki ni bila nikoli pojasnjena.</i>	Poslušajo in gledajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Metoda slikovne demonstracije.	Drsnica 7.
<i>Sedaj izpolnite vaše učno-delovne liste pod naslovom »Makedonska država pred in po vzponu Filipa II.«</i>	Poslušajo. Izpolnjujejo učno-	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Individualna učna oblika	Priloga 2.

	delovne liste.		
<p><i>Sedaj bomo pregledali rešitve. Odgovor naj poda tisti, ki ga pokličem. Vsak naj prebere eno poved.</i></p> <p>Pokličem 5 učencev enega za drugim, da preberejo povedi. Če ne povejo pravilnega odgovora, povprašam razred, če mogoče kdo pozna pravilen odgovor.</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Preberejo povedi s pravilnimi odgovori, ki so zapisani v prilogi 3.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Metoda razgovora.</p>	Priloga 2.

2. VSEBINSKI POUDAREK: Aleksander Veliki prevzame oblast	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
15 minut	<i>Sedaj si bomo pogledali, kaj se je zgodilo po smrti Filipa II.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 8.
	<p><i>Prestol je zasedel Filipov sin Aleksander, ki naj bi že od malega kazal zanimanje za vojaško osvajanje. Anekdota pravi, da je Aleksander še kot deček jokal vsakič, ko je njegov oče Filip II. zavzel kakšno izmed novih ozemelj, češ da zanj ne bo ostalo nobenega novega ozemlja več.</i></p> <p><i>Ko je Aleksander prevzel državo je bil star 20 let, kmalu pa je dobil vzdevek Aleksander Veliki.</i></p>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 9.
	<i>Učenci, zakaj mislite, da je Aleksander dobil vzdevek Veliki?</i>	<p>Odgovorijo:</p> <p><i>ker je osvojil veliko ozemlja, ker je naredil veliko pomembnih stvari, ker je pomagal pri napredku države.</i></p>	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	Drsnica 9.
	<p>Na drsnici pokažem podobo Aleksandra Velikega v mozaiku.</p> <p><i>Ali kdo ve, kako se imenuje ta umetniška oblika?</i></p>	Odgovorijo: <i>mozaik.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda dela s slikovnimi viri.	Drsnica 9.

<p><i>Ta podoba je bila oblikovana v Pompejih, v kasnejšem Rimskem imperiju.</i> Na drsnici pokažem zemljevid Apeninskega polotoka, na katerem so označeni Pompeji.</p> <p><i>Ali kdo ve, zakaj se je ta mozaik tako dobro ohranil? Ali kdo ve, kaj se je zgodilo s Pompeji?</i></p> <p>Pomagam pri odgovarjanju, če se kje zatakne, spodbujam, namigujem.</p> <p><i>Vulkan Vezuv v bližini Pompejev je izbruhnil in vulkanski prah je pokril celo mesto, prav tako pa je ustvaril zaščitni sloj, kar je pripomoglo k ohranitvi mozaika. Vulkanski prah pa je tudi tako rekoč »zacementiral« nekdanje prebivalce Pompejev v trenutku smrti.</i></p> <p>Pokažem fotografije vulkana in ostankov prebivalcev Pompejev.</p>	<p>Poslušajo in gledajo.</p> <p>Odgovorijo: <i>V bližini Pompejev je izbruhnil Vezuv. Po nesreči je bilo mesto zapuščeno. Vulkanski prah je pokril celo mesto in ustvaril zaščitni sloj, zaradi katerega se je mozaik bolje ohranil. Vulkanski prah, ki se je polegel, je "zacementiral" položaj prebivalcev Pompejev v trenutku smrti.</i></p> <p>Poslušajo.</p> <p>Gledajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Metoda slikovne demonstracije.</p> <p>Metoda razgovora.</p> <p>Metoda razlage.</p> <p>Metoda slikovne demonstracije.</p>	<p>Drsnica 9. Drsnica 10.</p> <p>Drsnica 11.</p>
<p><i>Sedaj se bomo posvetili Aleksandrovim osvajalnim pohodom. Pred tem pa bomo spoznali dežele, o katerih bomo kasneje govorili, in sicer na ta način, da boste ...</i></p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>Drsnica 11.</p>

<p><i>Na pametni tabli je prikazan sodobni zemljevid Bližnjega vzhoda, na katerega boste tisti, ki boste prišli k tabli, morali povleči imena držav, ki so zapisana ob robu, tako, da se ime države sklada z mejami države na zemljevidu.</i></p> <p><i>(Če pametne table ni na voljo, je na drsnici projeciran zemljevid, ob straneh pa imena držav, ki jih morajo učenci pokazati s prstom.)</i></p> <p><i>Začeli bomo z državami: Grčija, Italija, Turčija, nato Egipt, Ciper, Indija, Iran, Izrael, Pakistan itn.</i></p> <p>Sproti preverim, če so učenci pravilno zapisali imena na učno-delovni list.</p>	<p>K tabli pride nalogo reševati 3-5 učencev. Istočasno razred zapisuje imena, kot jih rešimo na tabli, na učno-delovni list, na katerem imajo enak zemljevid.</p>	<p>Metoda dela s slikovnimi viri.</p>	<p>Priloga 2.</p>
<p><i>Aleksander Veliki je nadaljeval z vojaškimi pohodi po svetu. Nadaljeval je tudi pohod proti Perziji, ki jo je porazil. Svoj pohod je nadaljeval proti Mali Aziji, Egiptu, Mezopotamiji, Iranu in vse do reke Ind. Svoj pohod je sicer želel nadaljevati in prečkati reko, vendar se mu je tam zaradi neznosnih razmer uprla njegova vojska, saj je na tem pohodu prehodila in prepotovala več kot 20 tisoč kilometrov.</i></p> <p><i>Na njegovih pohodih ga je spremljal njegov konj Bukefal, ki naj bi ga ukrotil že kot deček, kljub temu, da je veljal za neukrotljivega. Bukefal je na vojaškem pohodu tudi umrl in v spomin nanj je Aleksander poimenoval mesto na vzhodu imperija.</i></p> <p><i>Kljub temu je bilj njegov imperij, torej njegova velika država,</i></p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>Drsnica 12.</p>

<i>največji imperij, ki ga je kdorkoli uspel osvojiti takrat.</i>			
<i>Aleksander je umrl star komaj 33 let. Morda kdo ve, kaj je bil vzrok njegove smrti?</i>	Ugibajo: <i>zaradi bojevanja, ker je zbolel, ga je kdo ubil...</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	Drsnica 12.
<i>Vzrok njegove smrti še vedno ni popolnoma znan, vendar je največja verjetnost, da je umrl zaradi malarije, torej zaradi neke vrste vročine, ki jo povzročajo paraziti.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 12.
<i>Sedaj bomo pogledali, kako se je razširila država Aleksandra Makedonskega in kako je potekal njegov pohod.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 12.
Pokažem videoposnetek na drsnici.	Gledajo.	Metoda demonstracije gibljivih slik.	
Ob zemljevidu na drsnici pokažem največji obseg makedonske države pod Aleksandrom Velikim.	Gledajo.	Frontalna učna oblika. Metoda slikovne demonstracije.	Drsnica 13.
<i>Zakaj mislite, da je Aleksander najprej zavzel Egipt in se šele zatem obrnil proti centru Perzijskega cesarstva?</i>	Odgovorijo: <i>Egipt je bil bogat in imel je veliko žita.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	Drsnica 13.
<i>Egipt je bil bogat in imel veliko žita, ki ga je Aleksander potreboval, da je nahranil svojo vojsko.</i>	Poslušajo.	Metoda razlage.	
<i>Zakaj mislite, da se je ustavil pri reki Ind?</i>	Odgovorijo: <i>Vojska se mu je pri reki uprla.</i>	Metoda razgovora.	
<i>Ko je Aleksander prispel v današnji Pakistan, je bila njegova vojska daleč od doma, utrujena in šibka zaradi malarije in se mu je uprla.</i>	Poslušajo.	Metoda razlage.	
<i>Kaj pa mislite, da se je naredilo z imperijem, ko je Aleksander umrl?</i>		Metoda razgovora.	

	Odgovorijo: <i>Država je razpadla.</i>		
<i>Sedaj izpolnite vaše učno-delovne liste pod naslovom »Aleksander Veliki prevzame oblast.«</i>	Poslušajo. Izpolnjujejo učno-delovne liste.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Individualna učna oblika.	Priloga 2.
<i>Sedaj bomo pregledali še rešitve. Odgovor naj poda tisti, ki ga pokličem. Vsak naj prebere eno poved.</i> Pokličem 4 učence, ki preberejo vsak po eno poved s pravilnimi odgovori. Če ne povejo pravilnega odgovora, povprašam razred, če mogoče pozna pravilen odgovor.	Poslušajo. Preberejo povedi s pravilnimi odgovori, ki so zapisani v prilogi 3.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Metoda razgovora.	Priloga 2.

3. VSEBINSKI POUDAREK: Razpad države Aleksandra Makedonskega	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
4 minute	<i>Zakaj mislite, da je imperij razpadel?</i>	Odgovorijo: <i>Ker ni imel otrok.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	Drsnica 14.
	<i>Aleksander je umrl brez naslednika, oz. ga pred svojo smrtjo ni določil. Zato so si njegovo veliko državo razdelili diadohi. Diadohi so bili Aleksandrovi vojaški poveljniki, ki so želeli vsak svoje ozemlje imperija. Vendar se več kot 20 let niso zmogli sporazumeti glede delitve. Zato je okoli leta 275 pr. n. št. prišlo do delitve imperija na 3 države. Te tri države lahko vidite na zemljevidu. Grčija in Makedonija sta predstavljali eno državo, druga je bila država Ptolemajcev, tretja pa država Selevkidov. Delitev imperija na tri države pa pomeni konec Aleksandrovega imperija. Vendar tudi te države niso dolgo obstale, saj so jih k svojemu imperiju kmalu priključili Rimljani.</i>	Poslušajo in gledajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Metoda slikovne demonstracije.	Drsnica 15.

<p>Sedaj izpolnite vaše učno-delovne liste pod naslovom »Razpad države Aleksandra Makedonskega,«</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Izpolnjujejo učno-delovne liste.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Individualna učna oblika.</p>	<p>Priloga 2.</p>
<p>Sedaj bomo preverili odgovore. Odgovor naj poda tisti, ki ga pokličem. Vsak naj prebere eno poved.</p> <p>Pokličem 2 učenca, ki prebereta povedi s pravilnimi odgovori. Če ne povejo pravilnega odgovora, povprašam razred, če mogoče pozna pravilen odgovor.</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Preberejo povedi s pravilnimi odgovori, ki so zapisani v prilogi 3.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Metoda razgovora.</p>	<p>Priloga 2.</p>

<p>4. VSEBINSKI POUDAREK: Posledice Aleksandrovih osvajanj in prihod Rimljanov</p>	<p>UČITELJ</p>	<p>UČENEC</p>	<p>UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE</p>	<p>UČILA</p>
<p>5 minut</p>	<p><i>Pogledali si bomo še posledice Aleksandrovih osvajanj. Ker je Aleksander osvojil velik del sveta, je imel priložnost spoznavati različne kulture. Med drugimi je zelo občudoval Perzijsko kulturo in se je zelo trudil, da bi prišlo do spajanja grške in vzhodne kulture. Sam se je na primer poročil s hčerko perzijskega kralja.</i></p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>Drsnica 16.</p>
	<p><i>Stapljanju grške in vzhodne kulture pravimo tudi helenizem. Helenizem je še 300 let po Aleksandrovi smrti igral veliko vlogo, saj je svetovni jezik postal grščina, zelo veliko vlogo pa sta dobila kultura in znanost.</i></p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>Drsnica 17.</p>
	<p><i>Aleksander je zelo rad ustanavljal nova mesta.</i></p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>Drsnica 17.</p>

<i>Kako mislite, da je bilo ime enemu izmed najpomembnejših? (namig: mislite na samega Aleksandrija)</i>	Odgovorijo: <i>Aleksandrija.</i>	Metoda razgovora.	
<i>Aleksander je ustanovil Aleksandrijo v Egiptu, ki je postala tudi kulturno središče helenističnega sveta. Tam je nastala tudi ena izmed največjih knjižnic tedanjega sveta, ki je obsegala skoraj 700 tisoč zvitkov.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 17.
<i>Na fotografiji lahko vidite tudi kako je izgledala tipična umetnost v času helenizma.</i>	Poslušajo in gledajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Metoda slikovne demonstracije.	Drsnica 17.
<i>Vendar pa obdobje naslednic Aleksandrove države ni trajalo dolgo, saj so v tem času svoj imperij širili tudi Rimljani, ki so se usmerili proti Grčiji. Sprva so si podredili ozemlja ob Jonskem morju, kmalu pa so zavzeli tudi druga grška mesta. Ko pa je leta 146 pr. n. št. še Grčija postala del rimskega imperija, govorimo o koncu makedonske države.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 18.
<i>Sedaj izpolnite vaše učno-delovne liste pod naslovom »Posledice Aleksandrovih osvajanj in prihod Rimljanov.«</i>	Poslušajo. Izpolnjujejo učno-delovne liste.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Individualna učna oblika.	Priloga 2.
<i>Sedaj bomo preverili odgovore. Odgovor naj poda tisti, ki ga pokličem. Vsak naj prebere eno poved.</i> Pokličem 6 učencev, ki preberejo povedi s pravilnimi odgovori. Če ne povejo pravilnega odgovora, povprašam razred, če mogoče kdo pozna pravilen odgovor.	Poslušajo. Preberejo povedi s pravilnimi odgovori, ki so zapisani v prilogi 3.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Metoda razgovora.	Priloga 2.

<p><i>Kako je bilo ime vladarju, ki je uspel podrediti nekaj grških mestnih držav in makedonski državi?</i></p> <p><i>Kaj je bila falanga?</i></p> <p><i>Kaj so nosili vojaki v falangi? Katero orožje?</i></p> <p><i>Kdo je prevzel oblast v državi, ko je Filip umrl?</i></p> <p><i>Do katere reke je segala njegova država?</i></p> <p><i>Zakaj je država po Aleksandrovi smrti razpadla?</i></p> <p><i>Kdo so bili diadohi?</i></p> <p><i>Kako rečemo dobi, kjer se je mešala grška in vzhodna kultura?</i></p> <p><i>Kako se je imenovalo mesto v Egiptu, ki ga je Aleksander ustanovil?</i></p> <p><i>Kdo si je priključil makedonsko državo?</i></p>	<p><i>Filip II.</i></p> <p><i>Vojaška formacija.</i></p> <p><i>Sulice, meče in ščite.</i></p> <p><i>Aleksander Veliki.</i></p> <p><i>Do reke Ind.</i></p> <p><i>Ker ni imel naslednika.</i></p> <p><i>Aleksandrovi vojaški poveljniki.</i></p> <p><i>Helenizem.</i></p> <p><i>Aleksandrija.</i></p> <p><i>Rimljani, Rimski imperij.</i></p>		
<p><i>Na koncu učne ure ugotavljam, da znate (po izvedbi na tristopenjski lestvici: slabo, dobro, zelo dobro, ocenim njihovo znanje):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>-povedati, kako so Grki klicali makedonska plemena.</i> <i>-navesti ime vladarja, ki je bil zaslužen za začetni vzpon Makedonije.</i> <i>-razložiti, kaj je falanga.</i> <i>-razložiti, kdo je Aleksander Makedonski (Veliki).</i> <i>-navesti, ob kateri reki se je Aleksander na pohodu ustavil.</i> 	<p><i>Poslušajo.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>Drsnica 19.</p>

PRILOGA 1: Powerpoint predstavitev z zapisano učno vsebino

Drsnica 1

ALEKSANDER MAKEDONSKI POVEŽE TEDANJE CIVILIZACIJE

Nina Kocjančič in Urška Svetina

Drsnica 2

Aleksander Makedonski poveže tedanje civilizacije:

- *Makedonska država pred in po vzponu Filipa II.,*
- *Aleksander Veliki prevzame oblast,*
- *Razpad države Aleksandra Makedonskega,*
- *Posledice Aleksandrovih osvajanj ter prihod Rimljanov.*

Drsnica 3

Na koncu učne ure boste znali:

- povedati, kako so Grki klicali makedonska plemena;
- navesti ime vladarja, ki je bil zaslužen za začetni vzpon Makedonije;
- razložiti, kaj je falanga;
- razložiti, kdo je Aleksander Makedonski (Veliki);
- navesti, ob kateri reki se je Aleksander na pohodu ustavil;
- razložiti, zakaj pride do razpada makedonske države;
- razložiti, kdo so diadohi.
- obrazložiti, kaj je helenizem;
- navesti ime mesta, ki ga je Aleksander ustanovil v Egiptu;
- pojasniti, zakaj je prišlo do propada makedonske države.

Drsnica 4

MAKEDONSKA DRŽAVA PRED IN PO VZPONU FILIPA II.

Drsnica 5

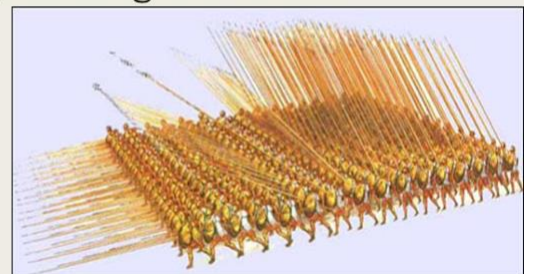
- Makedonska plemena se nahajajo **severno** od grških mestnih držav.
- Grki jih imajo za manj razvite in omikane.
- Plemena se preživljajo s **poljedelstvom** in **živinorejo**.
- Grške mestne države so zaradi medsebojnih bojev oslABLJENE.

Zakaj so Grki imeli makedonska plemena za barbabe?

Drsnica 6

- *Barbari so bili tisti, ki niso govorili grškega jezika in ki niso imeli enakih običajev.*
- Kljub temu je makedonska država dosegla svoj prvi vzpon.
 - *Filip II. Makedonski si je deloma podredil grške mestne države.*
 - *Imel je dobro izurjeno vojsko.*

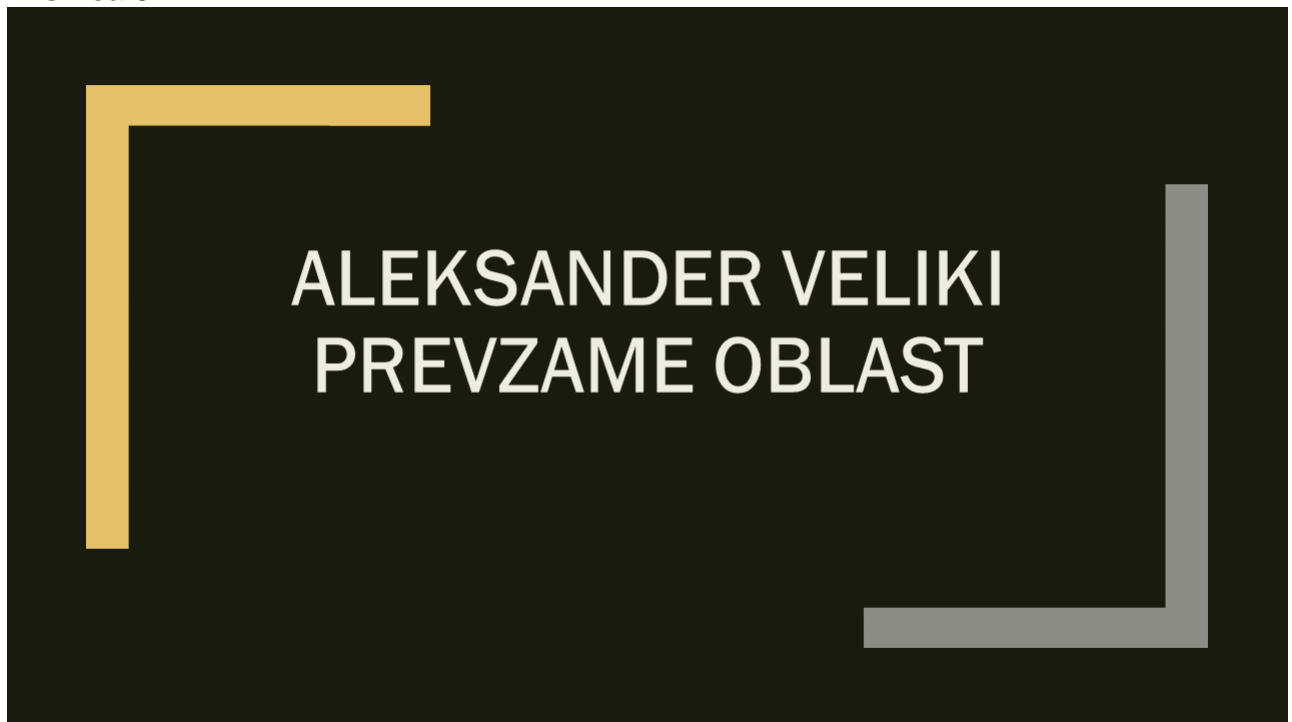

- **Falanga** – vojska, ki jo tvorijo pešci z dolgimi sulicami, meči in ščiti.

Drsnica 7

Drsnica 8

Drsnica 9

- Državo je prevzel Filipov 20-letni sin Aleksander

Drsnica 10

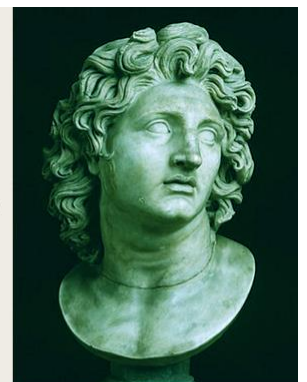
Drsnica 11

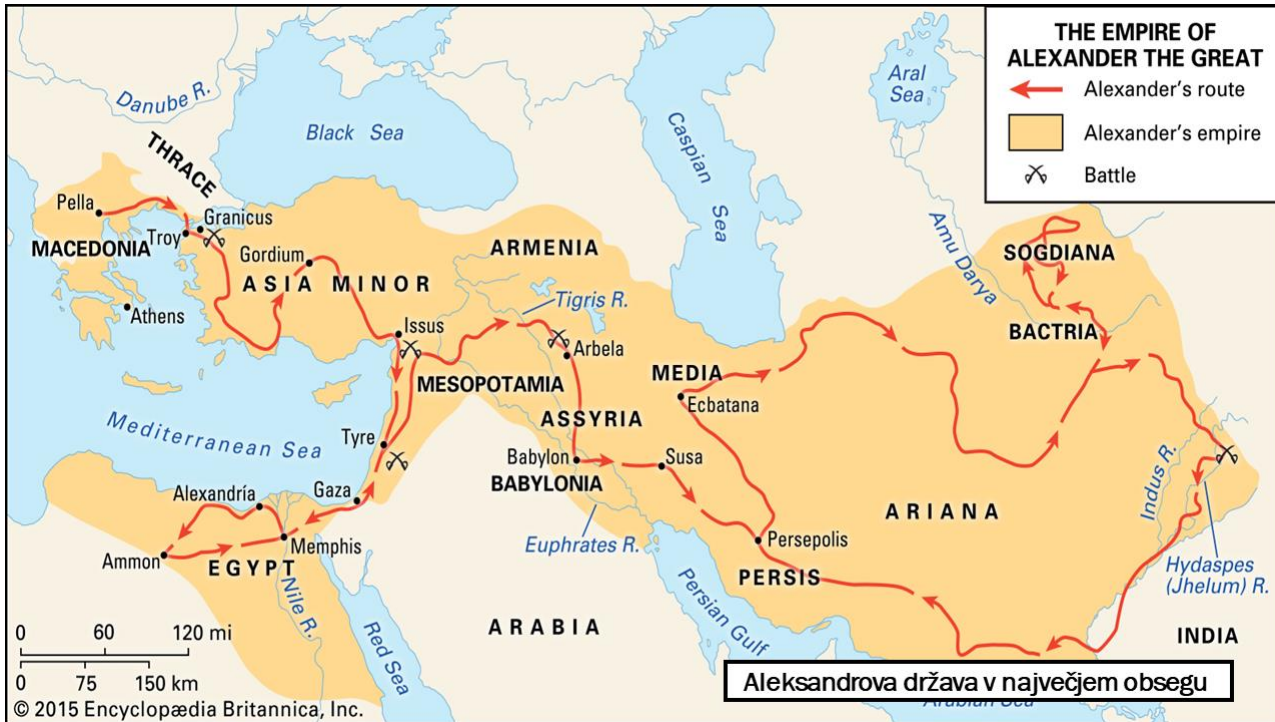
Drsnica 12

- *Nadaljeval je z vojaškimi pohodi.*
- *Nadaljeval je priprave za vojno s Perzijo*
- *Po zasedbi Perzije je šel na pohod na Egipt.*
- *Osvojil je ozemlja vse do Indije.*

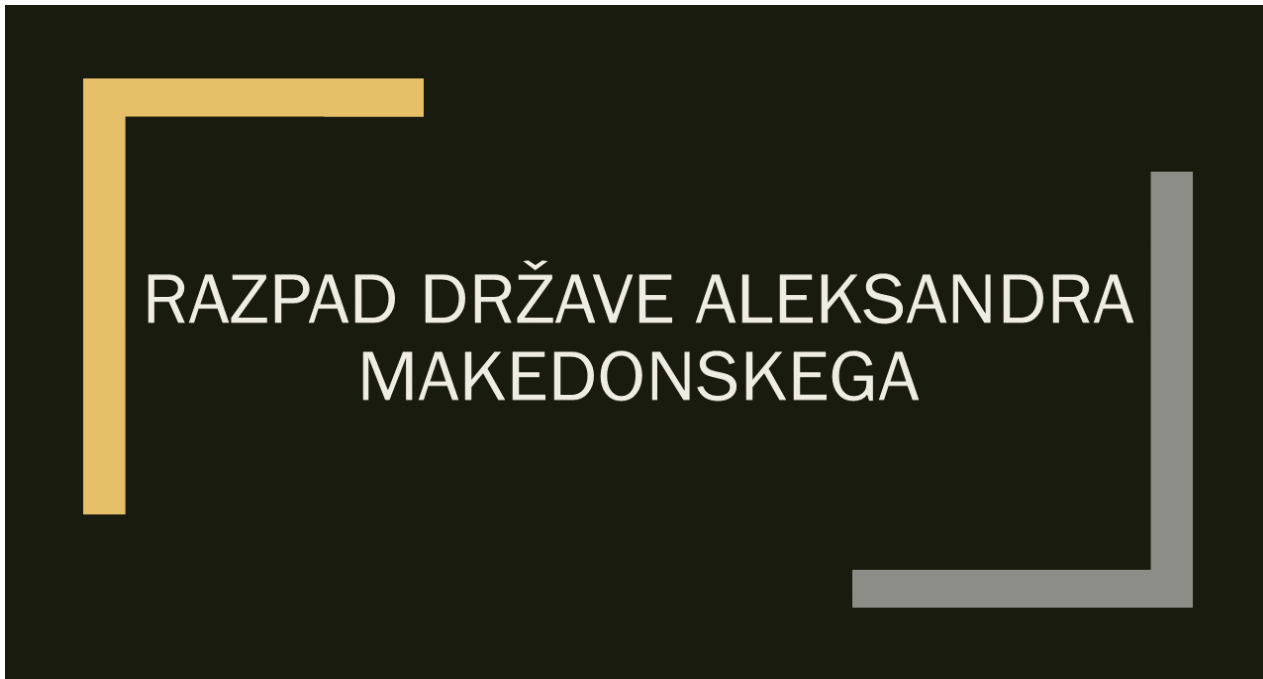
- Aleksander je umrl leta 323 pr. n. št.
- Najverjetneje je umrl zaradi malarije

Drsnica 13

Drsnica 14

Drsnica 15

- Do razdelitve imperija pride, ker Aleksander ni imenoval naslednika.
- Državo so si razdelili *diadohi*. Ti so bili Aleksandrovi vojaški poveljniki.
 - Okoli leta 275 pr. n. št. se je imperij razdelil na tri države:
 - Makedonija in Grčija
 - Država Ptolemajcev
 - Država Selevnikov

- Razdelitev pomeni konec Aleksandrovega imperija

Drsnica 16

POSLEDICE ALEKSANDROVIH
OSVAJANJ IN PRIHOD RIMLJANOV

Drsnica 17

- Aleksander se je zavzemal za mešanje grške in vzhodne kulture – **helenizem**.
- Grški jezik je postal svetovni jezik.
- Pomemben vpliv sta imeli znanost in kultura.
- Ustanovil je **Aleksandrijo** v Egiptu.
 - *Središče helenizma*
- Povečalo se je poznavanje sveta.

Laokontova skupina. Skulptura, ki je ena izmed najbolj znanih del helenistične dobe.

Drsnica 18

PRIHOD RIMLJANOV

- Rimski imperij se je v 3. st. pr. n. št. začel širiti po Sredozemlju.
- Leta **146 pr. n. št.** so Rimljani k svojemu imperiju priključili tudi Grčijo.
 - *S tem je makedonska država prenehala obstajati.*

Drsnica 19

Na koncu učne ure ugotavljam, da znate:

- *povedati, kako so Grki klicali makedonska plemena;*
- *navesti ime vladarja, ki je bil zaslužen za začetni vzpon Makedonije;*
- *razložiti, kaj je falanga;*
- *razložiti, kdo je Aleksander Makedonski (Veliki);*
- *navesti, ob kateri reki se je Aleksander na pohodu ustavil;*
- *razložiti, zakaj pride do razpada makedonske države;*
- *razložiti, kdo so diadohi.*
- *obrazložiti, kaj je helenizem;*
- *navesti ime mesta, ki ga je Aleksander ustanovil v Egiptu;*
- *pojasniti, zakaj je prišlo do propada makedonske države.*

Drsnica 20

Priloga 2: Učno-delovni list

ALEKSANDER MAKEDONSKI POVEŽE TEDANJE CIVILIZACIJE

Makedonska država pred in po vzponu Filipa II

Makedonska plemena, ki so se nahajala severno od Grčije, so se preživljala s _____ in _____. Ker niso govorili istega jezika kot Grki in ker niso imeli enakih navad, so jih Grki označili za _____.

Kljub temu si je makedonska država uspela podrediti nekaj grških mestnih držav, pravi vzpon pa je država doživela pod vladarjem _____.

Država je imela zelo dobro izurjeno _____. Največji uspeh so dosegli z vojaško formacijo, ki se imenuje _____. To je formacija sestavljena iz pešcev, ki so opremljeni s ščiti, meči in _____.

Filipa II. so leta 336. pr. n. št. ubili zarotniki, državo pa je prevzel njegov sin _____.

Aleksander Veliki prevzame oblast

Aleksander Veliki je nadaljeval z vojaškimi pohodi, kot njegov oče. Kmalu je zavzel _____ in pohod nadaljeval proti _____. Prišel je vse do reke _____, kjer se mu je _____ vojska. Kljub temu je njegov imperij obsegal večino do tedaj znanega ozemlja.

Aleksander Veliki je umrl, ko je bil star _____, najverjetneje zaradi malarije.

Razpad države Aleksandra Makedonskega

Ker je umrl brez _____, so si njegovo državo razdelili vojaški poveljniki, ki so se imenovali _____. Ti se preko 20 let niso uspeli dogovoriti o razdelitvi imperija, zato so se leta _____ pr. n. št. izoblikovale 3 države:

- _____
- _____
- _____

Posledice Aleksandrovih osvajanj in prihod Rimljanov

Ker je Aleksander Veliki bil velik navdušenec nad vzhodno kulturo, si je prizadeval za mešanje grške in vzhodne kulture. Tej dobi, ki je trajala od _____ do _____, pravimo _____.

Svetovni jezik je postala _____, zelo veliko vlogo pa sta imela _____ in _____.

Aleksander je zelo rad ustanavljal nova mesta. Pomembno mesto je predstavljala _____, ki je postalo kar kulturno središče helenističnega sveta.

Makedonska država je kmalu tudi propadla zaradi širitve _____.

Ko so si leta _____ pr. n. št. podredili še Grčijo, govorimo o koncu makedonske države.

SLOVARČEK

- **Barbar** – za Grke in Rimljane necivilizirano ljudstvo, ki ni govorilo grščine ali latinščine.
- **Diadoh** – Aleksandrov vojaški poveljnik
- **Falanga** – vojaška formacija sestavljena iz pešcev, ki so opremljeni s ščiti, meči in sulicami, ob straneh pa jih varuje konjenica.
- **Helenizem** – obdobje po smrti Aleksandra Velikega do približno 1. st. pr. n. št., kjer je prihajalo do stapljanja grške in vzhodne kulture.
- **Imperij** – velika svetovna država, kot je bila npr. makedonska država pod Aleksandrom Veliki.

Priloga 3: Izpolnjen učno-delovni list

ALEKSANDER MAKEDONSKI POVEŽE TEDANJE CIVILIZACIJE Makedonska država pred in po vzponu Filipa II

Makedonska plemena, ki so se nahajala severno od Grčije, so se preživljala s *poljedelstvom* in *živinorejo*. Ker niso govorili istega jezika kot Grki in ker niso imeli enakih navad, so jih Grki označili za *barbare*.

Kljub temu si je makedonska država uspela podrediti nekaj grških mestnih držav, pravi vzpon pa je država doživela pod vladarjem *Filipom II. (Makedonskim)*.

Država je imela zelo dobro izurjeno *vojsko*. Največji uspeh so dosegli z vojaško formacijo, ki se imenuje *falanga*. To je formacija sestavljena iz pešcev, ki so opremljeni s ščiti, meči in *sulicami*.

Filipa II. so leta 336. pr. n. št. ubili zarotniki, državo pa je prevzel njegov sin *Aleksander*.

Aleksander Veliki prevzame oblast

Aleksander Veliki je nadaljeval z vojaškimi pohodi, kot njegov oče. Kmalu je zavzel *Perzijo* in pohod nadaljeval proti *vzhodu*. Prišel je vse do reke *Ind*, kjer se mu je *uprla* vojska. Kljub temu je njegov imperij obsegal večino do tedaj znanega ozemlja.

Aleksander Veliki je umrl, ko je bil star *33 let*, najverjetneje zaradi malarije.

Razpad države Aleksandra Makedonskega

Ker je umrl brez *otrok/naslednika*, so si njegovo državo razdelili vojaški poveljniki, ki so se imenovali *diadohi*. Ti se preko 20 let niso uspeli dogovoriti o razdelitvi imperija, zato so se leta 275 pr. n. št. izoblikovale 3 države:

- *Makedonija in Grčija*
- *Država Ptolemajcev*
- *Država Selevkidov*

Posledice Aleksandrovih osvajanj in prihod Rimljanov

Ker je Aleksander Veliki bil velik navdušenec nad vzhodno kulturo, si je prizadeval za mešanje grške in vzhodne kulture. Tej dobi, ki je trajala od *smrti Aleksandra Velikega* do *1. stoletja pr. n. št.*, pravimo *helenizem*.

Svetovni jezik je postala *grščina*, zelo veliko vlogo pa sta imela *kultura* in *znanost*.

Aleksander je zelo rad ustanavljal nova mesta. Pomembno mesto je predstavljala *Aleksandrija*, ki je postalo kar kulturno središče helenističnega sveta.

Makedonska država je kmalu tudi propadla zaradi širitve *Rimskega imperija/Rimljanov*.

Ko so si leta 146 pr. n. št. podredili še Grčijo, govorimo o koncu makedonske države.

SLOVARČEK

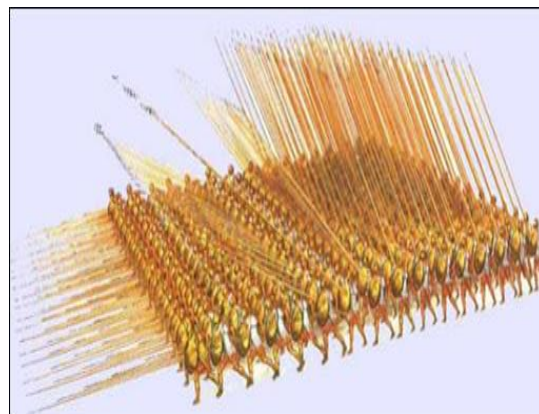
- **Barbar** – za Grke in Rimljane necivilizirano ljudstvo, ki ni govorilo grščine ali latinščine.
- **Diadoh** – Aleksandrov vojaški poveljnik
- **Falanga** – vojaška formacija sestavljena iz pešcev, ki so opremljeni s ščiti, meči in sulicami, ob straneh pa jih varuje konjenica.
- **Helenizem** – obdobje po smrti Aleksandra Velikega do približno 1. st. pr. n. št., kjer je prihajalo do stapljanja grške in vzhodne kulture.
- **Imperij** – velika svetovna država, kot je bila npr. makedonska država pod Aleksandrom Veliki.

Priloga 4: Delovno-ponovitveni list

ALEKSANDER MAKEDONSKI POVEŽE TEDANJE CIVILIZACIJE

Reši naloge. V pomoč naj ti bo učbenik (str. 40–41) ter učno-delovni list.

- 1. Kako se imenuje vojaška formacija, ki je prikazana na sliki?
Opiši jo.**

- 2. Aleksander Veliki je osvojil velik del tedanjega sveta. Obkroži, katera ozemlja so spadala k njegovemu imperiju.**

Mezopotamija	Egipt	Slovenija	Perzija
Italija	Španija	Fenicija	Indija

- 3. Kaj se je zgodilo z Aleksandrovim imperijem po njegovi smrti?**

- 4. Kaj je *helenizem*?**

- 5. Kaj pomeni leto 146 pr. n št. za makedonsko državo?**

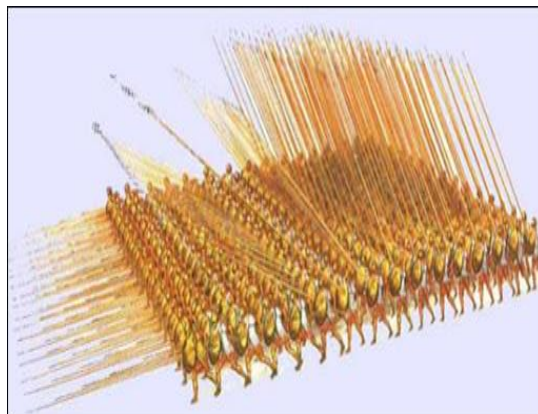
Priloga 5: Izpolnjen delovno-ponovitveni list

ALEKSANDER MAKEDONSKI POVEŽE TEDANJE CIVILIZACIJE

Reši naloge. V pomoč naj ti bo učbenik (str. 40–41) ter učno-delovni list.

1. Kako se imenuje vojaška formacija, ki je prikazana na sliki? Opiši jo.

Formacija na sliki se imenuje falanga. Je vojaška formacija sestavljena iz pešcev, ki so oboroženi s sulicami, meči in štiti.

2. Aleksander Veliki je osvojil velik del tedanjega sveta. Obkroži, katera ozemlja so spadala k njegovemu imperiju.

Mezopotamija Egipt Slovenija Perzija
Italija Španija Fenicija Indija

3. Kaj se je zgodilo z Aleksandrovim imperijem po njegovi smrti?

Razpadel je, razdelili pa so si ga njegovi vojaški poveljniki oz. diadohi.

4. Kaj je helenizem?

Helenizem je doba, ki je trajala od smrti Aleksandra Velikega do približno 1. st. pr. n št. Helenizem se je zavzemal za stapljanje grške in vzhodne kulture.

5. Kaj pomeni leto 146 pr. n št. za makedonsko državo?

To leto pomeni konec makedonske države, saj so si jo k svojemu imperiju priključili Rimljani.

Univerza v Ljubljani

**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine I

**UČNA PRIPRAVA:
ANTIČNA RELIGIJA IN ZNANOST**

IME IN PRIIMEK: **Sarah Tkalec in Luka Kropivnik**

DATUM: **1. 5. 2020**

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Osnovna šola	
Razred:	7. razred	
Datum:	21. 5. 2020	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Širša tema iz učnega načrta:	Izbirna tema: Antična kultura
	Poglavje iz učbenika:	Vsebuje dve poglavji: ANTIČNA GRČIJA 2200–146 pr. n. št. in RIMSKA DRŽAVA od 500. pr. n. št do 476 n. št.: A Izbirna tema (3. in 4. poglavje): Antična kultura
Učna enota – naslov učne ure:	Antična religija in znanost	
Učne oblike:	Frontalna učna oblika, parna učna oblika in individualna učna oblika.	
Učne metode:	Metoda razlage, razgovora, slikovne demonstracije, demonstracije gibljivih slik, dela s slikovnimi viri, delo s pisnimi viri.	
Učne tehnike:	Križanka.	
Cilji iz učnega načrta:	<p>-»opišejo vpliv antične religije na kulturno ustvarjanje, - primerjajo podobnosti in razlike med grško in rimsko kulturo, -analizirajo razlike med krščansko in grškorimsko vero, - na primerih pojasnijo pomen filozofije, zgodovine in drugih znanosti za nadaljnji razvoj znanstvenega načina mišljenja«. (Učni načrt, 2011, str. 12)</p>	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki	Izobraževalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -opisati razliko med politeizmom in monoteizmom, -opisati glavne značilnosti grških in rimskih bogov, -našteti grške in rimske bogove, -opisati razlike med grškimi in rimskimi bogovi, -navesti glavne pridobitve grške znanosti in filozofije ter rimske znanosti, -opisati glavne značilnosti v zvezi z nastankom rimskega prava.
	Funkcionalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -slediti razlagi, - odgovarjati na vprašanja učitelja, - samostojno reševati učno-delovni list, -sodelovati v parnem delu,

		-razbrati bistvene informacije o Hipokratovi prisegi iz pisnega vira, -razložiti simbol boginje prava Justicije.
	Vzgojni učni cilji	Ob koncu učne ure učenec zna: -ceniti pomembnosti antične znanosti in filozofije za razvoj družbe.
Učne etape:	- Uvajanje, - obravnavanje nove učne snovi, - urjenje, - ponavljanje.	
Vsebinski poudarki:	1. Grški in rimski bogovi 2. Grška znanost in filozofija in rimska znanost 3. Grška pravičnost in rimsko pravo	
Učna sredstva:	Učila:	-Učbenik (Janša Zorn,2014, str. 54-55) -Učno-delovni list -PPT predstavitev z zapisom učne snovi
	Učni pripomočki:	- LCD projektor - Računalnik - Projekcijsko platno
Medpredmetne povezave z vsebinami:	Slovenščina (povezava z grškimi bajkami in miti), matematika in fizika (Pitagorov izrek in Arhimedov vijak), državljanska in domovinska vzgoja ter etika (vloga rimskega prava pri razvoju evropskega prava in poznavanje razvoja religije).	
Novi pojmi s pojasnilom:	Monoteizem je verovanje v enega boga. Politeizem je verovanje v več bogov. Arhimedov vijak je vijak za dvigovanje vode, ki ga je izumil Arhimed. Porotnik je oseba, ki odloča o odločitvi na sodišču. Panteon je svetišče vseh bogov. Hipokratova prisega je prisega vseh zdravnikov in zdravstvenih delavcev. Pater familias je poimenovanje glave družine v rimskih časih. Penati so hišni bogovi.	
Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina. (2011). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/obvezni/UN_zgodovina.pdf (1. 5. 2020).
	Učna priprava	-Janša Zorn, Olga, Mitja Zorn, Mihelič Darja. 2014. <i>Koraki v času 7. Učbenik za zgodovino v 7. Razredu osnovne šole</i> . Ljubljana: DZS. -Heidegger, Martin, Košar, Aleš. 1999. Razlika med grškimi bogovi in krščanskim bogom. <i>Phainomena (Ljubljana)</i> , letnik 8, številka 29/30, str. 129-137.

	<p>-Petiška, Eduard. 1980. <i>Stare grške bajke</i>. Ljubljana: Mladinska knjiga.</p> <p>-Bratož, Rajko. 2007. <i>Rimska zgodovina. Del 1, Od začetkov do nastopa cesarja Dioklecijana</i>. Ljubljana: Študentka založba.</p>
PowerPoint	<p>DRSNICA 1: Videoposnetek (<i>Grški bogovi</i>)-Grška vera: https://www.irokusplus.si/vsebine/MultiZgodovina7/index.html (1. 5. 2020)</p> <p>DRSNICA 2: Videoposnetek (<i>Rimski bogovi</i>)Rimska vera: https://www.irokusplus.si/vsebine/MultiZgodovina7/index.html (1. 5. 2020)</p> <p>DRSNICA 4: <i>Dvanajst bogov Olimpa.</i> https://greekmythologytours.com/the-12-olympian-gods-and-goddesses-of-ancient-greece/ (6. 5. 2020)</p> <p>DRSNICA 5: <i>Grški bogovi.</i> https://i.pinimg.com/564x/bb/9f/5d/bb9f5dace801813372271411ed9bb8b3.jpg (6. 5. 2020)</p> <p>DRSNICA 6: <i>Grški panteon.</i> https://www.google.com/url?sa=i&source=imgres&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwj83MWQiqDpAhVykIsKHTOhCM0QiRx6BAqBEAQ&url=https%3A%2F%2Fsites.google.com%2Fsite%2Fklaraqrki1%2Ftemplji-in-svetisca&psiq=AOvVaw2ySLywFO1xdkn6L1sin9mU&ust=1588883420729781(6. 5. 2020)</p> <p><i>Rimski panteon.</i> https://www.nationalgeographic.rs/vesti/8355-8-zanimljivih-cinjenica-o-panteonu.html(6. 5. 2020)</p> <p>DRSNICA 7: <i>Tabela imen bogov.</i> <i>Janša Zorn et al., 2014, str. 54.</i></p> <p>DRSNICA 8: <i>Arhimed.</i> http://www.educa.fmf.uni-lj.si/izodel/sola/2001/ura/jelovcan/IMAGES/MAT/Arh1.jpg (6. 5. 2020)</p>

Arhimedov vodnjak.

https://eucbeniki.sio.si/nit5/1386/index.html?fbclid=IwAR0zNU-JMNaFc-Xz6Vxm1ywGtTkGY49Gfl3hq95She-l3_UYl-f_9UWyWKM (6. 5. 2020)

DRSNICA 9:

Hipokratova prisega.

Janša Zorn et al., 2014, str. 55.

Hipokratov znak.

https://lh3.googleusercontent.com/proxy/ldXigWT9GAyWKwagiurLAbXln8u3UCpJkEWc0hJec7lr6OGDU4O9VHQHzyAE5DQAc51mrh_J3xJK13e01WcdqcTL (6. 5. 2020)

DRSNICA 11:

Rimske številke.

<https://www.tenstickers.si/nalepke/rimske-stevilke-vodilo-za-izobrazevalne-stenske-nalepke-16351> (6. 5. 2020)

DRSNICA 12:

Justicija.

https://lh3.googleusercontent.com/proxy/5_Luv2s0LnGofB0mhhCGvZbWDUVaSOeiUHBZpKzPSS9rQPdpDi45mHCnqQAm7eIvQjlfq5ZEtLZBfyRgY1Km7rMLbr_NBmgwQsGleL0jFyMlkp_zq8Ni7AVpkheU (6. 5. 2020)

DRSNICA 13:

Justicija.

Janša Zorn et al., 2014, str. 55.

Justicija svetlo modra.

https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcRsGpeMzny_qLM2wqwmEFK0-aOWI2GDgyujrxP1oo32vXlzxYIS&usqp=CAU (6. 5. 2020)

DRSNICA 14:

Rimsko sodišče.

https://paintingandframe.com/prints/others_roman_court-37257.html?fbclid=IwAR3qXFWFkPpZdf0_vygovQ3mf-9SOQUhLAWX7GcfjaXoJQOKqkH3RQJgDEQ (6. 5. 2020)

		<p>DRSNICA 15: Rešitve ponovitvene križanke.</p>
Učno-delovni listi	<p><i>Slika 1: Bogovi na Olimpu.</i> https://wonder-woman.fandom.com/wiki/Gods_of_Olympus?fbclid=IwAR3vGmjK0VqkP8Z54aSWp5p8le6bdwlBYzkW_W_C23_6OBg8jGnycd5bzlfQ (6. 5. 2020)</p> <p><i>Slika 2: Arhimedov vodnjak.</i> https://eucbeniki.sio.si/nit5/1386/index.html?fbclid=IwAR0zNU-JMNaFc-Xz6Vxm1ywGtTkGY49Gfl3hq95She-I3_UYlf_9UWYWKM (6. 5. 2020)</p> <p><i>Slika 3: Hipokratova prisega.</i> Janša Zorn et al., 2014, str. 55.</p> <p><i>Slika 4: Justicija.</i> Janša Zorn et al., 2014, str. 55.</p> <p><i>Slika 5: Rimsko sodišče.</i> https://paintingandframe.com/prints/others_roman_court-37257.html?fbclid=IwAR3qXFWFkPpZdf0_vyqovQ3mf-9SOQUhLAWX7GcfjaXoJQOKqkH3RQJgDEQ (6. 5. 2020)</p>	

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
	<p>Pozdravljeni, sva Sarah in Luka ter bova danes z vami preživela učno uro. Samega naslova učne ure vam še ne bova izdala, saj ga boste ugotovili po ogledu dveh kratkih video posnetkov.</p> <p>Naslonite se na stole in se sprostite ter pozorno spremljajte vsebino video posnetka. Na podlagi tega</p>	<i>Učenci poslušajo.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	

**GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO PONAVLJANJE
ALI SPROTNO PREVERJANJE**

1. VSEBINSKI POUDAREK:	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
Grški in rimski bogovi (10 minut)	Tako Grki kot tudi Rimljani so verovali v več bogov, kar imenujemo politeizem. Pozna mogoče kdo izraz za vervovanje v enega boga? Tako lahko izpolnite že prvo nalogo na našem učno-delovnem listu.	<i>Učenci poslušajo.</i> <i>Monoteizem.</i> <i>Učenci povežejo termin z razlago.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Metoda razgovora. Metoda razlage.	Računalnik, LCD projektor, platno, PPT 4. Učno-delovni list.
	Grki so verovali, da njihovi bogovi živijo na gori Olimp, imajo nadnaravno moč in so nesmrtni. Častili so tudi polbogove, heroje in junake. O slednjih so ohranjeni številni miti in legende. Mogoče kdo pozna katerega? Učili ste se jih pri slovenščini v 6. in 7. razredu.	<i>Učenci poslušajo.</i> <i>Orfej in Evridika, O Perzeju in Meduzi</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Metoda razgovora	Računalnik, LCD projektor, platno, PPT 5 . Delovni list.
	V odločilnih trenutkih so se Grki tako obračali za nasvet v preročišča, najbolj znano je bilo svetišče boga Apolona v Delfih. Blizu je bila v tleh razpoka, iz katere se je kadila para, nad njo je sedela svečenica Pitija in omamljena od pare govorila nepovezane stavke, ki so jih potem svečeniki razlagali in so veljali za preroške. Na drsnici lahko vidite besedilo, ki ga je potrebno dopolniti, enako besedilo imate tudi na učno-delovnem listu. Prosim, če lahko nekdo prebere besedilo in skupaj dopolnimo manjkajoče besede. Rešitev boste videli tudi na PPT-u.	<i>Učenci poslušajo.</i> <i>Učenci berejo besedilo in rešujejo nalogo na učno-delovnem listu.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Metoda razgovora.	Računalnik, LCD projektor, platno, PPT 5. Delovni list.
	Rimski bogovi so bili pod	<i>Učenci poslušajo.</i>	Frontalna	Računalnik,

<p>močnim vplivom grškega verovanja. Po grških zgledih so oblikovali tudi svoje bogove. Sprejemali pa so tudi vplive drugih ljudstev. Zanimivo je, če na predstavitvi pogledamo primer grškega in rimskega Panteona (templja vseh bogov).</p> <p>Kaj lahko opazimo?</p>	<p><i>Templja sta si zelo podobna, oba imata spredaj stebrišče, ki je narejeno na zelo podoben način.</i></p>	<p>učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Metoda dela s slikovnimi viri.</p>	<p>LCD projektor, platno, PPT 6 .</p> <p>Delovni list.</p>
<p>Iz obeh fotografij lahko tako vidimo, da so gradili tudi arhitekturno zelo podobna svetišča, tako da grška in rimska religija nista povezani smo idejno. Tako v Grčiji kot v Rimu so namreč gradili templje v čast bogov.</p> <p>Posebnost čaščenja rimskih bogov so še hišni bogovi (penati) in zavetniki domačega ognjišča (lari) ter duše umrlih (mani).</p>	<p><i>Učenci poslušajo in gledajo.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika.</p> <p>Metoda razlage in slikovne demonstracije.</p>	<p>Računalnik, LCD projektor, platno, PPT 6 .</p> <p>Delovni list.</p>
<p>Navada je bila, da so hišnim bogovom doma postavljali majhne oltarčke, kjer je pater familias (glava družine) zjutraj in zvečer opravil poseben obred.</p> <p>Zdaj pa skupaj rešimo tretjo nalogo na učno-delovnem listu. Dobro premislite in zapišite odgovor, rešitev pa bomo skupaj preverili na PowerPoint predstavitvi.</p>	<p><i>Učenci poslušajo.</i></p> <p><i>Učenci rešujejo tretjo nalogo.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Metoda razlage.</p>	<p>Računalnik, LCD projektor, platno, PPT 6 .</p> <p>Delovni list.</p>
<p>Zdaj pa skupaj pogledajmo tabelo na predstavitvi o grških in rimskih bogovih. <i>(Predstavim podatke iz tabel).</i></p> <p>S tem smo zaključili prvi vsebinski poudarek.</p>	<p><i>Učenci poslušajo in gledajo tabeli.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>Računalnik, LCD projektor, platno, PPT 7 .</p> <p>Delovni list.</p>

2. VSEBINSKI POUDAREK:	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
Grška znanost in filozofija in rimska znanost (10 minut)	Prehajamo k drugemu vsebinskemu poudarku, in sicer Grška znanost in filozofija in rimska znanost.	<i>Učenci poslušajo.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Računalnik, LCD projektor, platno, PPT 8 .
	Grki so bili dobri matematiki, posebno v geometriji so odkrili vrsto pomembnih stvari, najbolj znan je Pitagorov izrek. Zelo vsestranski je bil grški matematik in fizik Arhimed, ki mu pripisujejo, da je prvi izračunal površino in prostornino krogle, stožca in piramide, še danes je v rabi Arhimedov vijak za dvigovanje vode.	<i>Učenci poslušajo.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Računalnik, LCD projektor, platno, PPT 8 .
	S pomočjo slike lahko zdaj rešimo nalogo o Arhimedovem vodnjaku na delovnem listu, odgovorite torej na vprašanje. Kako ste torej odgovorili, čemu služi Arhimedov vijak?	<i>Učenci poslušajo.</i> <i>Učenci rešujejo nalogo o Arhimedovem vijaku. Odgovorijo:</i> <i>Dvigovanju vode na višjeležeče lege.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Metoda razgovora.	Računalnik, LCD projektor, platno, PPT 8 . Delovni list.
	Razvila se je tudi medicina. Grški zdravniki so zdravili z zelišči. Poznali so delovanje krvnega obtoka in živčnega sistema. Hipokrat je učil, da bolezen ni kazen bogov, ampak ima svoj vzrok. Deloval je na otoku Kos, kjer lahko še danes vidite zanimive arheološke ostaline nekega objekta, ki naj bi bil	<i>Učenci poslušajo.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Računalnik, LCD projektor, platno, PPT 9 .

<p>hipokratovo zdravilišče/bolnica, zgrajena pa je kar v treh terasah/nadstropjih. Hipokratu pripisujejo tudi Hipokratovo prisego, ki še danes velja za zdravnike.</p>	<p><i>Učenci odgovorijo: Da/ne.</i></p>	<p>Metoda razgovora.</p>	<p>LCD projektor, platno, PPT 9 .</p>
<p>Mogoče kdo v razredu želi postati zdravnik ali medicinska sestra?</p>		<p>Metoda razlage</p>	
<p>Prebrali bomo namreč odlomek iz Hipokratove prisege. Med branjem poskusite razbrati tri poudarke, ki jih v besedilu najdete.</p>	<p><i>Učenci preberejo in zapišejo.</i></p>	<p>Individualna učna oblika.</p>	<p>Učno-delovni list.</p>
<p>Katere poudarke ste razbrali? Zapišite jih na učno-delovni list.</p>	<p><i>Predvideni odgovori: Pomemben je prenos znanja med učitelji in učenci in medsebojno spoštovanje. Vsako dejanje naj bo bolnikom v prid. Kot zdravnik nikogar ne bo ubil, četudi ga bodo za to prosili. Zdravnik bo pomagal komurkoli, ki bo potreboval pomoč O zdravstvenem stanju bolnika bo zdravnik molčal in ne povedal naprej. Nobeni ženski ne bo omogočil, da sama naredi splav. – nujno opozoriti</i></p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razgovora</p>	<p>LCD projektor, platno, PPT 10-</p>

<p>Rešitve imate tudi na PPT-u 10.</p> <p>Bi mogoče znali že zdaj povezati odkritja z njihovimi izumitelji in raziskovalci.</p> <p>Lahko nekdo prebere odgovore, rešitve se bodo prikazale tudi na prosojnici.</p>	<p><i>na pravico ženske do splava</i></p> <p><i>Učenci rešujejo učno-delovni list.</i></p> <p><i>Učenci preberejo odgovore.</i></p>	<p>Metoda razlage</p> <p>Individualna učna oblika</p> <p>Frontalna učna oblika, Metoda razgovora</p>	<p>Učno-delovni list.</p>
<p>Grki so zaradi trgovine razvili tudi zemljepisno znanost in posamezniki so celo trdili, da je zemlja okrogla, kar tedaj in še dolgo ni bilo uveljavljeno prepričanje. Pomembna znanost je bila tudi zgodovina. Za očeta zgodovine velja Herodot, pisec zgodovine grško-perzijskih vojn. Na visoki stopnji je bila tudi filozofija, med najbolj znanimi filozofi so bili Sokrat, Platon in Aristotel.</p> <p>Zdaj lahko povežete tudi ostale raziskovalce z njihovim opisom.</p> <p>Preverite odgovore na PPT-u.</p>	<p><i>Učenci poslušajo.</i></p> <p><i>Učenci do konca rešijo 5. nalogo.</i></p> <p><i>Poslušajo.</i></p> <p><i>Preverijo svoje odgovore.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Individualna učna oblika</p> <p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Individualna učna</p>	<p>Učno-delovni list.</p> <p>PPT 10.</p>

		oblika	
<p>Rimljani so ustvarili veliko pomembnih zgodovinopisnih del. Zanimiva je tudi njihova filozofija. Pod močnim grškim vplivom in zaradi številnih epidemij se je razvila tudi medicina. Najbolj znan zdravnik Galen se je zgledoval po Hipokratu in je napisal kar nekaj knjig. Evropa je od Rimljanov prevzela rimske številke, ki so ostale v veljavi do vpeljave arabskih števil.</p> <p>Na delovnem listu lahko v parih poskusite razvozlati rimske številke in jih zapišite z arabskimi. V pomoč naj vam bo predstavitev.</p> <p>Vam je šlo, preverimo še skupaj. Naj nekdo, prosim, prebere odgovore.</p>	<p><i>Učenci poslušajo.</i></p> <p><i>Izpolnjujejo delovni list.</i></p> <p>Učenci preberejo odgovore.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Parna učna oblika.</p> <p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p>	<p>Računalnik, LCD projektor, platno, PPT 10.</p> <p>Računalnik, LCD projektor, platno, PPT 11.</p> <p>Delovni list.</p>

3. VSEBINSKI POUDAREK:	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
Grška pravičnost in rimsko pravo (10 minut)	Prišli smo še do zadnjega današnjega vsebinskega poudarka, in sicer Grška pravičnost in rimsko pravo.	<i>Učenci poslušajo.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	
	Doseganje pravičnosti je bil najpomembnejši del grškega prava. Menili so namreč, da se s pravico uravnavajo odnosi med ljudmi – vsak dobi tisto, kar mu	<i>Učenci poslušajo.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Računalnik, LCD projektor, platno, PPT 12.

gre, ali da enak dobi enako.			
Pravo in zakoni so bili za Grke dani od boga – predpise so razumeli kot izraz božje volje. Predpise so isto kot danes, sprti dopolnjevali in izboljševali. Sodišča so sestavljali porotniki. To so lahko bili le neporočeni moški državljani, starejši od 30 let. V zapletenih primerih jih je lahko bilo tudi več tisoč. Vsak porotnik je prejel plačilo, razsojali pa so z glasovanjem. Na njihove odločitve so lahko vplivali spretni sogovorniki. Kazni za obtožence pa so lahko bile: smrt, zapor, izgon, odvzem volilne pravice, zaplemba premoženja ali globa.	<i>Učenci poslušajo.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Računalnik, LCD projektor, platno, PPT 12 .
Preverimo skupaj, kako bi rešili 7. nalogo pri tretjem poudarku. Lahko nekdo, prosim, prebere.	<i>Učenci preberejo nalogo.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	Delovni list
Rimsko pravo pa je bilo osnova številnim poznejšim pravnim sistemom, je pa tudi temelj sodobnega evropskega prava. S pravom so hoteli zagotoviti red in učinkovito vodenje države. Na predstavitvi lahko vidite fotografijo Justicije, rimske boginje prava, ki simbolizira pravičnost in pravo. Bi lahko kdo razložil simbol Justicije, kaj vidite na fotografiji, kaj drži v desni in kaj v levi roki, kaj je z očmi?	<i>Učenci poslušajo.</i> Učenci gledajo. <i>Justicija v eni roki nosi meč, ki ponazarja moč prava, v drugi roki pa tehtnico, ki ponazarja presojanje dejstev in argumentov.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Metoda slikovne demonstracije. Metoda dela s slikovnimi viri.	Računalnik, LCD projektor, platno, PPT 13 .

<p>Zdaj pa skupaj pogledjmo, kaj lahko zapišemo pri 8. nalogi.</p>	<p><i>Justicija ima velikokrat tudi zavezane ali pa zaprte oči, kar kaže na to, da so vsi pred zakonom/pravom enaki in štejejo le argumenti.</i></p> <p>Poklicani učenci preberejo nalogo.</p>	<p>Metoda razgovora</p>	<p>Delovni list.</p>
<p>Rimsko pravo so najprej zapisali na dvanajst bakrenih ploščah sredi 5. stoletja pr. n. št. Zakonik je bil javno objavljen na mestnem forumu. Zakonik ne pozna razlik med državljani – vsi rimski državljani so pred zakonom enaki. Zakonik je imel dvanajst delov, ki obravnavajo dolgove, pravice glave družine, skrbništvo in nasledstvo, lastnino, prestopke idr. V zakoniku je tudi opredeljeno, kako naj potekajo sodni postopki.</p> <p>Zapisane določbe tudi odsevajo tedanje družbene razmere. S širjenjem države so svoje pravo zanesli na vsa osvojena ozemlja.</p>	<p><i>Učenci poslušajo.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>Računalnik, LCD projektor, platno, PPT 14.</p> <p>Delovni list.</p>
<p>Skupaj si pogledjmo še 9. nalogo na delovnem listu, bi znali skupaj dopolniti, lahko nekdo prebere na glas.</p>	<p>Učenci preberejo nalogo. .</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p>	

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
(8 minut)	Za zaključek današnje učne ure bomo snov na hitro ponovili, to bomo storili s pomočjo 10. naloge, ki je križanka in se nahaja na zadnji strani. Prosim rešite jo. Imate 5 minut časa.	<i>Učenci poslušajo.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	
		<i>Učenci rešujejo križanko.</i>	Individualna učna oblika.	Delovni list.
	Čas je potekel, sedaj bomo skupaj pregledali rešitve križanke.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	
	<i>Pokažem rešitve na prosojnici.</i>	<i>Učenci pregledajo rešitve.</i>	Individualna učna oblika.	PPT 15.
	Danes ste se sproti z reševanjem učno-delovnega lista in križanko dokazali, da znate (ocenim pet stopenjski lestvici): -opisati razliko med politeizmom in monoteizmom, -opisati glavne značilnosti grških in rimskih bogov, -našteti grške in rimske bogove, -opisati razlike med grškimi in rimskimi bogovi, -navesti glavne pridobitve grške znanosti in filozofije ter rimske znanosti in -opisati glavne značilnosti v zvezi z nastankom rimskega prava.	<i>Učenci poslušajo.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	

III. SEZNAM PRILOG

PRILOGA 1 :	Prazen učno-delovni list
PRILOGA 2 :	Izpolnjen učno-delovni list
PRILOGA 3 :	Antična religija in znanost - PPT predstavitev z zapisom učne snovi

PRILOGA 1: Prazen učno-delovni list

Učni list:

A _____ R _____ in Z _____

1. Grški in rimski bogovi

1. Povežite.

Monoteizem -

- verovanje v VEČ bogov.

Politeizem -

- verovanje v ENEGA boga.

2. Dolnite manjkajoče besede.

Grki so verovali, da njihovi bogovi živijo na gori _____, imajo nadnaravno moč in so _____. Častili so tudi polbogove, heroje in junake. O slednjih so ohranjeni številni _____ in _____. V odločilnih trenutkih so se Grki tako obračali za nasvet v _____, najbolj znano je bilo svetišče boga _____ v Delfih. Blizu je bila v tleh razpoka, iz katere se je kadila para, nad njo je sedela svečenica _____ in omamljena od pare _____ nepovezane stavke, ki so jih potem _____ razlagali in so veljali za preroške.

(Slika 1: Grški bogovi)

2. GRŠKA ZNANOST IN FILOZOFIJA IN RIMSKA ZNANOST

3. Odgovorite na vprašanji.

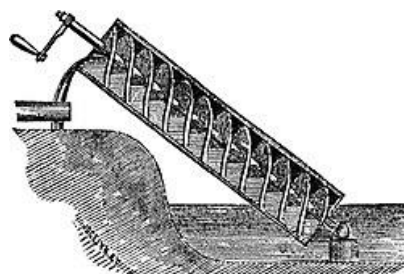
a) Naštejte dve skupni lastnosti grškega in rimskega verovanja in eno razliko.

skupna lastnost: _____

skupna lastnost: _____

razlika: _____

b) Za kaj se uporablja arhimedov vijak?

(Slika 2: Arhimedov vijak)

4. Zapišite tri poudarke, ki jih razberete iz zapisane Hipokratove prisege.

- a)
- b)
- c)

(Slika 3: Hipokratova prisega – odlomek)

Obvezujem se, da bom spoštoval svoje učitelje medicine, da bom svoje znanje prenašal tistim, ki se učijo medicine, in tistim, ki so prisegli, da bodo delali tako, da bo vedno bolnikom v prid, da ne bom nikomur, tudi če bi me prosil, zapisal smrtne droge, prav tako ne bom nobeni ženski dal pripomočka za uničenje telesnega plodu. V vsako hišo, kamor me bodo klicali, bom stopil le zaradi koristi bolnika in bom molčal o vsem, kar bom pri izvrševanju poklica slišal o življenju ljudi.

5. Povežite.

- Pitagora - - izumil je vijak za dvigovanje vode
- Arhimed - - rimski zdravnik, zgled mu je Hipokrat
- Hipokrat - - grški filozof
- Herodot - - grški zdravnik, ki zagovarja, da bolezen ni kazen bogov
- Galen - - grški filozof
- Platon - - matematik, znan je njegov izrek
- Aristotel - - velja za očeta zgodovine, pisec zgodovine grško-perzijskih vojn

6. Rimske številke zapišite z arabskimi in obratno. Zapišite tudi svoj datum rojstva in letnico z rimskimi in arabskimi številkami.

XI. _____, XIX. ____, LX. ____, MCLII. _____, MMXX. _____.

Moj rojstni datum: ____ . ____ . _____. Z rimskimi številkami: ____ . ____ . _____.

3. Grška pravičnost in rimsko pravo

7. Dokončajte povedi.

Porotniki so lahko bili _____.

Porotniki so za opravljeno delo _____.

Kazni za obtožence so lahko bile: _____.

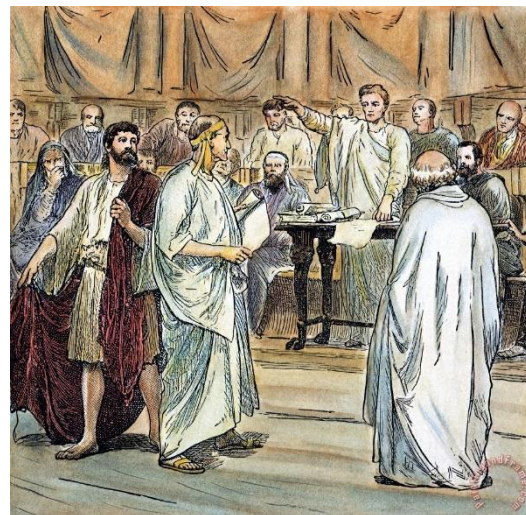
8. Opišite, kaj vidite na fotografiji in kaj simbolizira.

(Slika 4: Justicija)

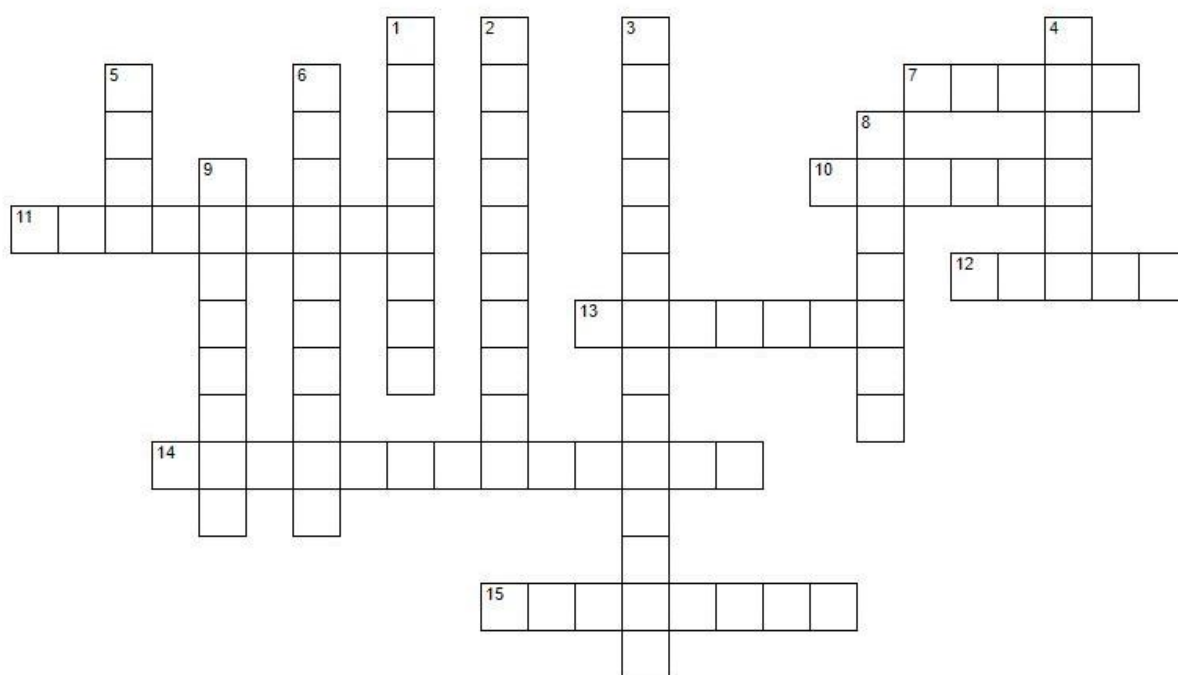
9. Dopolnite.

Rimsko pravo so najprej zapisali na _____
bakrenih ploščah sredi _____ pr. n. št.
Zakonik je bil javno objavljen na
_____. Zakonik ne pozna razlik med
državljeni, to pomeni, da
_____. Zakonik je
imel _____ delov, ki obravnavajo dolgove,
pravice glave družine, skrbništvo in nasledstvo,
lastnino, prestopke idr. V zakoniku je tudi
opredeljeno, kako naj potekajo sodni postopki.

(Slika 5: Rimsko sodišče)

10. Rešite križanko.

NAVPIČNO

- 1 Število bakrenih plošč zakonika rimskega prava iz srede 5. stoletja pr. n. št.
- 2 Vera v enega boga.
- 3 Znan matematični izrek iz antičnih časov.
- 4 Poimenovanje rimskih hišnih bogov.
- 5 Ime grškega vrhovnega boga.
- 6 Vera v več bogov.
- 8 Oče zgodovine, pisec zgodovine grško-perzijskih vojn.
- 9 Znan antični grški zdravnik.

VODORAVNO

- 7 Znan antični rimski zdravnik, ki se je zgledoval po Hipokratu.
- 10 Ime boginje ljubezni in lepote pri Rimljanih.
- 11 Ime rimske boginje prava.
- 12 Ime gore, kjer so prebivali grški bogovi.
- 13 Grški matematik in fizik.
- 14 Rimsko poimenovanje glave družine.
- 15 Ime boga morja pri Grkih.

PRILOGA 2: Izpolnjen učno-delovni list

Učni list:

ANTIČNA RELIGIJA IN ZNANOST

1. Grški in rimski bogovi

1. Povežite.

Monoteizem -

- verovanje v VEČ bogov.

Politeizem -

- verovanje v ENEGA boga.

2. Dopolnite manjkajoče besede.

Grki so verovali, da njihovi bogovi živijo na gori **Olimp**, imajo nadnaravno moč in so **nesmrtni**. Častili so tudi polbogove, heroje in junake. O slednjih so ohranjeni številni **miti** in **legende**. V odločilnih trenutkih so se Grki tako obračali za nasvet v **preročišča**, najbolj znano je bilo svetišče boga **Apolona** v Delfih. Blizu je bila v tleh razpoka, iz katere se je kadila para, nad njo je sedela svečenica **Pitija** in omamljena od pare **govorila** nepovezane stavke, ki so jih potem **svečeniki** razlagali in so veljali za preroške. (Slika 1: Grški bogovi)

2. GRŠKA ZNANOST IN FILOZOFIJA IN RIMSKA ZNANOST

3. Odgovorite na vprašanja.

a) Naštejte dve skupni lastnosti grškega in rimskega verovanja in eno razliko.

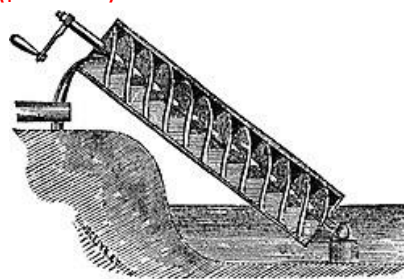
skupna lastnost: **oboji verujejo v več bogov - politeizem**

skupna lastnost: **bogovi so nesmrtni, gradijo jim templje, bogovi imajo človeške lastnosti (se sprejo, se zaljubijo itd.)**

razlika: **posebnost rimskega čaščenja so bili hišni bogovi (penati)**

b) Za kaj se uporablja arhimedov vijak?

Za dvigovanje vode na višjeležeče točke. Arhimed je vijak izumil v Egiptu za napajanje polj ob Nilu.

(Slika 2: Arhimedov vijak)

4. Zapišite tri poudarke, ki jih razberete iz zapisane Hipokratove prisege.

1. Prenos znanja med učitelji in učenci in medsebojno spoštovanje.
 2. Vsako dejanje naj bo bolnikom v prid.
 3. Kot zdravnik nikogar ne bo ubil, četudi ga bodo za to prosili.
 4. Zdravnik bo pomagal komurkoli, ki bo potreboval pomoč
 5. O zdravstvenem stanju bolnika bo zdravnik molčal in ne povedal naprej.
 6. Nobeni ženski ne bo omogočil, da sama naredi splav. (?) – nujno opozoriti na pravico ženske do splava
- (Slika 3: Hipokratova prisega – odlomek)

Obvezujem se, da bom spoštoval svoje učitelje medicine, da bom svoje znanje prenašal tistim, ki se učijo medicine, in tistim, ki so prisegli, da bodo delali tako, da bo vedno bolnikom v prid, da ne bom nikomur, tudi če bi me prosil, zapisal smrtne droge, prav tako ne bom nobeni ženski dal pripomočka za uničenje telesnega plodu. V vsako hišo, kamor me bodo klicali, bom stopil le zaradi koristi bolnika in bom molčal o vsem, kar bom pri izvrševanju poklica slišal o življenju ljudi.

5. Povežite.

Pitagora -	- izumil je vijak za dvigovanje vode
Arhimed -	- rimski zdravnik, zgled mu je Hipokrat
Hipokrat -	- grški filozof
Herodot -	- grški zdravnik, ki zagovarja, da bolezen ni kazen bogov
Galen -	- grški filozof
Platon -	- matematik, znan je njegov izrek
Aristotel -	- velja za očeta zgodovine, pisec zgodovine grško-perzijskih vojn

6. Rimske številke zapišite z arabskimi in obratno. Zapišite tudi svoj datum rojstva in letnico z rimskimi in arabskimi številkami.

XI. 11 , XIX. 19, LX. 60, MCLII. 1152, MMXX. 2020.

Moj rojstni datum: 11. 08. 1995. Z rimskimi številkami: XI. VIII. MCMXCV.

Po smislu.

3. Grška pravičnost in rimsko pravo

7. Dokončajte povedi.

Porotniki so lahko bili neporočeni moški državljani, starejši od 30 let.

Porotniki so za opravljeno delo dobili plačilo.

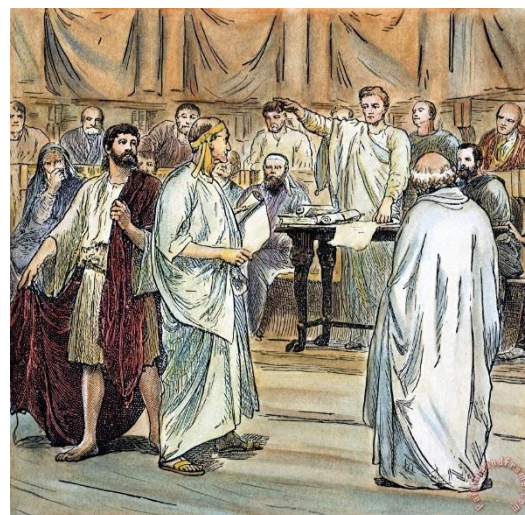
Kazni za obtožence so lahko bile: smrt, zapor, izgon, odvzem volilne pravice, zaplomba premoženja ali globa.

8. Opišite, kaj vidite na fotografiji in kaj simbolizira.

Justicija je boginja prava in v eni roki nosi meč, ki ponazarja moč prava, v drugi roki pa tehtnico, ki ponazarja presojanje dejstev in argumentov. Justicija ima velikokrat tudi zavezane ali pa zaprte oči, kar kaže na to, da so vsi pred zakonom/pravom enaki in štejejo le argumenti.

(Slika 4: Justicija)

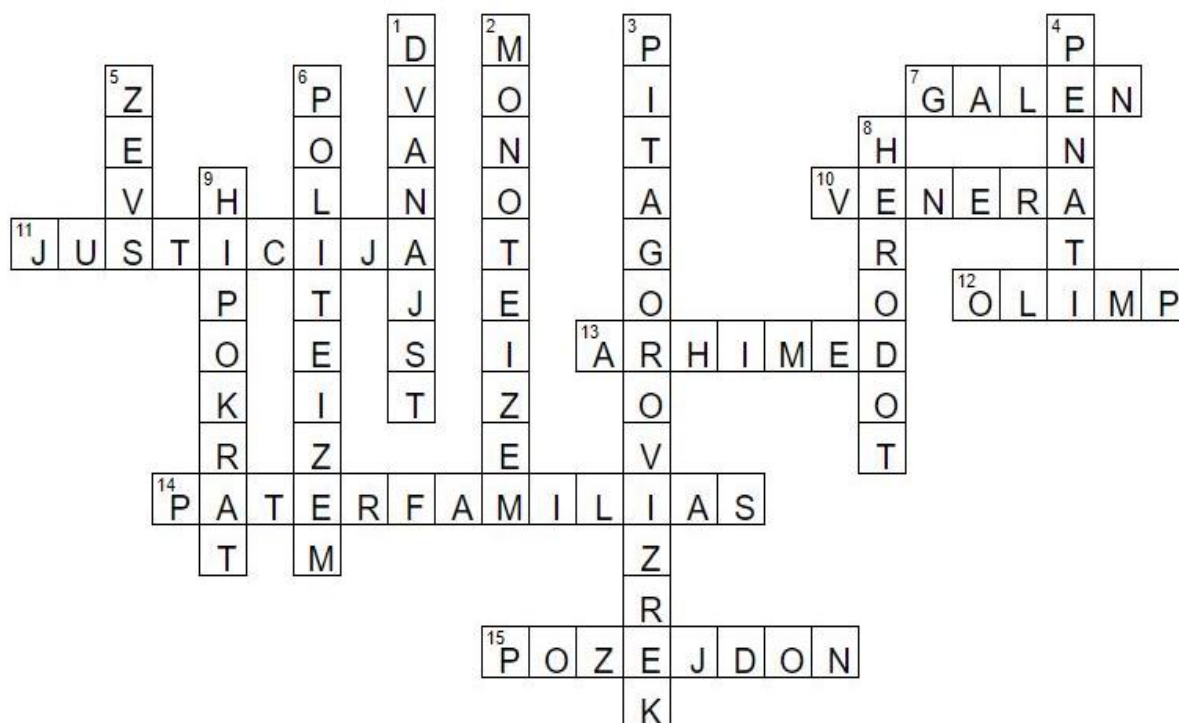

9. Dopolnite.

Rimsko pravo so najprej zapisali na **dvanaajstih** bakrenih ploščah sredi **5. stoletja** pr. n. št. Zakonik je bil javno objavljen na **forumu**. Zakonik ne pozna razlik med državljanji, to pomeni, da **so pred zakonom vsi enaki**. Zakonik je imel **dvanaajst** delov, ki obravnavajo dolgove, pravice glave družine, skrbništvo in nasledstvo, lastnino, prestopke idr. V zakoniku je tudi opredeljeno, kako naj potekajo sodni postopki.

(Slika 5: Rimsko sodišče)

10. Rešite križanko.

NAVPIČNO

- 1 Število bakrenih plošč zakonika rimskega prava iz srede 5. stoletja pr. n. št.
- 2 Vera v enega boga.
- 3 Znan matematični izrek iz antičnih časov.
- 4 Poimenovanje rimskih hišnih bogov.
- 5 Ime grškega vrhovnega boga.
- 6 Vera v več bogov.
- 8 Oče zgodovine, pisec zgodovine grško-perzijskih vojn.
- 9 Znan antični grški zdravnik.

VODORAVNO

7 Znan antični rimski zdravnik, ki se je zgledoval po Hipokratu.

10 Ime boginje ljubezni in lepote pri Rimljanih.

11 Ime rimske boginje prava.

12 Ime gore, kjer so prebivali grški bogovi.

13 Grški matematik in fizik.

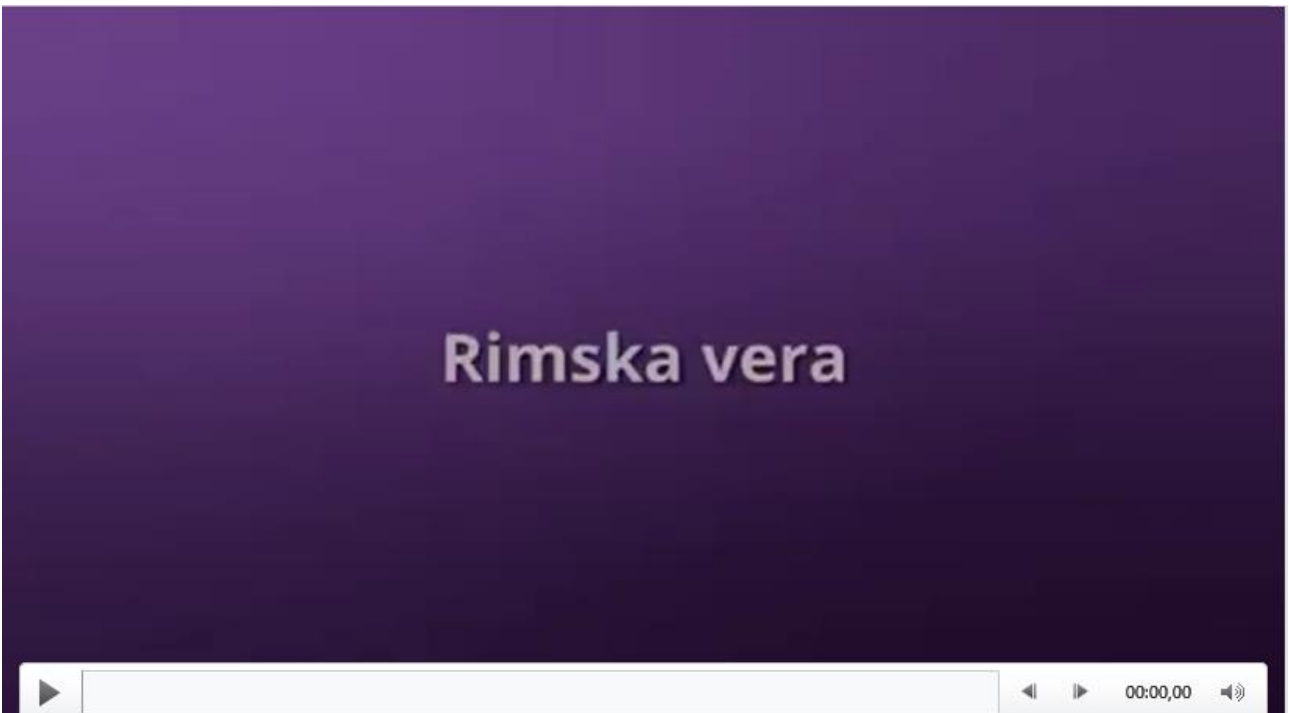
14 Rimsko poimenovanje glave družine.

15 Ime boga morja pri Grkih.

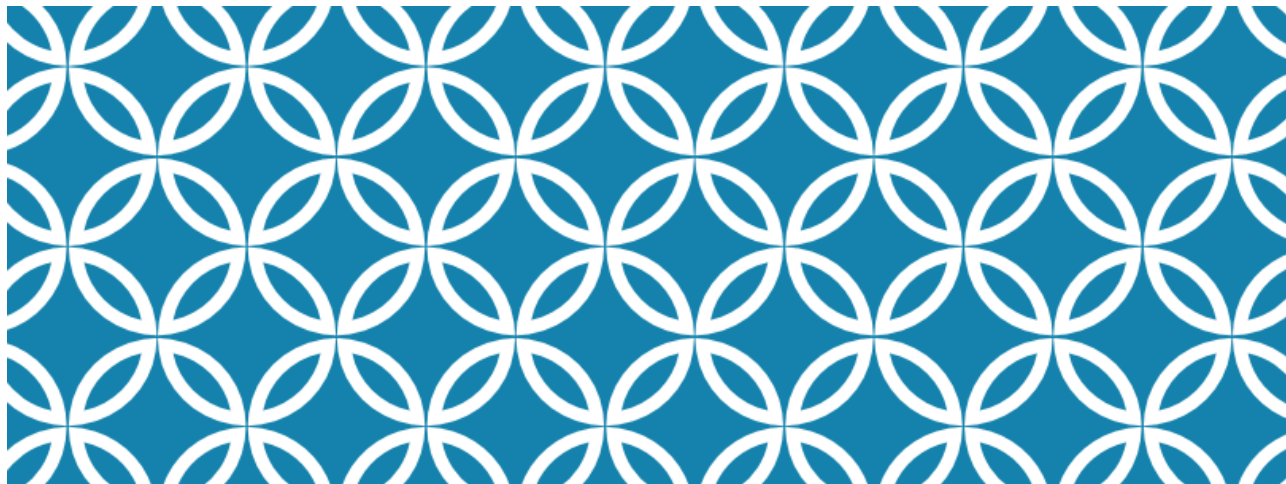
**PRILOGA 3: Antična religija in znanost - PPT predstavitev z zapisom učne snovi
Drsnica 1**

Drsnica 2

Drsnica 3

1

ANTIČNA RELIGIJA IN ZNANOST

UČBENIK str. 54-55

Drsnica 4

GRŠKI IN RIMSKI BOGOVI

Naloga 1: Povežite.

POLITEIZEM = verovanje v VEČ bogov

MONOTEIZEM = verovanje v ENEGA boga

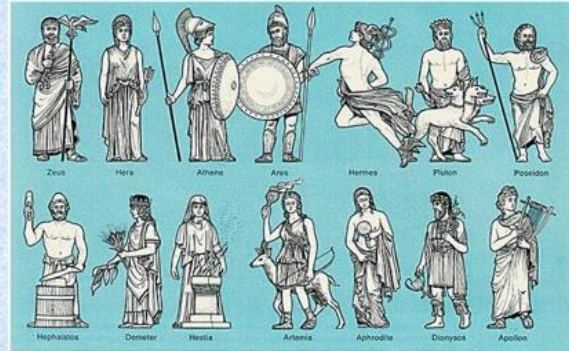

Drsnica 5

GRŠKI BOGOVI

Naloga 2: Dopolnite manjkajoče besede.

Grki so verovali, da njihovi bogovi živijo na gori **Olimp**, imajo nadnaravno moč in so **nesmrtni**. Častili so tudi polbogove, heroje in junake. O slednjih so ohranjeni številni **miti** in **legende**. V odločilnih trenutkih so se Grki tako obračali za nasvet v **preročišča**, najbolj znano je bilo svetišče boga **Apolona** v Delfih. Blizu je bila v tleh razpoka, iz katere se je kadila para, nad njo je sedela svečenica **Pitija** in omamljena od pare **govorila** nepovezane stavke, ki so jih potem **svečeniki** razlagali in so veljali za preroške.

Drsnica 6

RIMSKI BOGOVI

-Pod močnim vplivom grškega verovanja.

-**Hišni bogovi (penati)** in **zavetniki domačega ognjišča (lari)** ter **duše umrlih (mani)**.

-Hišnim bogovom so doma postavljali **majhne oltarčke**, kjer je **pater familias (glava družine)** zjutraj in zvečer opravil poseben obred.

Grški panteon

Rimski panteon

Drsnica 7

GRŠKI IN RIMSKI BOGOV

	Grki	Rimljani
vrhovni bog – bog neba	Zevs	Jupiter
žena vrhovnega boga (zavetnica družine in zakona)	Hera	Junona
bog morja	Pozejdon	Neptun
bog podzemlja	Had	Pluton
bog ognja	Hefajst	Vulkan
boginja ljubezni in lepote	Afrodita	Venera
bog vojne	Ares	Mars

Naloga 3: Odgovorite na vprašanji.

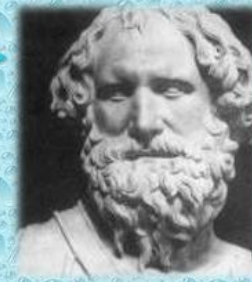
a) Naštejte dve skupni lastnosti grškega in rimskega verovanja in eno razliko.

SKUPNE LASNOSTI	RAZLIKE
Vera v več bogov-politeizem	Drugačna imena bogov
Nesmrtnost bogov	Rimski hišni bogovi (penat)
Bogovom gradijo tempelje	
Bogovi imajo človeške lastnosti	

Drsnica 8

GRŠKA ZNANOST IN FILOZOFIJA IN RIMSKA ZNANOST

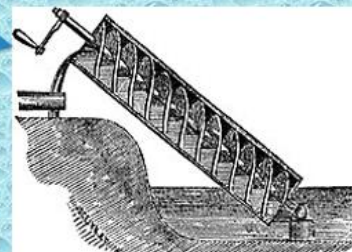
- Grki so bili dobri matematiki, posebno v geometriji so odkrili vrsto pomembnih stvari, najbolj znan je **Pitagorov izrek**.
- Grški matematik in fizik **Arhimed** → prvi izračunal površino in prostornino krogle, stožca in piramide, še danes je v rabi **Arhimedov vijak** za dvigovanje vode, ki ga je izumil v Egiptu.

Naloga 3: Odgovorite na vprašanji

b) Zakaj se uporablja Arhimedov vodnjak?

Za dvigovanje vode na višjeležeče točke. Arhimed je vijak izumil v Egiptu za napajanje polj ob Nilu.

Drsnica 9

Razvoj **medicine** → grški zdravniki so zdravili z zelišči, poznali so delovanje krvnega obtoka in živčnega sistema.

Hipokrat: je učil, da bolezen ni kazen bogov, ampak ima svoj vzrok → Hipokratova prisega.

Obvezujem se, da bom spoštoval svoje učitelje medicine, da bom svoje znanje prenašal tistim, ki se učijo medicine, in tistim, ki so prisegli, da bodo delali tako, da bo vedno bolnikom v prid, da ne bom nikomur, tudi če bi me prosil, zapisal smrtne droge, prav tako ne bom nobeni ženski dal pripomočka za uničenje telesnega plodu. V vsako hišo, kamor me bodo klicali, bom stopil le zaradi koristi bolnika in bom molčal o vsem, kar bom pri izvrševanju poklica slišal o življenju ljudi.

Naloga 4: Zapišite tri poudarke, ki jih razberete iz zapisane Hipokratove prisega.

1. Prenos znanja med učitelji in učenci in medsebojno spoštovanje.
2. Vsako dejanje naj bo bolnikom v prid.
3. Kot zdravnik nikogar ne bo ubil, četudi ga bodo za to prosili.
4. Zdravnik bo pomagal komurkoli, ki bo potreboval pomoč
5. O zdravstvenem stanju bolnika bo zdravnik molčal in ne povedal naprej.
6. Nobeni ženski ne bo omogočil, da sama naredi splav. (?) – nujno opozoriti na pravico ženske do splava

Drsnica 10

ANTIČNA ODKRITJA

Naloga 5: Povežite.

Pitagora	izumil je vijak za dvigovanje vode
Arhimed	rimski zdravnik, zglede mu je Hipokrat
Hipokrat	grški filozof
Herodot	grški zdravnik, ki zagovarja, da bolezen ni kazen bogov
Galen	grški filozof
Platon	matematik, znan je njegov izrek
Aristotel	velja za očeta zgodovine,
	pisec zgodovine grško-perzijskih vojn

Drsnica 11

RIMSKE ŠTEVILKE

Naloga 6: Rimske številke zapišite z arabskimi in obratno. Zapišite tudi svoj datum rojstva in letnico z rimskimi in arabskimi številkami.

XI. 11, XIX. 19, LX. 60, MCLII. 1152, MMXX. 2020.

Primer moj rojstni datum: 11. 08. 1995. Z rimskimi številkami: XI. VIII. MCMXCV.

Drsnica 12

GRŠKA PRAVIČNOST

Naloga 7: Dokončajte povedi.

- Menili so namreč, da se s pravico uravnavaajo odnosi med ljudmi – vsak dobi tisto, kar mu gre, ali da enak dobi enako. dani od boga – predpise so razumeli kot izraz božje volje.
- Sodišča sestavljali porotniki → neporočeni moški državljani, starejši od 30 let, dobili plačilo.
- Kazni za obtožence: smrt, zapor, izgon, odvzem volilne pravice, zaplemba premoženja ali globa.

RIMSKO PRAVO

•osnova številnim poznejšim pravnim sistemom, je pa tudi temelj sodobnega evropskega prava.

•Rimska boginja prava= **JUSTICIJA** (V eni roki nosi meč, ki ponazarja moč prava, v drugi roki pa tehtnico, ki ponazarja presojanje dejstev in argumentov. Velikokrat ima tudi zavezane ali pa zaprte oči, kar kaže na to, da so vsi pred zakonom/pravom enaki in štejejo le argumenti.)

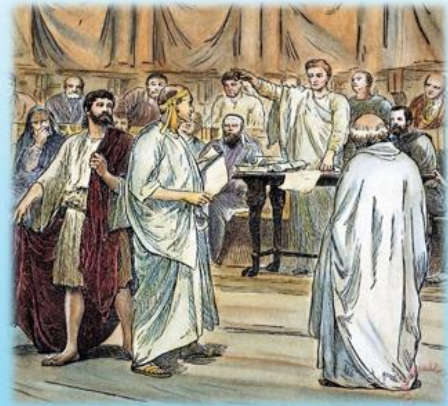
Naloga 8: Opišite, kaj vidite na fotografiji in kaj simbolizira
Justicija je boginja prava in v eni roki nosi meč, ki ponazarja moč prava, v drugi roki pa tehtnico, ki ponazarja presojanje dejstev in argumentov. Justicija ima velikokrat tudi zavezane ali pa zaprte oči, kar kaže na to, da so vsi pred zakonom/pravom enaki in štejejo le argumenti.

Drsnica 14

Naloga 9: Dopolnite.

Rimsko pravo so najprej zapisali na **dvanajstih** bakrenih ploščah sredi **5. stoletja pr. n. št.** Zakonik je bil javno objavljen na **forumu**. Zakonik ne pozna razlik med državljani, to pomeni, da **so pred zakonom vsi enaki**. Zakonik je imel **dvanajst** delov, ki obravnavajo dolgove, pravice glave družine, skrbništvo in nasledstvo, lastnino, prestopke idr. V zakoniku je tudi opredeljeno, kako naj potekajo sodni postopki.

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine I

UČNA PRIPRAVA

Nastajanje nove Evrope

IME IN PRIIMEK: Vid Tilia, Blaž Lampret

DATUM: 7. 5. 2020

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Osnovna šola	
Razred:	7. razred	
Datum:	7. 5. 2020	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Širša tema iz učnega načrta:	Srednji vek – oblikovanje nove kulturne in politične podobe Evrope
	Poglavje iz učbenika:	Srednji vek – politična podoba Evrope
Učna enota – naslov učne ure:	Nastajanje nove Evrope	
Učne oblike:	<ul style="list-style-type: none"> - Frontalna učna oblika - Individualna učna oblika - Skupinska učna oblika 	
Učne metode:	<ul style="list-style-type: none"> - Metoda razlage - Metoda razgovora - Metoda dela s slikovnimi viri (zemljevidi) - Metoda dela s pisnimi viri - Metoda slikovne demonstracije 	
Učne tehnike:	<ul style="list-style-type: none"> - Mreža - Kviz 	
Cilji iz učnega načrta:	<p><i>Učenci:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - »razložijo vzroke za razpad rimskega imperija, - pojasnijo novi politični zemljevid Evrope po preseljevanju ljudstev« (Učni načrt, 2011, str. 14). 	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki	Izobraževalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - naštetih glavne vzroke za razpad rimskega cesarstva, - imenovati najmanj tri ljudstva, ki so se preseljevala na območje rimskega cesarstva, - razložiti vzroke za delitev rimskega cesarstva na vzhodni in zahodni del, - imenovati značilnosti ljudstev, ki so se priseljevala v Evropo, - opisati gospodarstvo ljudstev, ki so se priseljevala v Evropo.
	Funkcionalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivno poslušati in opazovati, - odgovarjati na vprašanja, - ustvariti lastne zapiske in izluščiti bistvene podatke,

		<ul style="list-style-type: none"> - prepoznati ustrezne informacije pri delu s slikovnim gradivom.
	Vzgojni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - oblikovati pozitiven odnos do preteklih obdobij, ki so vplivala na življenje ljudi, - oblikovati pozitivno odnos do prednikov Slovencev, - pojasniti pomen selitev v aktualnem času.
Učne etape:	<ul style="list-style-type: none"> - Uvajanje - Obravnavanje nove učne snovi - Ponavljanje - Preverjanje 	
Vsebinski poudarki:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Preseljevanje ljudstev 2. Propad zahodnega dela rimske države 3. Naselitev alpskih Slovanov 	
Učna sredstva:	Učila:	<ul style="list-style-type: none"> - Učbenik (Zorn-Janša, O., Zorn, M., Mihelič, D., 2014, str. 66-67) - Powerpoint predstavitev
	Učni pripomočki:	<ul style="list-style-type: none"> - Računalnik - LCD projektor - Projekcijsko platno - Pametni telefon
Medpredmetne povezave z vsebinami:	<ul style="list-style-type: none"> - Geografija (delajo z zemljevidom), - Slovenščina (širijo svoj besedni zaklad z novimi pojmi), - Računalništvo (spoznajo se s spletnim orodjem Kahoot, ki omogoča izdelavo kvizov). 	
Novi pojmi s pojasnilom:	<p>Tujke:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nomadi: potujoče pastirsko ljudstvo, ki se seli iz kraja v kraj. - Refugij: težko dostopna gorska naselbina, kamor so se zatekli domačini pred napadi novih ljudstev. - Samopreskrba: način življenja, pri katerem skupnost pridelava vse življenjske potrebščine sama. <p>Novi izrazi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alpski Slovani: predniki Slovencev, ki so si ustvarili novo domovino med Alpami na severu in Jadranskim morjem na jugu. - Barbari: skupno poimenovanje ljudstev, ki so živela izven meja rimske države. - Germani: skupno ime za številna ljudstva, ki so živela v Srednji, Severni in Zahodni Evropi in kasneje tudi na območju rimske držav. 	

	<ul style="list-style-type: none"> - Huni: nomadsko ljudstvo iz Azije, ki je večkrat oblegalo rimsko državo. - Konec Zahodnega rimskega cesarstva: uradni konec sega v leto 476 po. Kr., ko germanski poveljnik Odoaker odstavi zadnjega rimskega cesarja Romula Avgusta. - Preseljevanje ljudstev: selitev večjega števila ljudi na drug življenjski prostor za daljše časovno obdobje. - Razdelitev rimskega cesarstva: zaradi raznovrstnih gospodarskih, političnih in vojaških težav se je rimsko cesarstvo konec 4. stoletja razdelilo na Zahodno in Vzhodno rimsko cesarstvo. - Slovani: skupina ljudstev, ki so živela v Vzhodni Evropi in se pod pritiski drugih ljudstev selila proti Zahodu. 	
Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	<p>Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina. (2011). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/obvezni/UN_zgodovina.pdf (Dostop: 20. 4. 2020).</p>
	Učna priprava	<p>Mlacović, D., Urankar, N. (2010). <i>Zgodovina 2: učbenik za drugi letnik gimnazije</i>. Ljubljana, DZS.</p> <p>Trškan, D. (2019). <i>Vaje iz elektronskega učbenika</i>. Ljubljana: Oddelek za zgodovino.</p> <p>Zorn-Janša, O., Zorn, M., Mihelič, D. (2014). <i>Koraki v času 7: učbenik za zgodovino v 7. razredu osnovne šole</i>. Ljubljana: DZS.</p>
	Powerpoint:	<ul style="list-style-type: none"> - Drsnica 3, slika Rimsko cesarstvo: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/0/00/Roman_Empire_Trajan_117AD.png/1024px-Roman_Empire_Trajan_117AD.png (Dostop 3. 5. 2020) - Drsnica 4, slika Dioklecijanova palača: https://www.camping-simuni.hr/wp-content/uploads/2020/02/shutterstock_1050541637.jpg (Dostop 3. 5. 2020) - Drsnica 5, slika Atila: https://lh3.googleusercontent.com/proxy/yRljNrsUw6m8HM3LKdItTzx1Zre8dElc9Hq9EEXOSWXvBKpj8dMon4OHXIE8_920b8UehhU8q9IddJJpx0WBU-G24xmDNi8H5d_5xaOhRghqtG2U4hXdXTbnlKKqbqr937FOJWs4bdkg (Dostop 3. 5.

		<p>2020)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Drsnica 7, slika Preseljevanje ljudstev: Zorn-Janša, O., Zorn, M., Mihelič, D. (2014). Koraki v času 7: učbenik za zgodovino v 7. razredu osnovne šole. Ljubljana: DZS, str. 66 - Drsnica 8, slika Delitev rimskega cesarstva: https://avatars.mds.yandex.net/get-zen_doc/1804213/pub_5ca46b11c2662100b31308ee_5ca46ca53aaf7b00b2c2fe8e/scale_1200 (Dostop 3. 5. 2020) - Drsnica 9, besedilo: Cunliffe, B., 1982: Rimljani, str. 312. Cankarjeva založba. Ljubljana - Drsnica 10, slika Primer refugija – Tonovcov grad: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/94/08-Tonovcov_grad_%284%29.jpg (Dostop 3. 5. 2020) - Drsnica 13, slika Alpski Slovani: https://eucbeniki.sio.si/slo1/2167/alpskiSlovani2.jpg (Dostop 3. 5. 2020)
	Kviz	<p><i>Kahoot. URL:</i> https://create.kahoot.it/details/nastajanje-nove-evrope/a7a45d1c-0897-41d4-b820-68ce679b0c79 (Dostop: 30. 4. 2020)</p>

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
8 minut	Kot uvod v današnjo uro sem za vas pripravil mrežo, ki jo boste reševali individualno. Celotna vsebina mreže se navezuje na Rim. Vse pojme, ki so vključeni v mrežo, smo pri prejšnjih urah že obravnavali, zaradi česar vam mreža ne bi smela delati prevelikih težav. Siv stolpec v mreži predstavlja geslo, ki ga boste dobili, če boste pravilno rešili celotno mrežo.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, m. razlage	

<p>Za reševanje imate 5 minut časa, nato pa bomo rešitve mreže skupaj preverili.</p>			
<p><i>Učencem razdelim mreže.</i></p> <p><i>Po individualnem reševanju skupaj z učenci še enkrat preverimo rešitve mreže.</i></p>	<p>Individualno rešujejo mrežo.</p> <p>Učenci preberejo posamezne rešitve.</p>	<p>Individualna učna oblika, mreža</p> <p>Frontalna učna oblika, m. razgovora</p>	
<p>V današnji uri bomo govorili o nastajanju nove Evrope na prelomu iz zgodnjega v srednji vek. Naslov današnje učne ure si prosim zapišite v svoje zvezke – Nastajanje nove Evrope.</p> <p>Ob koncu današnje ure boste znali:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naštetih glavne vzroke za razpad rimskega cesarstva, - imenovati najmanj tri ljudstva, ki so se preseljevala na območje rimskega cesarstva, - razložiti vzroke za delitev rimskega cesarstva na vzhodni in zahodni del, - imenovati značilnosti ljudstev, ki so se priseljevala v Evropo, - opisati gospodarstvo ljudstev, ki so se priseljevala v Evropo. 	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, m. razlage</p>	<p>PPT drsnica 1</p> <p>PPT drsnica 2</p>

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO PONAVALJANJE ALI SPROTNO PREVERJANJE

1. VSEBINSKI POUDAREK: Preseljevanje ljudstev	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
10 minut	<p>V prvem delu ure bomo govorili o preseljevanju ljudstev, to si lahko tudi zapišete kot podnaslov: Preseljevanje ljudstev.</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Zapišejo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, m. razlage</p>	

<p>Preden začnemo današnjo snov, naj nekaj besed namenimo še samemu rimskemu imperiju. V drugi polovici prvega in na začetku drugega stoletja po Kr. je imel rimski imperij največji obseg.</p>	<p>Poslušajo.</p>		<p>PPT drsnica 3</p>
<p>Oglejte si sliko na Powerpoint predstavitvi.</p>	<p>Gledajo.</p>	<p>m. slikovne demonstracije</p>	
<p>Mogoče kdo ve, kateri cesar je vladal v tem času?</p>	<p>Odgovorijo: »Cesar Trajan.«</p>	<p>m. razgovora</p>	<p>PPT drsnica 4</p>
<p>Njegovo ime si zapišite v zvezke: cesar Trajan.</p>	<p>Zapišejo.</p>	<p>m. razlage</p>	
<p>Na katerih celinah je se je rimsko cesarstvo vse raztezalo? Pomagajte si s sliko na Powerpoint predstavitvi.</p>	<p>Odgovorijo: »V Evropi, Severni Afriki in JV Aziji.«</p>	<p>m. razgovora, m. dela s slikovnimi viri</p>	
<p>Zapišite si, kje vse se je raztezalo rimsko cesarstvo: v Evropi, Severni Afriki in JV Aziji.</p>	<p>Zapišejo.</p>	<p>m. razlage</p>	
<p>Po smrti cesarja Trajana je imperij počasi začel slabeti.</p>	<p>Poslušajo.</p>		
<p>Kot smo že omenili v preteklih urah so rimski imperij razdelili na dve polovici.</p>			
<p>Kateri cesar je storil to?</p>	<p>Odgovorijo: »Cesar Dioklecijan.«</p>	<p>m. razgovora</p>	
<p>Naj vam povem, da je bil rojen zelo blizu današnje Slovenije. Nekateri od vas celo hodite tja na morje. Dioklecijan se je rodil v Splitu na današnjem Hrvaškem. Danes tam na njega spominja Dioklecijanova palača, ki jo lahko vidite na sliki.</p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>m. razlage m. slikovne demonstracije</p>	
<p>Kaj mislite, da je oslabilo cesarstvo?</p>	<p>Odgovorijo: »Bolezni, slabi</p>	<p>Frontalna učna oblika, m.</p>	<p>PPT drsnica 5</p>

<p>Razloge si zapišite v zvezke, in sicer bolezni, slabi cesarji, gospodarska neuspešnost in drage vojne.</p> <p>Predvsem drage vojne so slabele imperij. Rimski legionarji so se bojevali s številnimi ljudstvi, ki so želeli vdreti na ozemlje imperija in ga opleniti.</p> <p>Pozna kdo kakšno takšno ljudstvo?</p> <p>Ljudstva, ki so vdiral v rimsko cesarstvo, si zapišite v zvezke: Germani, Vandali in Goti.</p> <p>Zelo uspešni pri vojskovanju so bili Huni.</p> <p>Mogoče kdo ve, kako je bilo ime najbolj znanemu hunskemu vojskovodji?</p> <p>Kot zanimivost naj omenim, da so Rimljani Atili dali vzdevek »Bič božji« zaradi krutosti in neusmiljenosti do nasprotnikov.</p> <p>Njegovo ime in vzdevek si zapišite v zvezek: ime mu je bilo Atila, njegov vzdevek pa je bil »bič božji«.</p>	<p>cesarji, gospodarska neuspešnost in vojne.«</p> <p>Zapišejo.</p> <p>Poslušajo.</p> <p>Odgovorijo: »Germani, Vandali, Goti.«</p> <p>Zapišejo.</p> <p>Poslušajo.</p> <p>Odgovorijo: »Atila.«</p> <p>Poslušajo.</p> <p>Zapišejo.</p>	<p>razgovora</p> <p>m. razlage</p> <p>m. razgovora</p> <p>m. razlage</p> <p>m. razgovora</p> <p>m. razlage</p>	
<p>Huni, nomadsko ljudstvo iz srednje Azije, so v drugi polovici 4. stoletja sprožili več stoletji trajajoče preseljevanje ljudstev, ko so se začeli pomikati proti Evropi.</p> <p>Zna kdo pojasniti, kaj pomeni »nomadsko ljudstvo«?</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Odgovorijo: »Ljudstvo, ki se seli iz kraja v</p>	<p>Frontalna učna oblika, m. razlage</p> <p>m. razgovora</p>	<p>PPT drsnica 6</p>

<p>Ključni razlogi za preseljevanje so bili sprememba podnebja, porast prebivalstva in potreba po novih ozemljih, poleg tega pa tudi bojeviti in pustolovski duh. Mnoga ljudstva so se zato začela umikati proti zahodu in iskati svoj življenjski prostor znotraj meja rimskega imperija.</p> <p>Kar je zapisano na Powerpoint predstavitvi (drsnica 6) si lahko zdaj prepisete v svoje zvezke.</p> <p>S pomočjo zemljevida na strani 66 v učbeniku poiščite še najmanj tri ljudstva, ki so se v tem času selila po Evropi.</p> <p>Na katere veje pa delimo Slovane?</p>	<p>kraj.«</p> <p>Poslušajo.</p> <p>Zapišejo.</p> <p>Odgovorijo: »Zahodni Goti, Sasi, Vandali in Slovani.«</p> <p>Odgovorijo: »Slovane delimo na južne, vzhodne in zahodne.«</p>	<p>m. razlage</p> <p>m. dela s slikovnimi viri (zemljevidi),</p> <p>m. razgovora</p>	<p>PPT drsnica 7 Učbenik, str. 66</p>
<p>Zakaj pa mislite, da so Slovani in druga ljudstva bežali pred Huni?</p> <p>Sodobniki so Hune opisovali kot krute bojevnike, ki ne poznajo milosti. Zaradi načina bojevanja so bili pri vojskovanju izredno uspešni in tako so predstavljali veliko grožnjo drugim ljudstvom v Evropi, ki so pred njimi bežala in se celo zatekla znotraj obrambnih linij rimskega imperija.</p> <p>Kako bi opisali del reliefa na strani 66 v vašem učbeniku?</p>	<p>Odgovorijo: »Ker so se jih bali«.</p> <p>Poslušajo.</p> <p>Odgovorijo: »Na reliefu je viden človek, ki ni v vojaški uniformi in napada rimskega legionarja.</p>	<p>Frontalna učna oblika, m. razgovora</p> <p>m. razlage</p> <p>m. dela s slikovnimi viri</p>	<p>Učbenik, str. 66</p>

	Vojak, ki napada legionarja nima čelade in iz tega lahko sklepamo, da so bili slabše opremljeni kot rimski vojaki.	Razvidno je, da gre za napad na rimski imperij.« Poslušajo.	m. razlage	
--	--	--	------------	--

2. VSEBINSKI POUDAREK: Propad zahodnega dela rimske države	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
10 minut	<p>V nadaljevanju bomo govorili o propadu zahodnega dela rimske države, kar je tudi drugi podnaslov, ki si ga zapišete v zvezke: Propad zahodnega dela rimske države.</p> <p>Prej smo omenili že nekaj vzrokov za slabljenje rimskega imperija. Jih zna kdo hitro ponoviti?</p> <p>Te vzroke bi lahko imenovali »zunanji vzroki«. V številne težave pa je zapadlo rimsko cesarstvo samo.</p> <p>Ogromno ozemlje je bilo težko nadzorovati in vojskovanje je bilo izredno drago. Zato so v rimsko vojsko vključevali najemnike, ki so bili pogosto germanskega porekla. Poleg političnih in vojaških problemov pa so v imperiju vladali tudi družbeni problemi. Ljudstvo se je večkrat uprlo cesarjem, ker jim je primanjkovalo hrane in drugih nujno potrebnih življenjskih potrebščin. Ko je konec 4. stoletja umrl še cesar Teodozij je rimsko cesarstvo dokončno razpadlo na vzhodni in zahodni del.</p>	<p>Odgovorijo: »Vdori drugih ljudstev, ki so bežali pred Huni, podnebnimi spremembami itd.«</p> <p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, m. razlage</p> <p>m. razgovora</p> <p>m. razlage</p>	PPT drsnica 8

<p>Vzroke za propad cesarstva bom še enkrat naštel, vi pa si jih zapišite v zvezke: vdori ljudstev, drage vojne, gospodarske težave in družbeni nemiri.</p> <p>Kako se je še imenovalo Vzhodno rimsko cesarstvo in zakaj?</p> <p>Bizanc je bil prestolnica Vzhodnega rimskega cesarstva. Danes to mesto poimenujemo »mesto s štirimi imeni«.</p> <p>Pozna kdo še kakšnega?</p> <p>Ta imena si prosim zapišite v zvezke: Istanbul, Carigrad in Konstantinopol.</p> <p>Vzhodno rimsko cesarstvo je »živelo« skoraj tisoč let dlje od Zahodnega.</p>	<p>Zapišejo.</p> <p>Odgovorijo: »Bizantinsko cesarstvo, ker je bilo glavno mesto Bizanc.«</p> <p>Poslušajo.</p> <p>Istanbul, Carigrad, Konstantinopol.</p> <p>Zapišejo.</p> <p>Poslušajo.</p>	<p>m. razgovora</p> <p>m. razlage</p> <p>m. razgovora</p> <p>m. razlage</p>	
<p>Na Powerpoint predstavitvi imate prikazano besedilo, ki govori o propadu Zahodnorimskega cesarstva.</p> <p>Imate eno minuto časa, da preberete besedilo, nato pa bomo skupaj odgovorili na tri vprašanja, ki se nanašajo na besedilo.</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Berejo besedilo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, m. razlage</p> <p>Individualna učna oblika</p>	<p>PPT drsnica 9</p>

<p>Katerega leta je propadel zahodni del rimskega imperija?</p> <p>To letnico si zapišite v zvezek: 476.</p> <p>Kateri dogodek označuje propad zahodnega dela rimskega imperija?</p> <p>V zvezek zapišite imena zadnjega rimskega cesarja in germanskega vojskovodje: cesar Romul Avgust in germanski vojskovodja Odoaker.</p> <p>Leto 476 pa je pomembno tudi po neki drugi strani – morda kdo ve, kaj predstavlja ta letnica?</p> <p>Tudi to si zapišite v svoje zvezke: Meja med starim in srednjim vekom.</p>	<p>Odgovorijo: »Leta 476.«</p> <p>Zapišejo.</p> <p>Odgovorijo: »Odstavitev cesarja Romula Avgusta s strani Odoakra, ki se okliče za kralja.«</p> <p>Zapišejo.</p> <p>Odgovorijo: »Meja med starim in srednjim vekom.«</p> <p>Zapišejo.</p>	<p>m. dela s pisnimi viri</p> <p>m. razlage</p> <p>m. dela s pisnimi viri</p> <p>m. razlage</p> <p>m. razgovora</p>	
<p>Mislite, da je bilo s tem dogodkom takoj konec rimskega cesarstva?</p> <p>Ljudstva, ki so se priseljevala na območje bivšega rimskega imperija so bila preprosta in neuka. Pogosto so brez pravih razlogov uničevala naselbine. Številne domačine je to prestrašilo, zato so se umaknili v težko dostopne predele. Te predeli so bili pogosto skriti ali pa dobro zastraženi. Imenovali so se refugiji.</p> <p>Pojem refugij in njegovo razlago zapišite v zvezek: Refugij je težko dostopna gorska naselbina, kamor so se zatekli domačini pred napadi</p>	<p>Odgovorijo: »Da.«</p> <p>Poslušajo.</p> <p>Zapišejo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, m. razgovora</p> <p>m. razlage</p>	<p>PPT drsnica 10</p>

<p>novih ljudstev.</p> <p>Ena taka utrdba je Tonovcov grad, ki ga vidite na sliki na strani 67 v učbeniku in na sliki na Powerpoint predstavitvi.</p>	<p>Gledajo sliko.</p>	<p>m. slikovne demonstracije</p>	<p>Učbenik, str. 67</p>
<p>Ker priseljenci niso poznali načina gradnje cest in hiš so le-te propadale. Tudi večino trgovskih postojank je propadlo, ohranile so se le postojanke ob prometnih križiščih, prehodih prek rek in v bližini utrdb. Gospodarstvo je v tem času popolnoma nazadovalo – prevladovalo je kmetijstvo in samopreskrba z vsem potrebnim za življenje. Denarja skoraj niso uporabljali, prevladovala je menjava blaga za blago.</p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>m. razlage</p>	<p>PPT drsnica 11</p>
<p>Ali mislite, da so priseljena ljudstva tudi kaj prevzela od staroselcev? Kaj pa?</p>	<p>Odgovorijo: »Hiše, polja, način oblačenja itd.«</p>	<p>m. razgovora</p>	
<p>Da so stiki med staroselci in priseljenimi ljudstvi obstajali dokazujejo številna imena rek in hribov, ki so se ohranila celo do današnjih dni.</p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>m. razlage</p>	
<p>Katera je najdaljša reka v Sloveniji?</p>	<p>Odgovorijo: »Sava.«</p>	<p>m. razgovora</p>	
<p>Reka Sava se je v rimskih časih imenovala <i>Savus</i> kar nakazuje, da so se zemljepisna imena ohranila oziroma so jih prevzeli priseljenci.</p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>m. razlage</p>	

3. VSEBINSKI POUDAREK: Naselitev alpskih Slovanov	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
8 minut	<p>Zadnji podnaslov današnje ure pa je Naselitev alpskih Slovanov, ki si ga zapišite v zvezke.</p> <p>Kot smo omenili že pri preseljevanju ljudstev, so se pred Huni umikali tudi Slovani. Slovani so del velike slovanske družine in s tem tudi naši predniki.</p> <p>Slovani so sprva poseljevali dele današnje zahodne Rusije, ob prihodu Hunov pa so se razdelili na več manjših delov: na vzhodne, zahodne in južne Slovane.</p> <p>Južni Slovani so se začeli premikati v smeri jugozahod in so se ustavili šele ob Jadranskem morju.</p> <p>Slovane, ki so naselili območje današnje Slovenije, imenujemo »alpski Slovani«, saj so se naselili ob Alpah. Kmalu so navezali stike s svojimi vzhodnimi sosedi, Avari, nomadskim ljudstvom iz Azije.</p> <p>Delitev Slovanov in, kdo so alpski Slovani si zapišite v zvezke – prepišite iz Powerpoint predstavitve (drsnica 12).</p>	<p>Zapišejo.</p> <p>Poslušajo.</p> <p>Zapišejo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, m. razlage</p>	<p>PPT 12</p>
	<p>Pred prihodom Slovanov so na tem območju živeli romanizirani staroselci.</p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, m. razlage</p>	<p>PPT drsnica 13</p>

<p>Bi mi znal kdo povedati, kaj pomeni »romanizirani staroselci«?</p>	<p>Odgovorijo: »Staroselci, ki so sprejeli rimsko kulturo in njihov jezik.«</p>	<p>m. razgovora</p>	
<p>Definicijo romaniziranih staroselcev si iz Powerpoint predstavitve (drsnica 13) prepisete v svoje zvezke.</p>	<p>Zapišejo.</p>	<p>m. razlage</p>	
<p>Kaj mislite, kako so reagirali ti staroselci ob prihodu Slovanov?</p>	<p>Odgovorijo:« Ustrašili so se jih.«</p>	<p>m. razgovora</p>	
<p>Podobno kot so se evropska staroselska ljudstva ustrašila prihoda Hunov, so se tudi tukajšnja staroselska ljudstva prestrašila Slovanov in se začela umikati proti zahodu in jugu. Sčasoma pa so novi priseljenci in staroselci zaživel v sožitju.</p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>m. razlage</p>	
<p>Prostor med Alpami in Jadranom, kamor so se naselili alpski Slovani, je bil naseljen dokaj redko in neenakomerno.</p> <p>Bi mi znal kdo povedati, kaj je ključen razlog za redko naselitev?</p> <p>Ta del je izjemno hribovit, kar je neugodno za poselitev in kmetijstvo, poleg tega pa se na tem območju razprostirajo obsežni gozdovi.</p> <p>Značilnosti poselitve Slovanov v območju Alp si prepisite v svoje zvezke. Imate jih zapisane na Powerpoint predstavitvi (drsnica 13) pod drugo alinejo.</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Odgovorijo: »Hribovit svet.«</p> <p>Poslušajo.</p> <p>Zapišejo.</p>	<p>Frontalna učna oblika, m. razlage</p> <p>m. razgovora</p> <p>m. razlage</p>	<p>PPT drsnica 13</p>

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
10 minut	Za ponovitev in utrjevanje snovi boste v skupinah reševali kviz. Razdelili se boste v skupine po pet. Vsaka skupina mora imeti en pametni mobilni telefon in dostop do spleta. V aplikaciji Kahoot sem za vas pripravil kviz. Za vsako vprašanje imate na voljo 20 sekund. Če odgovorite prej in pravilno dobite več točk. Do kviza dostopate preko QR kode na Powerpoint predstavitvi.	Poslušajo.	Frontalna učna oblika, m. razlage	PPT drsnica 14
	<i>Učence usmerjam pri morebitnih težavah.</i>	Razdelijo se v skupine po pet članov. Rešujejo kviz.	Skupinska učna oblika, kviz	
	S kvizom smo ponovili ključne dele današnje učne ure, rezultati kviza pa vam torej povedo, koliko ste odnesli od današnje ure. Za konec pa še na hitro ponovimo, kar smo se danes vse naučili (za vsak cilj postavim vprašanje): <ul style="list-style-type: none"> - naštetih glavne vzroke za razpad rimskega cesarstva, - imenovati najmanj tri ljudstva, ki so se preseljevala na območje rimskega cesarstva, - razložiti vzroke za delitev rimskega cesarstva na vzhodni in zahodni del, - imenovati značilnosti ljudstev, ki so se priseljevala v Evropo, - opisati gospodarstvo ljudstev, ki so se priseljevala v Evropo. 	Poslušajo. Odgovarjajo: - manjka jo odgovori.	Frontalna učna oblika, m. razlage m. razgovora	

III. SEZNAM PRILOG

PRILOGA 1 :	Kviz (z rešitvami)
PRILOGA 2 :	Mreža
PRILOGA 3 :	Mreža – rešena
PRILOGA 4 :	Powerpoint predstavitev z delnim zapisom učne snovi
PRILOGA 5 :	Izgled zapisa učne snovi (kombinacija razlage in prepisa iz PPT-a)

Priloga 1: Kviz

1 - Quiz
Kdo je vladal rimskemu cesarstvu, ko je imel ta največji obseg?

20 sec

- cesar Avgust ✗
- cesar Kaligula ✗
- cesar Trajan ✓
- Julij Cezar ✗

2 - Quiz
Kako se je imenoval zadnji cesar Zahodnega rimskega cesarstva?

20 sec

- Odoaker ✗
- Hardrijan ✗
- Romulus ✗
- Romul Avgust ✓

3 - True or False
Atila je bil vojaški poveljnik Gotov.

20 sec

- True ✗
- False ✓

4 - True or False

Slovane delimo na: VZHODNE, JUŽNE in SEVERNE.

True

✗

False

✓

5 - Quiz

Katerega leta je uradno konec Zahodno rimskega cesarstva?

476

✓

563

✗

757

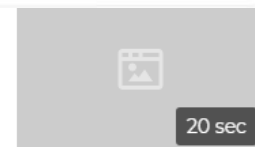
✗

468

✗

6 - Quiz

Kaj so vzroki za propad Zahodnega rimskega cesarstva?

Gospodarske težave

✓

Družbeni nemiri

✓

Vpadi germanskih ljudstev

✓

Vojna z Grki

✗

7 - Quiz

Refugij je...?

Vojaška postojanka rimske vojske

✗

Utrdba, kamor so se zatekli staroselci

✓

Trgovinska postojanka

✗

Prebivališče Gotov

✗

8 - True or False

Slovani so sprva poseljevali dele zahodne Rusije.

- True ✓
- False ✗

9 - Quiz

Reka Sava se je v rimskih časih imenovala

- Savas ✗
- Savis ✗
- Savus ✓
- Savalas ✗

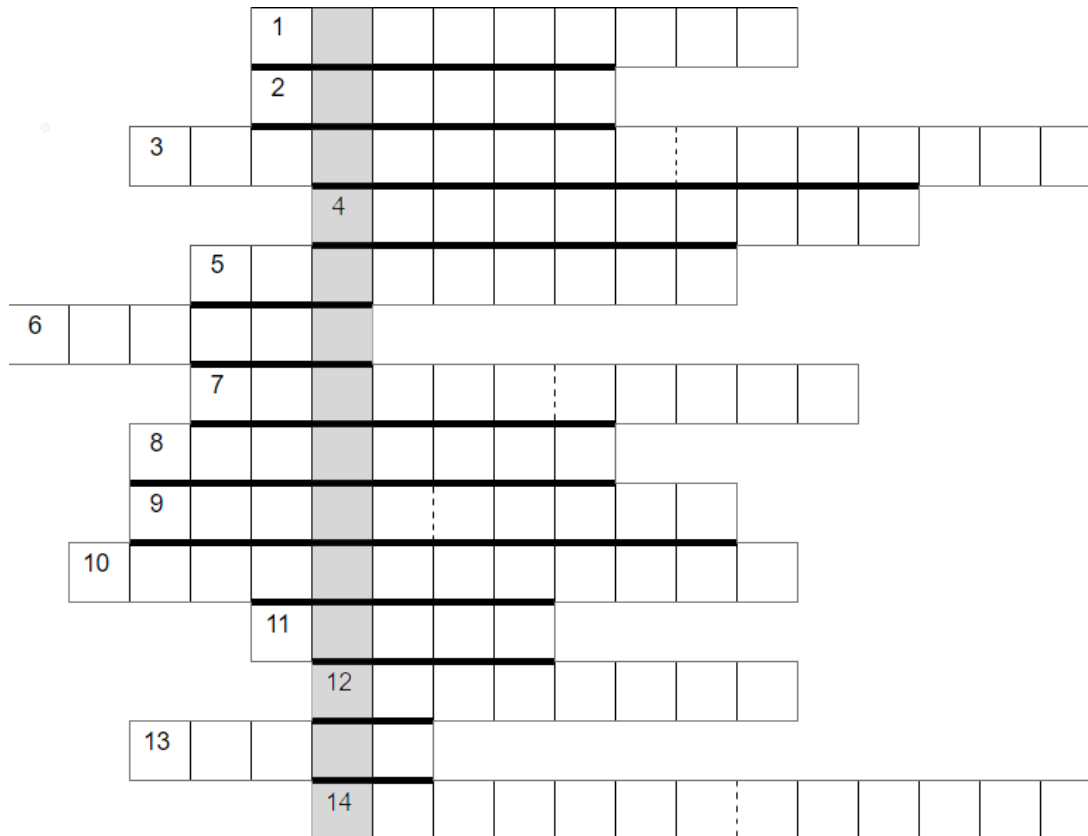
10 - Quiz

Glavno mesto Vzhodnega rimskega cesarstva je bilo

- Konstantinopel ✓
- Istanbul ✗
- Bizanc ✓
- Atene ✗

Priloga 2: Mreža

1. Ime prvega rimskega cesarja
2. Vodja rimskega senata
3. Ime polotoka, na katerem se je nahajala rimska država
4. Prvotno prebivalstvo pred prihodom novih ljudstev
5. Višji sloj rimskega prebivalstva
6. Osnovna enota rimske vojske
7. Imena treh vojn, ki so jih bojevali Rimljani s Kartažani
8. Rimsko ime za mesto Ptuj
9. Ime rimskega generala, ki je osvojil Galijo
10. Proces širjenja latinščine in rimske kulture na nova ozemlja imperija
11. Ime enega izmed dveh mitoloških ustanoviteljev Rima
12. Rimska upravna enota
13. Utrjena meja rimskega imperija
14. Zastopnik plebejcev v rimskem senatu

Priloga 4: Powerpoint predstavitev z zapisom učne snovi

Drsnica 1

NASTAJANJE NOVE EVROPE

Blaž Lampret, Vid Tilia

Zgodovina 2019/20

Drsnica 2

Cilji današnje ure

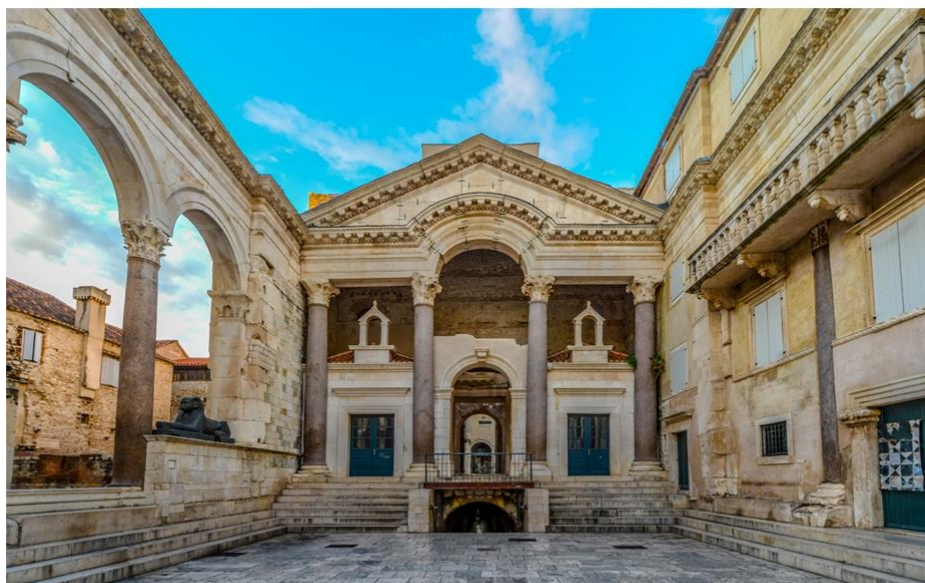
- Ob koncu današnje ure boste znali:
 - naštetih glavne vzroke za razpad rimskega cesarstva,
 - imenovati najmanj tri ljudstva, ki so se preseljevala na območje rimskega cesarstva,
 - razložiti vzroke za delitev rimskega cesarstva na vzhodni in zahodni del,
 - imenovati značilnosti ljudstev, ki so se priseljevala v Evropo,
 - opisati gospodarstvo ljudstev, ki so se priseljevala v Evropo.

1. Preseljevanje ljudstev

Rimsko cesarstvo

- Kdo je vladal, ko je imelo rimsko cesarstvo največji obseg?
 - Cesar Trajan.
- Na katerih celinah se je raztezalo rimsko cesarstvo?
 - Evropa, S Afrika in JV Azija.

Dioklecijanova palača

Drsnica 5

- Kaj je oslabilo cesarstvo?
 - Bolezni, slabi cesarji, gospodarska neuspešnost in drage vojne.
- Ljudstva, ki so vdirala na ozemlje cesarstva: Germani, Vandali in Goti.

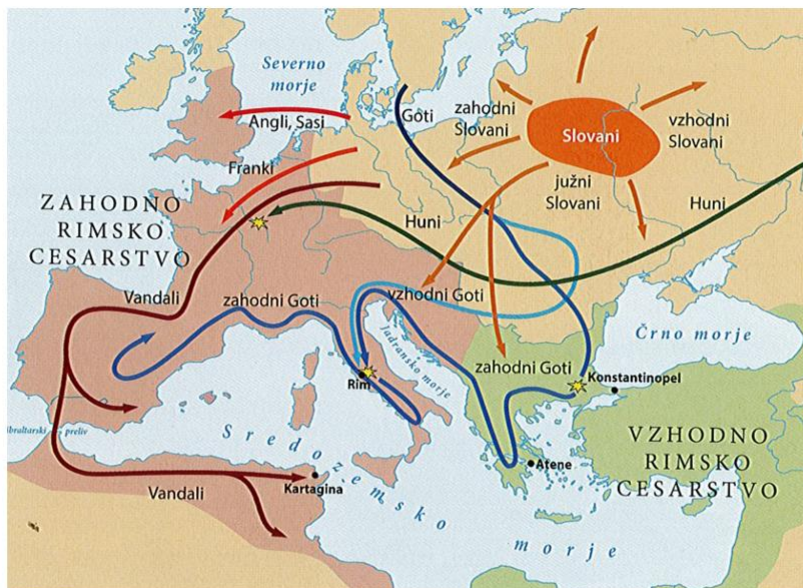

Atila

Drsnica 6

- Preseljevanje v 4. stoletju sprožijo Huni (nomadsko ljudstvo iz Azije).
- Nomadsko ljudstvo: ljudstvo, ki se seli iz kraja v kraj.
- Razlogi za preseljevanje:
 - sprememba podnebja,
 - porast prebivalstva,
 - potreba po novih ozemljih,
 - bojevit in pustolovski duh.

Drsnica 7

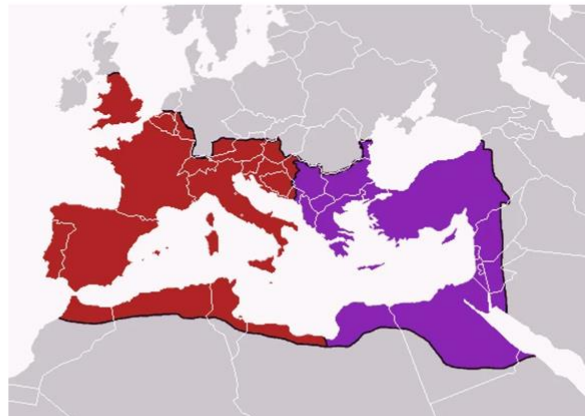

Preseljevanje ljudstev

Drsnica 8

2. Propad zahodnega dela rimske države

- V 4. stoletju se je rimska država razdelila na **Zahodno rimsko cesarstvo** in **Vzhodno rimsko cesarstvo**.
- Razlogi za delitev:
 - vdori ljudstev,
 - drage vojne,
 - gospodarske težave,
 - družbeni nemiri.

Delitev rimskega cesarstva

Drsnica 9

„Tako je ob začetku zadnje četrtine stoletja, ko je prišlo do zloma, od države le še malo ostalo. Sicer so še vedno imenovali cesarje – ko pa je bil 476 odstavljen Romulus Augustulus, je German Odoaker, ki ga je odstranil, cesarju Vzhoda sporočil, da novo imenovanje ni potrebno, on sam da bo skrbel za ostanke zahodnega dela države. S tem je 1200 let po tradicionalnem ustanovnem datumu Rim kot država prenehal obstajati.“

Vir: Cunliffe, B., 1982: Rimljani, str. 312. Cankarjeva založba. Ljubljana

- Katerega leta je propadel zahodni del rimskega cesarstva?
 - Leta 476.
- Kateri dogodek označuje propad zahodnega dela rimskega cesarstva?
 - Odstavitev cesarja Romula Avgusta s strani Odoakra, ki se okliče za kralja.
- Leto 476: meja med starim in srednjim vekom.

Drsnica 10

- Ljudstva, ki so se priseljevala na to območje:
 - so bila preprosta in neuka,
 - uničevala so naselbine,
 - prestrašila so domačine, ki so se začeli umikati v težko dostopne predele (refugiji).

Primer refugija – Tonovcov grad

Drsnica 11

- Posledice priseljevanja ljudstev:
 - propad naselbin in cest,
 - propad trgovskih postojank (ostale so le postojanke na pomembnih območjih),
 - gospodarstvo je popolnoma zamrlo,
 - prevladovalo je kmetijstvo in samopreskrba,
 - denarja skoraj niso uporabljali, prevladovala je menjava blaga za blago.

Drsnica 12

3. Naselitev alpskih Slovanov

- Slovani so del velike slovanske družine in s tem naši predniki.
- Slovane delimo na: vzhodne, zahodne in južne Slovane.
- Alpski Slovani: Slovani, ki so naselili območje današnje Slovenije.

Drsnica 13

- Romanizirani staroselci: staroselci, ki so sprejeli rimsko kulturo in njihov jezik.
- Redka in neenakomerna poselitev.
 - Razlog: hribovit in gozdnat svet – neugodno za kmetijstvo.

Alpski Slovani

Drsnica 14

Kviz

Univerza v Ljubljani

**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine I

**UČNA PRIPRAVA:
NASTAJANJE EVROPSKIH DRŽAV**

IME IN PRIIMEK: MANCA PERKO in INES ŠESTAN

DATUM: 6. maj 2020

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Osnovna šola	
Razred:	7. razred	
Datum:	28. 5. 2020	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Širša tema iz učnega načrta:	Srednji vek – oblikovanje nove kulturne in politične podobe Evrope
	Poglavje iz učbenika:	SREDNJI VEK politična podoba Evrope
Učna enota – naslov učne ure:	Evropa okoli leta 1000	
Učne oblike:	Frontalna učna oblika, individualna učna metoda	
Učne metode:	Metoda razlage, metoda razgovora, metoda dela s pisnimi viri, metoda dela s slikovnimi viri, metoda grafičnih izdelkov, metoda besedne demonstracije, metoda slikovne demonstracije	
Učne tehnike:	Izdelovanje miselnega vzorca. (Asociacija na besede).	
Cilji iz učnega načrta:	»razložijo značilnosti stanovske (fevdalne) družbe in države kot posledice naturalnega gospodarstva« (Učni načrt, str. 14)	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki	Izobraževalni učni cilji	<i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i> Učenec zna opisati spremembe v Evropi okoli leta 1000. Učenec zna navesti ljudstva, ki so vpadala v Evropo okoli leta 1000. Učenec zna opisati življenje Vikingov. Učenec zna navesti pomembnejše države v Evropi okoli leta 1000. Učenec zna naštet lastnosti Rimsko nemškega cesarstva. Učenec zna povedati, kdo je bil ustanovitelj RNC. Učenec zna opisati, kako pride do vzpona papeštva. Učenec zna povedati, zakaj je prišlo do investiturnega spora. Učenec zna opisati, kako se je odvijal investiturni spor.
	Funkcionalni učni cilji	<i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i> Učenec zna poslušati učitelja in zapisovati pomembne informacije. Učenec zna reševati različne tipe nalog. Učenec zna uporabljati in brati zemljevid. Učenec zna poiskati pomembne informacije v učbeniku, prilogah.
	Vzgojni učni cilji	<i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i> Učenec zna vrednotiti preteklost. Učenec zna razviti odnos do različnih narodov.

Učne etape:	Uvajanje Obravnavanje nove učne snovi Ponavljjanje	
Vsebinski poudarki:	1. Novi vpadi po Evropi 2. Razdrobljena Evropa okoli leta 1000 3. Rimsko nemško cesarstvo 4. Vzpon papeštva	
Učna sredstva:	Učila:	- učbenik (Razpotnik, Snoj. <i>Raziskujem preteklost 7.</i> 2015, stran 105-108, 113-114) - delovni zvezek (Raziskujem preteklost 7. Delovni zvezek, str. 83-84) - ponovitveni list - Power Point predstavitev z zapisom učne snovi - odlomek iz enciklopedije
	Učni pripomočki:	- Diaprojektor - Računalnik - Projekcijsko platno - Tabla - Kreda
Medpredmetne povezave z vsebinami:	Geografija (uporaba zemljevida - vpadi novih ljudstev v Evropo), Domovinska in državljanska kultura ter etika (pogovori o različnih narodih, razvijanje odnosa do njih), Slovenščina (pravilno zapisana snov na drsnicah, pravilna uporaba ločil, velikih začetnic ...)	
Novi pojmi s pojasnilom:	Vojvodina – dežela ali samostojna država, ki ji vlada vojvoda (zlasti v fevdalizmu) Križarske vojne/pohodi – vojaški pohodi rimokatoliške cerkve Investitura - slovesna podelitev službe, posesti vazalu ali škofu, investiturni boj – konflikt med cerkvijo in državo Nove besede: Saraceni – nomadsko arabsko pleme (ljudstvo med Sirijo in Arabijo), ki je napadalo v Evropo iz S Afrike	
Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	<i>Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina. (2011). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo:</i> http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/page/uploads/podrocje/os/prenovljeni_UN/UN_zgodovina.pdf (4. 5. 2020).
	Učna priprava	- Janša Zorn Olga, Zorn Matija, Mihelič Darja. <i>Koraki v času 7. Učbenik za zgodovino v 7. razredu.</i> Ljubljana: DZS, 2014, stran 74-75. - Razpotnik, Snoj. <i>Raziskujem preteklost 7. Učbenik za zgodovino v sedmem razredu osnovne šole.</i> Ljubljana: Rokus Klett, 2015, stran 105-108, 113-114. - Razpotnik, Snoj. <i>Raziskujem preteklost 7. Delovni zvezek za zgodovino za 7. razred</i>

	<p><i>osnovne šole</i>. Ljubljana: Rokus Klett, 2009, stran 83-84.</p> <ul style="list-style-type: none"> - E.enciklopedija. Sodobna ilustrirana enciklopedija z več kot 1000 spletnimi povezavami. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2006, stran 388-389.
Power Point	<p>DRSNICA 1: Karel Veliki (https://sl.wikipedia.org/wiki/Karel_Veliki#/media/Slika:D%C3%BCrer_karl_der_grosse.jpg)</p> <p>DRSNICA 2: Zemljevid (Raziskujem preteklost 7. delovni zvezek, str. 83)</p> <p>DRSNICA 5: Madžarski kralj Štefan (https://sl.wikipedia.org/wiki/%C5%A0tefan_I._Ogrski#/media/Slika:StefanIHongarije.jpeg)</p> <p>DRSNICA 6: Rimsko Nemško cesarstvo (https://sl.wikipedia.org/wiki/1034#/media/Slika:Holy_Roman_Empire_1000_map-de.png)</p> <p>DRSNICA 8, 9 IN 10: Henrik in papež Gregor (https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/03/Hugo-v-cluny_heinrich-iv_mathilde-v-tuszien_cod-vat-lat-4922_1115ad.jpg)</p> <p>Vir A (Janša Zorn O., Zorn M., Mihelič D. <i>Koraki v času 7. Učbenik za zgodovino v 7. razredu osnovne šole</i>. Str. 74)</p> <p>Vir B (Janša Zorn O., Zorn M., Mihelič D. <i>Koraki v času 7. Učbenik za zgodovino v 7. razredu osnovne šole</i>. Str. 74)</p>
Ponovitveni list	Zemljevid (Raziskujem preteklost 7. delovni zvezek. Str. 83)
Odlomek iz enciklopedij	Odlomek o Vikingih: E.enciklopedija. Sodobna ilustrirana enciklopedija z več kot 1000 spletnimi povezavami. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2006, stran 388-389.

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
5 minut	<p><i>Na začetku bi vas vprašala, koga predstavlja slika? Kdor ve odgovor, naj prosim dvigne roko.</i></p> <p>Čakam na njihov odgovor. Pozovem enega izmed učencev. <i>Koga slika predstavlja?</i> <i>Ali je ta vladar cesar ali kralj? Ga prepoznate?</i> Čakam na njihov odgovor. Če imajo težave, jim pomagam (npr. z inicialkami K. V.)</p>	<p>Poslušajo in gledajo fotografijo na Power Point predstavitvi.</p> <p>Pozvani učenec odgovori: <i>Vladarja.</i> Pozvani učenec odgovori: <i>Cesar, Karel Veliki.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda dela s slikovnimi viri.</p>	<p>Drsnica 1.</p>
	<p><i>Kaj menite, kaj se zgodi v Evropi po smrti Karla Velikega?</i></p>	<p>Odgovorijo: <i>Frankovska država se po njegovi smrti razdeli, moč frankovskih vladarjev upada.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p>	
	<p><i>Oglejte si zemljevid in Napišite naslov v zvezek (PPT, drsnica 2).</i></p>	<p>Poslušajo, gledajo.</p> <p>Prepišejo naslov.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage in slikovne demonstracije.</p> <p>Individualna učna oblika.</p>	<p>Drsnica 2. (zemljevid)</p>
	<p><i>Danes bomo govorili o podobi Evrope okoli leta 1000 in o tedanji največji evropski državi, Svetem rimskem cesarstvu. Naučili se bomo tudi, kakšen vpliv je imela rimokatoliška cerkev v tej državi. Na koncu učne ure boste tako znali:</i></p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	

<p>-opisati spremembe v Evropi okoli leta 1000, -navesti ljudstva, ki so vpadala v Evropo okoli leta 1000. -opisati življenje Vikingov, -navesti pomembnejše države v Evropi okoli leta 1000, -našteti lastnosti Rimsko nemškega cesarstva, -povedati, kdo je bil ustanovitelj RNC, -opisati, kako pride do vzpona papeštva, -povedati, zakaj je prišlo do investiturnega spora in -opisati, kako se je odvijal investiturni spor.</p>			
--	--	--	--

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO PONAVLJANJE ALI SPROTNO PREVERJANJE

1. VSEBINSKI POUDAREK: Novi vpadi po Evropi	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
8 minut	<p>Čas okoli leta 1000 je bil za zahodno Evropo prelomni čas. Razdelitev Frankovske države (po smrti Karla Velikega) je povzročila upad moči frankovskih vladarjev. Evropske države, še zlasti frankovsko, so oslabili vpadi in ropanja novih ljudstev.</p> <p>Po evropskem ozemlju so med leti 800 in 1000 ropali in napadali Saraceni, Madžari in Vikingi.</p>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	
	Kaj menite, kakšne so bile posledice vpadov novih ljudstev v Evropi?	Odgovorijo: Nered, porušene vasi, zasušeno prebivalstvo.	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	
	Napadi novih ljudstev so v Evropi povzročili nered in nestabilnost. Izropali so številne vasi in samostane, nekatere so celo porušili. Veliko število ljudi so prodali v suženjstvo, zaradi napadov pa je	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	

<i>prišlo tudi do zastoja v gospodarskem razvoju.</i>			
<i>Iz PPT sedaj prepisite besedilo.</i>	Poslušajo navodilo. Prepisujejo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Individualna učna oblika.	Drsnica 3 in 4.
<i>Na fotografiji sedaj lahko vidite fotografijo madžarskega kralja Štefana, ki je okoli l. 1000 v Panonski nižini ustanovil Madžarsko kraljestvo. Bil je prvi madžarski kralj, ki je sprejel krščansko vero.</i>	Gledajo in poslušajo.	Frontalna oblika. Metoda razlage in slikovne demonstracije.	Drsnica 5.
<i>Ali na fotografiji opazite kakšen krščanski simbol? Kateri?</i>	Odgovorijo: <i>Križ.</i>	Frontalna oblika. Metoda dela s slikovnimi viri.	
<i>Madžare kasneje sredi 10. stoletja porazi cesar Rimsko nemškega cesarstva Oton I. in s tem porazom se madžarski vpadi končajo.</i>	Poslušajo.	Frontalna oblika. Metoda razlage.	
<i>Odprite učbenike na strani 105 in delovne zvezke na strani 83 in s pomočjo učbenika rešite 1. in 2. nalogo. V pomoč pri 2. nalogi in pa kot zanimivost, vam bodo poleg učbenika tudi kopije iz enciklopedije, ki sem jih pripravila za vas.</i> Razdelim kopije. Medtem, ko rešujejo, hodim med učenci, jim pomagam do pravih odgovorov, če to potrebujejo.	Poslušajo. Rešujejo.	Frontalna oblika. Metoda razlage. Individualna učna oblika.	Učbenik Raziskujem preteklost 7. Delovni zvezek Raziskujem preteklost 7. (Priloga

			3. Priloga 5 in priloga 6.)
	<i>Enega izmed vas prosim, da se javi in prebere rešitve prve naloge, njegov сосед pa naj prebere še rešitve druge naloge.</i>	Učenca glasno prebereta rešitve.	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.

2. VSEBINSKI POUDAREK: Razdrobljena Evropa okoli leta 1000	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
9 min	<i>Kot smo že omenili, je okoli leta 1000 moč evropskih kraljev upadla. Takrat se je dvignila moč posameznih lokalnih plemičev oziroma fevdalcev. Če si še enkrat pogledamo zemljevid Evrope okoli leta 1000 lahko opazimo, da je takrat obstajalo kar nekaj samostojnih dežel oziroma vojvodin.</i>	Poslušajo in spremljajo tekst na PPT (drsnica 6).	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 6.
	<i>Odprite sedaj delovni zvezek na strani 84 in rešite 3. nalogo.</i> Vmes preverjam, popravljam in jih vodim k praviim odgovorom.	Poslušajo navodilo. Odpredo delovni zvezek in rešujejo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Individualna učna oblika.	Delovni zvezek Raziskujem preteklost 7 (stran 84, 3. naloga) (Priloga 7 in 8.)
	Enega od učencev prosim, da glasno prebere svoje (pravilne) odgovore.	Učenec glasno prebere.	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	Rešitve 3. naloge (Priloga 8.)
	<i>Leta 1000 na evropskem zemljevidu najdemo nekaj večjih držav: Rimsko-</i>	Poslušajo.	Frontalna učna	Drsnica 6

	<i>nemško cesarstvo, Kraljevino Francijo, Kraljevino Anglijo. Danes bomo govorili o Rimsko-nemškem cesarstvu.</i>		oblika. Metoda razlage.	
	<i>Iz PPT prepisite učno snov v svoje zvezke.</i>	Poslušajo navodilo. Prepisujejo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Individualna učna oblika.	Drsnica 7

3. VSEBINSKI POUDAREK: Rimsko-nemško cesarstvo	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
7 minut	<i>V zvezek zapišite podnaslov (PPT, drsnica 8)</i>	Poslušajo navodilo. Zapisujejo.	Frontalna razlaga. Individualna učna oblika.	Drsnica 8
	<i>Rimsko nemško cesarstvo je nastalo v 10. stoletju in je segalo od Nemčije do Italije, vključevalo pa je tudi današnje slovensko ozemlje. Ustanovitelj tega cesarstva je bil Oton I. Veliki. Papež je Otona I. okronal za cesarja. Tako je naslov rimskega cesarja, ki ga je nekoč nosil Karel Veliki, prešel na voditelje Rimsko nemškega cesarstva. In od tod tudi ime Sveto rimsko cesarstvo.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 8
	<i>Sedaj pa si to zapišite. (PPT, drsnica 8)</i>	Poslušajo navodilo. Prepišejo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Individualna učna oblika.	Drsnica 8

4. VSEBINSKI POUDAREK: Vzpon papeštva	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
9 minut	<p><i>Sveto rimsko cesarstvo je bilo največja politična velesila tega časa v Evropi. Veljalo je za dediča rimskega cesarstva.</i></p> <p><i>Kako imenujemo vladarja, ki je vladal tej politični velesili?</i></p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Odgovorijo: <i>Cesar.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Metoda razgovora.</p>	
	<p><i>Duhovno življenje prebivalcev pa je obvladovala katoliška cerkev z rimskim papežem na čelu. V 11. stoletju je prišlo tudi do spora za prevlado nad krščanskim ozemljem med rimskim papežem in bizantinskim patriarhom in tako do razkola na zahodno rimokatoliško in vzhodno pravoslavno cerkev. Prav tako pa je do spora prišlo med nemškimi cesarji in papeži, in sicer za prevlado vprašanja, kdo sme imenovati in postavljati škofo. V tem sporu je zmagala katoliška cerkev, znebila se je vpliva nemškega cesarja, ta pa je začel izgubljati oblast, ki se ni več dedovala, ampak so vladarja volili knezi.</i></p> <p><i>Zelo znan je spor okoli investiture med papežem Gregorjem VII. in cesarjem Henrikom.</i></p> <p><i>A vemo, kaj pomeni pojem investitura?</i> <i>Enega izmed učencev prosim, da prebere razlago pojma na drsnici.</i></p> <p><i>Papež je želel doseči sporazum glede vpletanja cesarjev v cerkvena imenovanja. Vendar ga je Henrik zavrnil in ga želel izobčiti. Zgodilo pa se je ravno nasprotno – papež je</i></p>	<p>Poslušajo.</p> <p>En učenec prebere, ostali poslušajo.</p> <p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Metoda besedne demonstracije.</p> <p>Metoda razlage.</p>	Drsnica 9

<p><i>izobčil Henrika, ga odstavil s prestola. Henrik je tako ostal brez politične podpore in je bil prisiljen na znamenito Pot v Canosso, da bi preklical izobčenje in se uklonil papežu.</i></p> <p><i>Kaj oz. koga lahko vidite na fotografiji?</i></p> <p><i>V zvezke si prepisite/prerišite miselni vzorec, ki ga vidite na projekciji. (PPT, drsnica 10)</i></p>	<p>Učenci odgovorijo: <i>Cesarja Henrika, kako se je v Canossi uklonil papežu Gregorju.</i></p> <p>Poslušajo navodilo.</p> <p>Prepisujejo.</p>	<p>Metoda dela s slikovnimi viri.</p> <p>Metoda razlage.</p> <p>Individualna metoda. Metoda grafičnih izdelkov.</p>	
<p><i>Enega izmed vas prosim, da prebere kratek odlomek o Henrikovi uklonitvi papežu Gregorju VII. po njenem sporu, ki ga vidite na projekciji.</i></p> <p>Poslušam učence (PPT, drsnica 11)</p>	<p>Poslušajo navodilo.</p> <p>Eden izmed učencev prebere, ostali poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Metoda dela besedne demonstracije.</p>	<p>Drsnica 10</p>
<p><i>Investiturni boj se s pohodom v Canosso ni rešil, zaključil se šele nekaj let kasneje.</i></p> <p><i>Rimo-katoliška cerkev je imela, kot smo že ugotovili, zelo pomembno vlogo v Svetem rimskem cesarstvu. In prav ta je konec 11. stoletja spodbudila tudi križarske pohode na Bližnji vzhod. Do naslednjč si v učbeniku (Raziskujemo preteklost 7) na strani 113 preberite kdo so bili križarji in poskusite rešiti 5. nalogo v delovnem zvezku na strani 88.</i></p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>Drsnica 10</p>

	Navodila za domačo nalogo zapišem na tablo.	Prepišejo navodila.	Individualna učna oblika.	
--	---	---------------------	---------------------------	--

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
7 minut	<p><i>Danes smo se naučili, kako je izgledala Evropa okoli leta 1000. Katera država je imela najpomembnejšo vlogo in kakšno vlogo je imela v Rimsko nemškem cesarstvu rimo-katoliška cerkev.</i></p> <p><i>Da bi znanje utrdili vam bom sedaj razdelila delovne liste za ponavljanje.</i></p> <p>Razdelim delovne liste. Hodim med učenci in jim pomagam, če pomoč potrebujejo, opazujem, kje imajo težave, kaj so si zapomnili.</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Rešujejo.</p>	<p>Frontalna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Individualna učna oblika.</p>	<p>Priloga 1 in 2</p> <p>Priloga 1</p>
	<p><i>Sedaj bomo naloge še pregledali. Prebrala vam bom rešitve in sproti preverjajte svoje odgovore. Če bo imel kdo kakšno vprašanje naj dvigne roko in vpraša.</i></p> <p>Preberem odgovore dvakrat.</p>	<p>Poslušajo navodilo.</p> <p>Preverijo svoje odgovore.</p>	<p>Frontalna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>Priloga 2</p>
	<p><i>Na koncu današnje učne ure ugotavljam, da razumete in znate (ocenim zelo dobro, dobro, slabo...):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - opisati spremembe v Evropi okoli leta 1000, - navesti ljudstva, ki so vpadala v Evropo okoli leta 1000 - navesti pomembnejše države v Evropi okoli leta 1000, - naštet lastnosti Rimsko nemškega cesarstva, - povedati, kdo je bil ustanovitelj 	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna oblika. Metoda razlage.</p>	

<p><i>RNC, -opisati, kako pride do vzpona papeštva, -povedati, zakaj je prišlo do investiturnega spora in -opisati, kako se je odvijal investiturni spor.</i></p>			
---	--	--	--

III. SEZNAM PRILOG

PRILOGA 1 :	Ponovitveni list – prazen
PRILOGA 2 :	Izpolnjen ponovitveni list
PRILOGA 3 :	Odlomek o Vikingih iz enciklopedije
PRILOGA 4:	PowerPoint predstavitev
PRILOGA 5:	Delovni zvezek – naloge 1 in 2
PRILOGA 6:	Delovni zvezek – rešitve naloge 1 in 2
PRILOGA 7:	Delovni zvezek – naloga 3
PRILOGA 8:	Delovni zvezek – rešitve naloge 3

Evropa okoli leta 1000 – ponavljanje

1. a) S pomočjo zemljevida napiši, katere tri države so bile v Evropi okrog leta 1000 največje.

1. _____
2. _____
3. _____

b) Katera izmed teh držav je imela v takratni Evropi najpomembnejšo vlogo?

2. a) Naštej tri ljudstva, ki so ropala po Evropi v tem času.

1. _____
2. _____
3. _____

b) Obkroži pravilne posledice vpadov teh ljudstev

izboljšanje gospodarstva

porušeni samostani

množica ljudi prodana v suženjstvo

stabilnost v državi

3. Dopolni.

Rimsko nemško cesarstvo je nastalo v _____ stoletju. Segalo je od _____ do Italije in vključevalo tudi današnje slovensko ozemlje. Ustanovitelj cesarstva je bil _____. Papež ga je okronal za cesarja in od tod ime _____.

4. Odgovori na vprašanja.

a) Kdo je obvladoval duhovno življenje prebivalcev v Svetem rimskem cesarstvu?

b) Med kom je v 11. stoletju prišlo do spora (in posledično do razkola na zahodno rimokatoliško in vzhodno pravoslavno cerkev)?

c) Zakaj je bil cesar Henrik primoran na znamenito pot v Canosso?

PRILOGA 2: Izpolnjen ponovitveni list

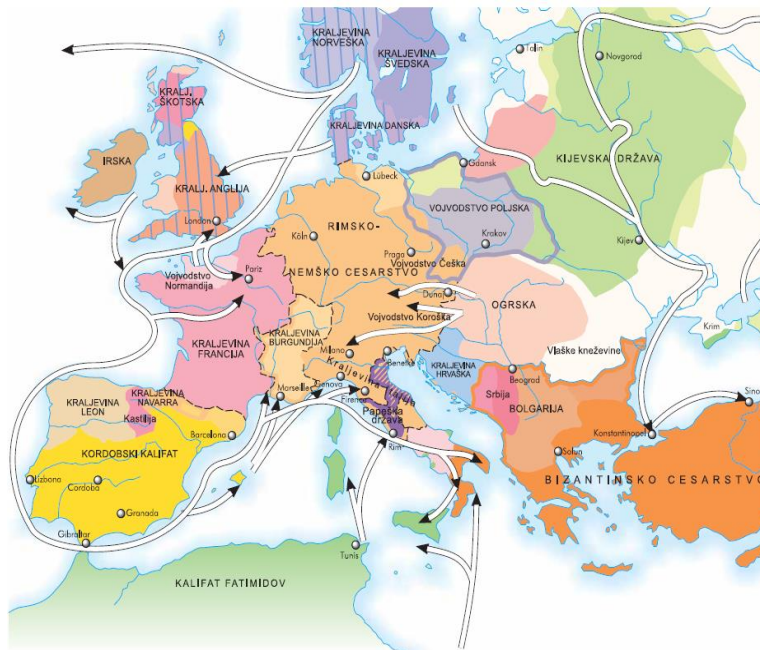
Evropa okoli leta 1000 – ponavljanje (rešitve)

1. a) S pomočjo zemljevida napiši, katere tri države so bile v Evropi okrog leta 1000 največje.

1. Kraljevina Anglija
2. Kraljevina Francija
3. Rimsko - nemško cesarstvo

b) Katera izmed teh držav je imela v takratni Evropi najpomembnejšo vlogo?

Rimsko - nemško cesarstvo

2. a) Naštej tri ljudstva, ki so ropala po Evropi v tem času.

1. Saraceni
2. Madžari
3. Vikinzi

b) Obkroži pravilne posledice vpadov teh ljudstev

izboljšanje gospodarstva

porušeni samostani

množica ljudi prodana v suženjstvo

stabilnost v državi

3. Dopolni.

Rimsko nemško cesarstvo je nastalo v 10. stoletju. Segalo je od Nemčije do Italije in vključevalo tudi današnje slovensko ozemlje. Ustanovitelj cesarstva je bil Oton 1. Veliki. Papež ga je okronal za cesarja in od tod ime Sveto rimsko cesarstvo.

4. Odgovori na vprašanja.

a) Kdo je obvladoval duhovno življenje prebivalcev v svetem rimskem cesarstvu?

Duhovno življenje prebivalcev je obvladovala katoliška cerkev z rimskim papežem na čelu.

b) Med kom je v 11. stoletju prišlo do spora (in posledično do razkola na zahodno rimokatoliško in vzhodno pravoslavno cerkev)?

Med rimskim papežem in bizantinskim patriarhom.

c) Zakaj je bil cesar Henrik primoran na znamenito pot v Canosso?

Ker ga je papež izobčil in odstranil s prestola. V Canossi bi lahko preklical izobčenje.

VIKINGI

Proti koncu 8. stol. so po Evropi začeli pustošiti vikinški plenilci z Danske, Švedske in Norveške. S prilagodljivimi **VLADJAMI** so prepluli velike razdalje. Vikingi so bili uspešni trgovci, raziskovalci in osvajalci do 12. stol.

KJE VSE SO POTOVALI VIKINGI

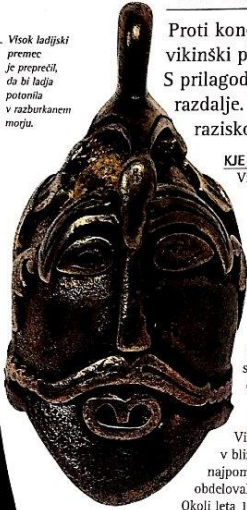
Vikingi so napadali in zasedli obalne kraje v Britaniji, na Irskem in v celinski Evropi. Čez Atlantik so prišli do Islandije, Grenlandije in Nove Fundlandije. Vikinški trgovci so prečkali Rusijo, da so v Konstantinoplu jantar, kože in kitovo olje s severa zamenjali za vino, svilo, začimbe in srebrne kovance z Bližnjega vzhoda.

ZAKAJ SE JE VIKINGOV OPRIJEL SLAB SLOVES

Vikingi niso bili kristjani. Pogosta tarča njihovih plenilskih napadov so bili osamljeni samostani in cerkve. Ker so o Vikingih prvi pisali prav menihi, ki so doživeli te napade, so bila vikinška grozodejstva veliko bolje opisana kot njihovi dosežki.

KAKO SO VIKINGI IZVAJALI BOGOSLUŽJE

Vikingi so bogove častili na prostem, v naravi, in sicer v bližini velikih skal, nenavadnih dreves ali slapov. Njihovi najpomembnejši bogovi so bili Odin, bog znanja, Thor, bog obdelovalcev kovin in groma, in Freyja, boginja plodnosti. Okoli leta 1000 so Vikingi postali kristjani.

Visok ladijski premec je preprečil, da bi ladja potomila v razburkanem morju.

▲ ROČNO OBLIKOVAN SREBRNI TALISMAN Ta srebrna glava bradatega moža z vikinško čelado je svojčas visela na verigi, največjeteje kot talisman, ki prinaša srečo. Ne vemo, čigavo glavo naj bi predstavljala. Vikingi so zelo cenili srebro.

▼ VIKINŠKO OROŽJE

Na sliki je dvoezni železni meč z Danske. Vikinški vojštaki so bili zelo ponosni na svoje meče, ki so jih predajali iz roda v rod. Včasih so jih položili tudi v grob.

OKROGLI STOLP V ARDMORU

Stolp stoji na pokopališču v Ardmoru na Irskem. Kot približno pred vikinškimi roparji so ga okoli leta 110 zgradili menihi. Vhod je 4,5 m nad tlemi. Do njega se je prilo po lestvi. Do njega se je prilo po lestvi, ki so jo menihi nato povlekli v notranjost stolpa.

VIKINŠKE LADJE

Vikinške ladje so bile najboljše v Evropi. Poleg ladij, ki so jih uporabljali za ropanje in bojevanje, so imeli tudi posebne ribiške ladje. Za daljše razdalje so zgradili globlje in širše ladje, imenovane *knorr*.

KAKO SO BILE ZGRAJENE VIKINŠKE LADJE

Vikinške ladje so bile narejene iz desk iz hrastovine ali borovine. Deske so bile z žebli pribite na močan osrednji gredelec (nosilni del ladijskega ogrodja). Ladje so bile zato vzdržljive in prilagodljive. Na jambor iz visokega debla je bilo pritrjeno ogromno kvadratno jadro. V brezvetrju so ladjo poganjali z veslanjem.

◀ REKONSTRUKCIJA VIKINŠKE LADJE

Zaradi plitvega trupa je bilo manj možnosti, da se ladja prevrne. S takimi plovili so Vikingi pluli v plitvih obrežnih vodah in izvedli nepritrkovane napade. Da je bila ladja bolj vzdržljiva, so se deske prekrivale, mednje pa so zatlačili katranizirano vrhno.

IZKLESAN IN POSLIKAN KAMEN ▶

Kamne, ki prikazujejo pogumna dejanja in epska potovanja vikinških junakov, so dali postaviti ponosni

NORMANI

Normani so bili potomci vikinških bojevnikov, ki so leta 912 pristali na obalah Normandije na severozahodu Francije. Osvojili so dobršen del Evrope od Anglije do južne Italije. Normanski kralji so bili odločni vladarji.

KAJ SE JE ZGODILO LETA 1066

Leta 1066 so Normani vdrl v Anglijo. Vodil jih je Viljem Osvajalec, vojvoda Normandije, ki je postal kralj Anglije. Odstranil je angleško plemstvo in njihovo zemlje podaril Normanom. Državi je povečevalo normansko plemstvo, Cerkev pa normanska diktatorčina. Normani so govorili francoško. Zgradili so številne gradove ter uvedli visoke davke in stroge zakone.

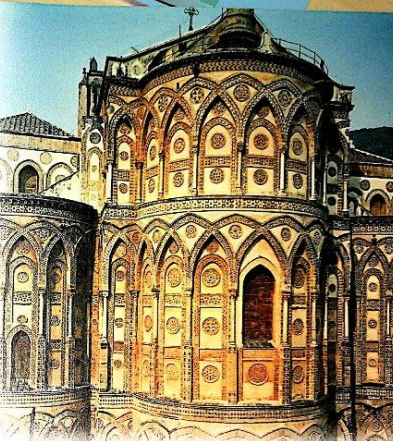
KATEDRALA V MONTREAU

Katedrala na Siciliji je bila zgrajena med letoma 1174 in 1189 in združuje bizantinski, arabski, severnoafriški in normanski slog. Normani so zgradili gradove in katedrale v vseh državah, ki so jih osvojili.

◀ BITKA PRI HASTINGSU LETA 1066

Tapiserija, narejena v mestu Bayeux, stavi Viljemovo zmago v bitki pri Hastingsu. Prizor prikazuje angleške pesake, po katerih gozijo korji normanskih vojskav.

PO ČEM JE SLOVELA NORMANSKA SICILIJA

Normani so Sicilijo vladali med letoma 1060 in 1091. Novi vladarji niso preganjali muslimanskega prebivalstva, zato je otok postal večkulturno središče umetnosti in učenosti. Normanski kralji so na Siciliji spoznali dela arabskih geografov in znanstvenikov in podpirali prevode klasičnih grških besedil v latinščino.

1. NOVI VPADI PO EVROPI

- čas okoli leta 1000 je v zahodni Evropi **PRELOMNI ČAS**
- Frankovska država se po smrti Karla Velikega **RAZDELI**
 - To povzroči upad moči frankovskih vladarjev
- Vse evropske države, predvsem pa frankovsko oslabijo **vpadi in ropanja novih ljudstev.**
 - Muslimani/Saraceni
 - Madžari
 - Vikingi.

1. NOVI VPADI PO EVROPI

- Posledice vpadov:
 - nered in nestabilnost
 - izropane in porušene vasi ter samostani
 - množica ljudi je prodana v suženjstvo
 - zastoj v razvoju gospodarstva.

2. RAZDROBLJENA EVROPA OKOLI LETA 1000

- Okoli leta 1000 upade moč evropskih kraljev.
- Dvigne se moč posameznih lokalnih plemičev/fevdalcev.
- leta 1000 na evropskem zemljevidu nekaj večjih držav:
 - Rimsko-nemško cesarstvo
 - Kraljevina Francija
 - Kraljevina Anglija.

3. RIMSKO NEMŠKO CESARSTVO

- RNC je nastalo v **10. stoletju** in je segalo od Nemčije do Italije, vključevalo je tudi današnje slovensko ozemlje.
- Ustanovitelj cesarstva je **OTON I. VELIKI**
- Papež je Otona I. okronal za cesarja. Tako je naslov rimskega cesarja, ki ga je nekoč nosil Karel Veliki, prešel na voditelje RNC. In od tod ime **Sveto rimsko cesarstvo**.

Drsnica 9 (4. vsebinski poudarek: VZPON PAPEŠTVA)

Drsnica 10 (4. vsebinski poudarek: VZPON PAPEŠTVA)

Vir A: Henrik je s svojim spremstvom pozimi prečkal Alpe in prišel v severno Italijo. Ni začel vojne proti papežu, kot so pričakovali njegovi privrženci, temveč se je prišel s cerkveno pokoro rešiti izobčenja. V spokorniškem oblačilu je trikrat prišel pred grad Canosso, kamor se je umaknil papež Gregor. Tretji dan je Gregor Henrika sprejel in ga ponovno sprejel v cerkveno skupnost.

O Henrikovi uklonitvi papeževi razsodbi

Vir B: Spor papeža in cesarja
Slika prikazuje Henrika IV., kako se je uklonil papežu Gregorju VII.

Kakšna je bila podoba Evrope okoli leta 1000

Med 8. in 10. stoletjem se je Evropa soočala z roparskimi vpadi Vikingov, Saracenov in Madžarov. Evropa je bila takrat razdrobljena na številne države. Moč kraljev je bila oslabiljena, medtem ko se je okrepila moč fevdalcev, ki so jim služili številni vitezi.

Novi vpadi po Evropi

Čas okoli leta 1000 je bil za zahodno Evropo prelomni čas. Evropske države, še zlasti frankovsko, so oslabilili vpadi in ropanja novih ljudstev.

1. Oglej si zemljevid in reši nalogo. V pomoč ti je zemljevid v učbeniku na straneh 103–104.

- Na zemljevidu z rdečo barvo označi smeri napadov Vikingov.
- Ugotovi, katera ljudstva in države so bile najbolj prizadete zaradi njihovih vpadov. Obkroži njihova imena.
- Na zemljevidu z modro barvo označi smeri napadov Madžarov in s črno barvo smeri napadov Saracenov.

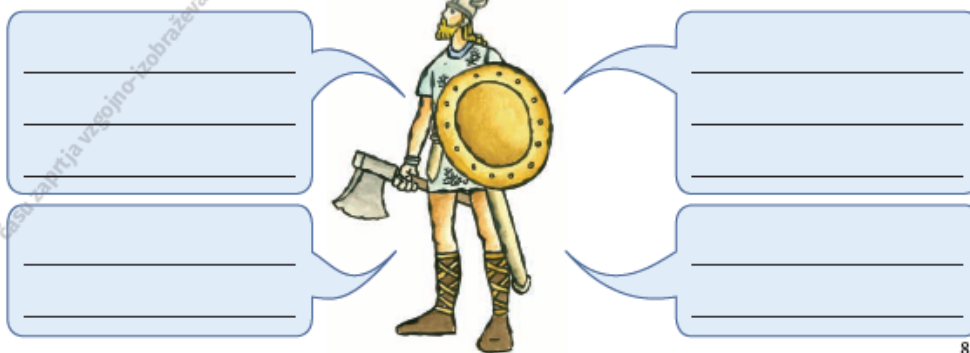
Č. Katere tri države v Evropi so bile največje?

- _____
- _____
- _____

Kdo so bili Vikingi

Vikingi so se doma preživljali predvsem s kmetovanjem in ribolovom, Evropa pa jih je najprej spoznala kot roparje.

2. Izpolni okvirčke tako, da vanje zapišeš značilnosti Vikingov. Pomagaj si z naslednjimi besednimi zvezami (če se njihov pomen dopolnjuje, jih združi): ROPANJE SAMOSTANOV IN CERKVA, DRAKAR, VOJAŠKA OPREMA, RAZISKOVALCI, PRIPLULI DO AMERIKE.

Kakšna je bila podoba Evrope okoli leta 1000

Med 8. in 10. stoletjem se je Evropa soočala z roparskimi vpadi Vikingov, Saracenov in Madžarov. Evropa je bila takrat razdrobljena na številne države. Moč kraljev je bila oslABLJENA, medtem ko se je okrepila moč fevdalcev, ki so jim služili številni vitezi.

Novi vpadi po Evropi

Čas okoli leta 1000 je bil za zahodno Evropo prelomni čas. Evropske države, še zlasti frankovsko, so oslabil vpadi in ropanja novih ljudstev.

1. Oglej si zemljevid in reši nalogo. V pomoč ti je zemljevid v učbeniku na straneh 103–104.

- Na zemljevidu z rdečo barvo označi smeri napadov Vikingov.
- Ugotovi, katera ljudstva in države so bile najbolj prizadete zaradi njihovih vpadov. Obkroži njihova imena.
- Na zemljevidu z modro barvo označi smeri napadov Madžarov in s črno barvo smeri napadov Saracenov.

Č. Katere tri države v Evropi so bile največje?

- kraljevina Francija
- kraljevina Anglija
- Rimsko-nemško cesarstvo

Kdo so bili Vikingi

Vikingi so se doma preživljali predvsem s kmetovanjem in ribolovom, Evropa pa jih je najprej spoznala kot roparje.

2. Izpolni okvirčke tako, da vanje zapišeš značilnosti Vikingov. Pomagaj si z naslednjimi besednimi zvezami (če se njihov pomen dopolnjuje, jih združi): ROPANJE SAMOSTANOV IN CERKVA, DRAKAR, VOJAŠKA OPREMA, RAZISKOVALCI, PRIPLULI DO AMERIKE.

ropanje samostanov in cerkva

drakar, vojaška oprema

raziskovalci

pripluli do Amerike

PRILOGA 7: Delovni zvezek – naloga 3

Kakšna je bila podoba
Evrope okoli leta 1000

Razdrobljena Evropa okoli leta 1000

Roparski napadi so povzročili zastoj v evropskem gospodarskem razvoju in prizadeli mnoge države.

3. Dopolni besedilo.

Okoli leta 1000 je moč evropskih kraljev _____. Dvignila pa se je moč posameznih lokalnih _____. Namesto močnih držav so v Evropi obstajale številne _____.

tega gradiva izjemoma dovoljeno.

PRILOGA 8: Delovni zvezek – rešitve naloga 3

Kakšna je bila podoba
Evrope okoli leta 1000

Razdrobljena Evropa okoli leta 1000

Roparski napadi so povzročili zastoj v evropskem gospodarskem razvoju in prizadeli mnoge države.

3. Dopolni besedilo.

Okoli leta 1000 je moč evropskih kraljev _____ *upadla* _____. Dvignila pa se je moč posameznih lokalnih _____ *plemičev* _____. Namesto močnih držav so v Evropi obstajale številne _____ *samosvojne dežele* _____.

Univerza v Ljubljani

**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine I

UČNA PRIPRAVA:

MESTA – SREDIŠČA OBRTI IN TRGOVINE

IME IN PRIIMEK: Sara Kobal, Anamarija Rupnik

DATUM: 14. 5. 2020

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Osnovna šola	
Razred:	7. razred	
Datum:	28. 5. 2020	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Širša tema iz učnega načrta:	Obvezna tema: Srednji vek – oblikovanje nove kulturne in politične podobe Evrope
	Poglavje iz učbenika:	Srednji vek vsakdanje življenje
Učna enota – naslov učne ure:	Mesta – središča obrti in trgovine	
Učne oblike:	Frontalna učna oblika, individualna učna oblika, skupinska učna oblika	
Učne metode:	Metoda razlage, metoda razgovora, metoda besedne demonstracije, metoda dela s pisnimi viri, metoda dela s slikovnimi viri, metoda demonstracije slikovnih virov, metoda demonstracije gibljivih slik, metoda dela z gibljivimi slikami	
Učne tehnike:	Učna tehnika kviz	
Cilji iz učnega načrta:	- »razložijo značilnosti življenja ljudi v srednjeveških mestih, - razložijo gospodarski in kulturni pomen srednjeveških mest« (Učni načrt, 2011, str. 14)	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki	Izobraževalni učni cilji	<i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i> <ul style="list-style-type: none"> - razložiti nastanek srednjeveških mest - pojasniti upravo srednjeveških mest - opisati gospodarstvo srednjeveških mest - naštetih značilnosti srednjeveških meščanov - opisati videz srednjeveških mest - naštetih glavne stavbe srednjeveškega mesta - opisati nastanek srednjeveških mest na Slovenskem - naštetih značilnosti srednjeveških mest na Slovenskem
	Funkcionalni učni cilji	<i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i> <ul style="list-style-type: none"> - pokazati značilnosti srednjeveških mest na sliki mesta - odgovarjati na različne vrste vprašanj o srednjeveških mestih - uporabljati sodobni informacijsko-komunikacijsko tehnologijo - sodelovati v skupini
	Vzgojni učni cilji	<i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i> <ul style="list-style-type: none"> - spoštovati arhitekturno in kulturno dediščino srednjega veka
Učne etape:	Uvajanje Obravnavanje nove učne snovi Urjenje Preverjanje	
Vsebinski poudarki:	1. Nastanek srednjeveških mest	

	2. Uprava in gospodarstvo mest 3. Prebivalci mest 4. Videz mest 5. Mesta na Slovenskem	
Učna sredstva:	Učila:	<ul style="list-style-type: none"> - učbenik Koraki v času 7 (Janša Zorn, Zorn, Mihelič, 2014, str. 84–85) - učno-delovni list - PowerPoint predstavitev (z videoposnetkom, pisnim in slikovnim gradivom) - spletni kviz
	Učni pripomočki:	<ul style="list-style-type: none"> - računalnik - LCD projektor - projekcijsko platno - tablični računalniki
Medpredmetne povezave z vsebinami:	Slovenščina (uporaba slovenščine pri zapisovanju učne snovi, pogovoru, reševanju kviza), angleščina (poslušanje spletnega videoposnetka), geografija (mesta na Slovenskem v srednjem veku, prikaz tlorisa mesta Koper)	
Novi pojmi s pojasnilom:	Ceh (združenje obrtnikov iste stroke), geto (ločen predel mesta), sramotilni steber (steber, na katerega so privezovali prestopnike), špital (srednjeveška bolnišnica), trg (naselbina manjša od mesta, ki ima pravico do sejmov in pečata, ne pa do obzidja), mestni sodnik (vodilna osebna v mestu), podestat (načelnik primorskega mesta), statut (mestni zakoni)	
Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina. (2011). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokument_i/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/obvezni/UN_zgodovina.pdf (7. 5. 2020).
	Učna priprava	Janša Zorn, Olga, Zorn, Matija, Mihelič, Darja. <i>Koraki v času 7. Učbenik za zgodovino v 7. razredu osnovne šole</i> . Ljubljana: DZS, 2014, str. 84–85. Razpotnik, Jelka, Snoj, Damjan. <i>Raziskujem preteklost 7: Priročnik za učitelje za zgodovino v sedmem razredu osnovne šole</i> . Ljubljana: Založba Rokus Klett, 2009, str. 114. Schwanitz, Dietrich. <i>Vse, kar moramo vedeti</i> . Ljubljana: Mladinska knjiga, 2010, str. 83.
	PowerPoint	Drsnica 1: Janša Zorn, Olga, Zorn, Matija, Mihelič, Darja. <i>Koraki v času 7. Učbenik za zgodovino v 7. razredu osnovne šole</i> . Ljubljana: DZS, 2014, str. 84. Slika 1: https://i.pinimg.com/originals/d8/9e/88/d89e8883bafcd9d7e7a727efce9fe426.jpg (3. 5. 2020) Drsnica 2:

Slika 2: <https://www.rtv slo.si/kultura/knjige/kako-je-tekkel-cas-v-ljubljani/157938> (3. 5. 2020)

Drsnica 5:

Slika 3: <http://mesto-ptuj.blogspot.com/2010/05/staro-mesto-ptuj.html> (3. 5. 2020)

Drsnica 6:

Slika 4: <https://www.ancient.eu/article/1301/trade-in-medieval-europe/> (3. 5. 2020)

Slika 5:

<https://www.thinglink.com/scene/897832359095697408> (3. 5. 2020)

Drsnica 8:

Razpotnik, Jelka, Snoj, Damjan. *Raziskujem preteklost 7: Priročnik za učitelje za zgodovino v sedmem razredu osnovne šole*. Ljubljana: Založba Rokus Klett, 2009, str. 114.

Drsnica 9:

Life in A Medieval Town (1965),
<https://www.youtube.com/watch?v=OSkWQ-tVMvE>
(3. 5. 2020)

Drsnica 10:

Slika 6, slika 7:
<https://historyofeuropeanfashion.wordpress.com/2011/11/20/paper-dolls-again/> (3. 5. 2020)

Drsnica 11:

Slika 8: <http://www.raisedheels.com/blog/?p=697>
(3. 5. 2020)

Slika 9:

<https://i.pinimg.com/originals/3d/0c/67/3d0c67d9dae937a3713f222ccfcf8e03.jpg> (3. 5. 2020)

Slika 10: <https://fineartamerica.com/featured/the-banker-and-his-wife-marinus-van-roeimerswaelen.html>
(3. 5. 2020)

Slika 11: <https://medievalbritain.com/type/medieval-life/occupations/medieval-baker/> (3. 5. 2020)

Drsnica 12:

Slika 12: http://www.o-4os.ce.edus.si/gradiva/zgo/KZDC/a_obzidje.html
(3. 5. 2020)

	<p>Drsnica 13: Slika 13: https://zgodovinanadlani.si/razglednica/mestni-trg/ (3. 5. 2020) Slika 14: http://guzmansphoto.blogspot.com/2007/11/pranger-sramotilni-steber.html (3. 5. 2020)</p> <p>Drsnica 14: Slika 13: https://zgodovinanadlani.si/razglednica/mestni-trg/ (3. 5. 2020)</p> <p>Drsnica 15: Slika 15: http://www.gradovi.net/grad/mokronog_trski_grad (3. 5. 2020)</p> <p>Drsnica 16: Slika 16: http://zgodovina.si/arhivsko-gradivo-za-zgodovino-kmetij-na-obmocju-gospodstva-skofja-loka/ (3. 5. 2020)</p> <p>Drsnica 17: Slika 17: http://www.histriaweb.eu/wp/author/dean/page/2/ (3. 5. 2020)</p> <p>Drsnica 18: Slika 18: Janša Zorn, Olga, Zorn, Matija, Mihelič, Darja. <i>Koraki v času 7. Učbenik za zgodovino v 7. razredu osnovne šole</i>. Ljubljana: DZS, 2014, str. 84–85.</p>
Učno-delovni list	<p>Stran 2: http://www.raisedheels.com/blog/?p=697 (3. 5. 2020) https://i.pinimg.com/originals/3d/0c/67/3d0c67d9dae937a3713f222ccfcf8e03.jpg (3. 5. 2020) https://fineartamerica.com/featured/the-banker-and-his-wife-marinus-van-roejmerswaelen.html (3. 5. 2020) https://medievalbritain.com/type/medieval-life/occupations/medieval-baker/ (3. 5. 2020)</p>
Spletni kviz	https://prod.classflow.com/join/66NPW

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
(5 minut)	<i>Za začetek današnje ure bom prebrala kratko besedilo. Pozorno ga poslušajte, potem pa bomo skupaj poskušali ugotoviti, kaj je vsebina današnje učne ure.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	
	Preberem besedilo.	Poslušajo in spremljajo tekst na PPT (drsnica 1)	Frontalna učna oblika. Metoda besedne demonstracije.	Drsnica 1. Računalnik, LCD projektor, projekcijsko platno.
	<i>Nastanek česa opisuje besedilo?</i>	Učenci odgovorijo: <i>Nastanek mest.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda dela s pisnimi viri.	Drsnica 1.
	<i>Naslov današnje ure je Mesta – središča obrti in trgovine. Napišite ga v zvezek.</i>	Poslušajo. Napišejo naslov učne ure.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Individualna učna oblika.	Drsnica 2.
	<i>Med razlago boste reševali naloge na učno-delovnem listu. Pomagajte si z zapisanim besedilom na drsnicah. Razdelim učno-delovne liste.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Učno-delovni list.
	<i>Danes bomo obravnavali:</i> 1. <i>Nastanek srednjeveških mest</i> 2. <i>Upravo in gospodarstvo mest</i> 3. <i>Prebivalce mest</i> 4. <i>Videz mest</i> 5. <i>Mesta na Slovenskem</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 3.
	<i>To šolsko uro se boste naučili razložiti nastanek srednjeveških mest, pojasniti upravo srednjeveških mest in opisati gospodarstvo srednjeveških mest. Naučili sem boste tudi naštetih značilnosti srednjeveških meščanov, opisati videz srednjeveških mest in naštetih glavne stavbe srednjeveškega mesta. Poleg tega se boste naučili opisati nastanek srednjeveških mest na Slovenskem in naštetih njihove značilnosti.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO PONAVLJANJE ALI SPROTNO PREVERJANJE

1. VSEBINSKI POUDAREK: Nastanek srednjeveških mest (4 minute)	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
	<p><i>Ob moji počasnejši razlagi poskušajte rešiti naloge 1, 2, 3 in 4 na učno-delovnem listu.</i></p> <p><i>Poleg starih antičnih mest so z razmahom obrti in trgovine od 9. stoletja dalje v Evropi začeli nastajati zametki novih srednjeveških mest. V nasprotju z antičnimi so se srednjeveška mesta po položaju in gospodarski dejavnosti ostro ločila od podeželja. Ustanovil jih je zemljiški gospod na svoji zemlji ali pa so se razvila samostojno iz starejših naselbin. Mesta niso bila vključena v zemljiška gospodstva.</i></p>	<p>Poslušajo in rešujejo naloge 1, 2, 3 in 4 na učno-delovnem listu.</p> <p>Pomagajo si z zapisom učne snovi na PPT.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>Drsnica 4.</p>
	<p><i>Na drsnici lahko vidite sliko Ptuja v srednjem veku.</i></p> <p><i>Glede na sliko sklepajte, kje so nastala srednjeveška mesta. Puščice vam bodo pomagale ugotoviti vsak kraj nastanka posebej.</i></p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Učenci odgovorijo: <i>Ob vznožju gradu, ob rekah, ob trgovskih poteh.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage in slikovne demonstracije</p> <p>Metoda dela s slikovnimi viri.</p>	<p>Drsnica 5.</p>
	<p><i>Sedaj bomo pogledali, kako ste rešili 4 naloge.</i></p> <p>Pokličem učenca in vprašam po rešitvi 1. naloge na učno-delovnem listu.</p> <p>Pokličem učenca in vprašam po rešitvi 2. naloge na učno-delovnem listu.</p> <p>Pokličem učenca in vprašam po</p>	<p>Učenec odgovori: <i>Od 9. stoletja dalje.</i></p> <p>Učenec odgovori: <i>Po položaju in gospodarski dejavnosti.</i></p> <p>Učenec odgovori:</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora</p>	<p>Učno-delovni list.</p>

	rešitvi 3. naloge na učno-delovnem listu.	<i>Ustanovil jih je zemljiški gospod na svoji zemlji ali so se razvila samostojno iz starejših naselbin.</i>		
	Pokličem učenca in vprašam po rešitvi 4. naloge na učno-delovnem listu.	Učenec odgovori: <i>Zemljiška gospostva.</i>		

2. VSEBINSKI POUDAREK: Uprava in gospodarstvo mest (9 minut)	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
	<i>Glede na sliko ugotovite dve gospodarski dejavnosti srednjeveških meščanov.</i>	Učenci odgovorijo: <i>Trgovina in obrt.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda dela s slikovnimi viri.	Drsnica 6.
	<i>Srednjeveška mesta so upravljali mestni sveti z mestnim predstojnikom na čelu. Živela so od obrti, trgovine in denarnih poslov, zato so na svojem območju omejevala delovanje podeželskih obrtnikov in tujih trgovcev. V mestu so se obrtniki po strokah združevali v poklicna združenja – cehe. Ti so skušali svojim članom zagotoviti pravico, da bodo na mestnem ozemlju smeli edini opravljati svojo obrt.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 7.
	<i>Poskušajte rešiti nalogi 5 in 6 na učno-delovnem listu.</i>	Poslušajo navodilo. Rešijo nalogi 5 in 6 na učno-delovnem listu. Pomagajo si z zapisom učne snovi na PPT.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Individualna učna oblika.	Učno-delovni list.

	<p><i>Sedaj bomo prebrali kratko besedilo o cehih, ki ga vidite na drsnici. Se kdo javi, da bo prebral besedilo?</i></p> <p>Če ni nobenega prostovoljca, ga določim.</p> <p><i>Kateri prekršek je storil obrtnik?</i></p> <p><i>Kako je bil zaradi prekrška kaznovan?</i></p>	<p>Poslušajo navodilo. (Učenec se javi.)</p> <p>Prebere besedilo. Ostali učenci poslušajo.</p> <p>Učenci odgovorijo: <i>Obrtnik je goljufal, ker je odejo delno naredil iz slabega blaga.</i></p> <p>Učenci odgovorijo: <i>Bil je izključen iz ceha.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Metoda besedne demonstracije</p> <p>Metoda dela s pisnimi viri.</p>	<p>Drsnica 8.</p>
	<p><i>Ogledali si bomo tudi prizor, ki prikazuje življenje srednjeveškega obrtnika.</i></p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Spremljajo video.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Metoda demonstracije gibljivih slik.</p>	<p>Drsnica 9.</p>
	<p><i>Katera obrt je prikazana v videu?</i></p>	<p>Učenci odgovorijo: <i>Čevljarstvo.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda dela z gibljivimi slikami.</p>	
	<p><i>Sedaj bomo pogledali, kako ste rešili 5. in 6. nalogo.</i></p> <p>Pokličem učenca in vprašam po rešitvi 5. naloge na učno-delovnem listu.</p> <p>Pokličem učenca in vprašam po rešitvi 6. naloge na učno-delovnem listu.</p>	<p>Učenec odgovori: <i>Mestni sveti, obrti, denarnih poslov, podeželskih in trgovcev.</i></p> <p>Učenec odgovori: <i>Cehi so združenja obrtnikov iste stroke.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora</p>	<p>Učno-delovni list.</p>

	<i>Sedaj pa rešitve zapišite v nalogo 11 na učno-delovnem listu.</i>	<i>denarja, pek.</i> Poslušajo navodilo. Odgovore zapišejo v nalogo 11.	Metoda razlage. Individualna učna oblika.	
	<i>Sedaj bomo pogledali, kako ste rešili pet nalog.</i> Pokličem učenca in vprašam po rešitvi 7. naloge na učno-delovnem listu. Pokličem učenca in vprašam po rešitvi 8. naloge na učno-delovnem listu. Pokličem učenca in vprašam po rešitvi 9. naloge na učno-delovnem listu. Pokličem učenca in vprašam po rešitvi 10. naloge na učno-delovnem listu. Pokličem učenca in vprašam po rešitvi 11. naloge na učno-delovnem listu.	Poslušajo navodilo. Učenec odgovori: <i>Svobodni meščani, njihov položaj je bil nižji od plemiškega in višji od kmečkega.</i> Učenec odgovori: <i>Prečrtan je policist.</i> Učenec odgovori: <i>Hlapci, dekle in berači.</i> Učenec odgovori: <i>Geto.</i> Učenec odgovori: <i>Čevljar, trgovec, posojevalec denarja in pek.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora	Učno-delovni list.

4. VSEBINSKI POUDAREK: Videz mest (6 minut)	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
	<i>Mesto je bilo obdano z obzidjem, obrambnimi stolpi in jarkom. Območje, ki je pripadalo mestu, je bilo omejeno, zato so bile ulice ozke, hiše pa večnadstropne. Ulice so bile redkokdaj tlakovane, hiše pa navadno lesene.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 12. Učno-delovni list.

	<p><i>Poskusite rešiti nalogi 12 in 13 na učno-delovnem listu.</i></p>	<p>Poslušajo navodilo.</p> <p>Rešijo nalogi 12 in 13 na učno-delovnem listu.</p> <p>Pomagajo si z zapisom učne snovi na PPT.</p>	<p>Individualna učna oblika.</p>	
	<p><i>Osrednji del mesta je bil trg z mestno hišo, ki je imela zvonik z zvonom za sklicevanje ljudi. Trg je bil središče dogajanja: klicar je tu razglašal novice, ljudje so na njem sklepali kupčije.</i></p> <p><i>Sedaj poskusite rešiti nalogo 14 na učno-delovnem listu.</i></p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Poslušajo navodilo.</p> <p>Rešijo nalogo 14 na učno-delovnem listu.</p> <p>Pomagajo si z zapisom učne snovi na PPT.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Individualna učna oblika.</p>	<p>Drsnica 13. Učno-delovni list.</p>
	<p><i>Na sliki je obkroženo nekaj, česar danes na trgu ne vidite več. Kaj mislite da to je?</i></p> <p><i>To je sramotilni steber, na katerega so prestopnike vsem na očeh privezovali.</i></p>	<p>Poslušajo in gledajo sliko.</p> <p>Učenci odgovorijo: <i>Sramotilni steber.</i></p> <p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda dela s slikovnimi viri.</p> <p>Metoda razlage.</p>	<p>Drsnica 14. Učno-delovni list</p>
	<p><i>V mestih so stale tudi cerkve in samostani. Za reveže in bolnike so skrbeli v špitalih – srednjeveških bolnišnicah. Kanalizacije in nočne razsvetljave ni bilo, z vodo so se preskrbovali iz vodnjakov.</i></p> <p><i>Poskusite rešiti nalogi 15 in 16 na učno-delovnem listu.</i></p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Poslušajo navodilo.</p> <p>Rešijo nalogi 15 in 16 na učno-</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Individualna</p>	<p>Drsnica 14. Učno-delovni list.</p>

		delovnem listu. Pomagajo si z zapisom učne snovi na PPT.	učna oblika.	
	<p><i>Sedaj bomo pogledali, kako ste rešili 5 nalog.</i></p> <p>Pokličem učenca in vprašam po rešitvi 12. naloge na učno-delovnem listu.</p> <p>Pokličem učenca in vprašam po rešitvi 13. naloge na učno-delovnem listu.</p> <p>Pokličem učenca in vprašam po rešitvi 14. naloge na učno-delovnem listu.</p> <p>Pokličem učenca in vprašam po rešitvi 15. naloge na učno-delovnem listu.</p> <p>Pokličem učenca in vprašam po rešitvi 16. naloge na učno-delovnem listu.</p>	<p>Poslušajo navodilo.</p> <p>Učenec odgovori: <i>Mesto je bilo obdano z obzidjem, obrambnimi stolpi in jarkom.</i></p> <p>Učenec odgovori: <i>Ulice so bile ozke in hiše več nadstropne, ker je bilo območje, ki je pripadalo mestu, omejeno.</i></p> <p>Učenec odgovori: <i>Mestni trg z mestno hišo, ki je imel zvonik z zvonom za sklicevanje ljudi. Trg je bil središče dogajanja: klicar je tu razglašal novice, ljudje so sklepali kupčije, prestopnike pa so vsem na očeh privezovali na sramotilni steber.</i></p> <p>Učenec odgovori: <i>Cerkve, samostani in špitali.</i></p> <p>Učenec odgovori: <i>Špitali, kanalizacije, vodnjakov.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p>	<p>Učno-delovni list.</p>

5. VSEBINSKI POUDAREK: Mesta na Slovenskem (4 minute)	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
	<p><i>Razvoj srednjeveških mest ter življenje v mestih in trgih na Slovenskem je bilo podobno kot v drugih evropskih mestih. Največ krajev je dobilo mestne pravice v 13. in 14. stoletju, vseh skupaj je bilo na našem ozemlju 23 mest. Na Slovenskem je nastalo tudi okrog 70 trgov, ki so bili podobni mestom. Trgi so imeli pravico do tedanjih sejmov in do pečata, ne pa tudi do obzidja. V notranjosti slovenskega ozemlja so nekdanje mestne naselbine propadle. Srednjeveška mesta so se razvijala na novo. Naselbini so namenili prostor blizu svojega gradu. Imenovali so tudi mestnega sodnika ali župana, ki je načeloval mestu.</i></p> <p><i>Poskusite rešiti naloge 17, 18, 19 in 20 na učno-delovnem listu.</i></p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Poslušajo navodilo.</p> <p>Rešijo naloge 17, 18, 19 in 20 na učno-delovnem listu. Pomagajo si z zapisom učne snovi na PPT.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Individualna učna oblika.</p>	<p>Drsnici 15 in 16. Učno-delovni list.</p>
	<p><i>Na drsnici lahko vidite tloris obalnega mesta. Ali uganete, katero mesto je to?</i></p>	<p>Poslušajo in gledajo sliko. Učenci odgovorijo: <i>Koper.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda dela s slikovnimi viri.</p>	<p>Drsnica 17. Učno-delovni list.</p>
	<p><i>V Primorju so se stare mestne naselbine ohranile. S porastom trgovine in obrti so postopno pridobile gospodarski značaj srednjeveških mest. Primorska mesta so razvila samostojno upravo z načelnikom – podestatom in imela svoje zakone – statute.</i></p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>Drsnica 17. Učno-delovni list.</p>

	<p><i>Sedaj pa poskusite rešiti nalogi 21 in 22 na učno-delovnem listu.</i></p>	<p>Poslušajo navodilo.</p> <p>Rešijo nalogi 21 in 22 na učno-delovnem listu. Pomagajo si z zapisom učne snovi na PPT.</p>	<p>Individualna učna oblika.</p>	
	<p><i>Sedaj bomo pogledali, kako ste rešili še zadnjih 6 nalog.</i></p> <p>Pokličem učenca in vprašam po rešitvi 17. naloge na učno-delovnem listu.</p> <p>Pokličem učenca in vprašam po rešitvi 18. naloge na učno-delovnem listu.</p> <p>Pokličem učenca in vprašam po rešitvi 19. naloge na učno-delovnem listu.</p> <p>Pokličem učenca in vprašam po rešitvi 20. naloge na učno-delovnem listu.</p> <p>Pokličem učenca in vprašam po rešitvi 21. naloge na učno-delovnem listu.</p> <p>Pokličem učenca in vprašam po rešitvi 22. naloge na učno-delovnem listu.</p>	<p>Poslušajo navodilo.</p> <p>Učenec odgovori: <i>V 13. in 14. stoletju.</i></p> <p>Učenec odgovori: <i>Mestom, sejmov in obzidja.</i></p> <p>Učenec odgovori: <i>Nekdanje mestne naselbine so propadle v notranjosti slovenskega ozemlja. Srednjeveška so se razvijala na novo.</i></p> <p>Učenec odgovori: <i>Nova mesta so zgradili blizu gradu, načeloval jim je mestni sodnik ali župan.</i></p> <p>Učenec odgovori: <i>B. v Primorju.</i></p> <p>Učenec odgovori: <i>Uprava, podestatom in statute.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora</p>	<p>Učno-delovni list.</p>

Urjenje	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
(2 minuti)	<i>Na drsnici vidite ilustracijo srednjeveške Škofje Loke. Poiščite osem značilnosti srednjeveškega mesta, o katerih smo govorili to šolsko uro.</i>	Poslušajo. Učenci odgovorijo: <i>Mesto je zgrajeno ob reki in ob vznožju gradu. Ima obzidje, obrambni stolp, lesene hiše, ozke ulice, mestni trg in cerkev.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda dela s slikovnimi viri.	Drsnica 18.

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
(10 minut)	<i>Za ponovitev obravnavane snovi bomo reševali kviz. Razdelila vas bom v štiri skupine in vsaki skupini določila vodjo, ki bo bil zadolžen za vnašanje rešitev v spletni kviz. Vsaka skupina bo dobila en tablični računalnik, na katerem imate na spletnem orodju ClassFlow pripravljen kviz. Ta je sestavljen iz 10 nalog, ki zajemajo snov, ki sem vam jo to uro razložila in jo imate zapisano na učno-delovnem listu. Naloge skupinsko rešite, pri reševanju pa si lahko pomagate z učno-delovnim listom. Za reševanje imate na voljo 7 minut. Po končanem reševanju bo vodja skupine povedal, kašen rezultat je skupina dosegla na kvizu.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Tablični računalniki.
	Razdelim učence v skupine in razdelim tablične računalnike. Vključite tablične računalnike ter		Frontalna	Tablični

	<p><i>odprite kviz na spletnem orodju:</i> https://prod.classflow.com/join/66N PW. Ko se vam kviz odpre začnite z reševanjem.</p>	<p>Vključijo tablične računalnike in odprejo kviz.</p>	<p>učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>računalniki.</p>
	<p>Sprehajam se po razredu in opazujem dogajanje.</p>	<p>Rešujejo kviz.</p>	<p>Skupinska učna oblika. Učna tehnika: kviz.</p>	<p>Tablični računalniki.</p>
	<p><i>7 minut je poteklo. Prenehajte z reševanjem kviza.</i></p>	<p>Učenci prenehajo z reševanjem kviza in odložijo tablične računalnike. Prisluhnejo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>Tablični računalniki.</p>
	<p>Vsakega vodjo vprašam, kakšen rezultat je dosegla njihova skupina pri reševanju kviza.</p>	<p>Vodje skupin povedo rezultat.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p>	<p>Tablični računalniki.</p>
	<p>Pokomentiram rezultate kviza. Ocenim, da so učenci kviz rešili odlično/dobro/slabo ter da je bilo preverjanje uspešno/neuspešno.</p> <p>Ocenim še, da so odlično/dobro/slabo rešili učno-delovni list in da so bili doseženi cilji učne ure:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razložiti nastanek srednjeveških mest - pojasniti upravo srednjeveških mest - opisati gospodarstvo srednjeveških mest - naštetih značilnosti srednjeveških meščanov - opisati videz srednjeveških mest - naštetih glavne stavbe srednjeveškega mesta - opisati nastanek srednjeveških mest na Slovenskem - naštetih značilnosti srednjeveških mest na Slovenskem 	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	

III. SEZNAM PRILOG

PRILOGA 1 :	Učno-delovni list – prazen
PRILOGA 2 :	Učno-delovni list – izpolnjen
PRILOGA 3 :	PowerPoint predstavitev z zapisom učne snovi
PRILOGA 4 :	Preverjalni kviz na spletnem orodju ClassFlow – prazen
PRILOGA 5 :	Preverjalni kviz na spletnem orodju ClassFlow – izpolnjen

PRILOGA 1: Učno-delovni list – prazen

MESTA – SREDIŠČA OBRTI IN TRGOVINE

NASTANEK SREDNJEVEŠKIH MEST

1. *Obkroži pravilni odgovor.*

Poleg starih antičnih mest so z razmahom obrti in trgovine v Evropi začeli nastajati zametki novih srednjeveških mest. Kdaj so začeli nastajati ti zametki?

- a. Od 8. stoletja dalje.
- b. Od 10. stoletja dalje.
- c. Od 9. stoletja dalje.

2. Kako so se srednjeveška mesta ločila od podeželja?

3. Kako so se ustanavljala oz. razvijala srednjeveška mesta?

4. *Dopolni.*

Mesta niso bila vključena v _____.

UPRAVA IN GOSPODARSTVO MEST

5. *Dopolni besedilo.*

Srednjeveška mesta so upravljali _____ z mestnim predstojnikom na čelu. Živela so od _____, trgovine in _____, zato so na svojem območju omejevala delovanje _____ obrtnikov in tujih _____.

6. Kaj so cehi?

PREBIVALCI MEST

7. Kdo je sestavljal večino mestnega prebivalstva in kakšen je bil njihov položaj?

8. Prečrtaj tisti poklic, ki ga prebivalci mest niso opravljali.

Trgovec, obrtnik, policist, mestni uradnik, menjalec ali posojevalec denarja.

9. Kdo je živel v mestih poleg plemičev in duhovščine?

10. Nemeščani so morali ponekod živeti v ločenih delih mesta. Kako se ti deli imenujejo?

11. Kateri poklic opravlja oseba na sliki?

VIDEZ MEST

12. S čim je bilo mesto obdano?

13. Zakaj so bile v mestu ulice ozke in hiše večnadstropne?

14. Kaj je bil osrednji del mesta in kakšni dogodki so se odvijali tam? _____

15. Katere zgradbe so še stale v mestih?

16. Dopolni.

Za reveže in bolnike so skrbeli v _____ – srednjeveških bolnišnicah.
_____ in nočne razsvetljave ni bilo, z vodo so se preskrbovali iz _____.

MESTA NA SLOVENSKEM

17. Kdaj je največ krajev na Slovenskem pridobilo mestne pravice? _____

18. *Dopolni.*

Na Slovenskem je nastalo tudi okrog 70 trgov, ki so bili podobni _____. Trgi so imeli pravico do tedanjih _____ in do pečata, ne pa tudi do _____.

19. Kje so nekdanje mestne naselbine propadle in kakšna je bila posledica?

20. Kje so nova mesta zgradili in kdo jim je načeloval?

21. *Obkroži pravilni odgovor.*

Na katerem območju so se stare mestne naselbine ohranile?

- a. Na Dolenjskem
- b. V Primorju
- c. Na Štajerskem

22. *Dopolni.*

Primorska mesta so razvila samostojno _____ z načelnikom – _____ in imela svoje zakone – _____.

Slikovni viri:

Slika 1: <http://www.raisedheels.com/blog/?p=697> (3. 5. 2020)

Slika 2: <https://i.pinimg.com/originals/3d/0c/67/3d0c67d9dae937a3713f222ccfcf8e03.jpg> (3. 5. 2020)

Slika 3: <https://fineartamerica.com/featured/the-banker-and-his-wife-marinus-van-roejmerswaelen.html> (3. 5. 2020)

Slika 4: <https://medievalbritain.com/type/medieval-life/occupations/medieval-baker/> (3. 5. 2020)

PRILOGA 2: Učno-delovni list – izpolnjen

MESTA – SREDIŠČA OBRTI IN TRGOVINE

NASTANEK SREDNJEVEŠKIH MEST

1. *Obkroži pravilni odgovor.*

Poleg starih antičnih mest so z razmahom obrti in trgovine v Evropi začeli nastajati zametki novih srednjeveških mest. Kdaj so začeli nastajati ti zametki?

- a. Od 8. stoletja dalje.
- b. Od 10. stoletja dalje.
- c. Od 9. stoletja dalje.

2. Kako so se srednjeveška mesta ločila od podeželja?

Srednjeveška mesta so se od podeželja ločile po položaju in gospodarski dejavnosti.

3. Kako so se ustanovljala oz. razvijala srednjeveška mesta?

Ustanovil jih je zemljiški gospod na svoji zemlji ali so se razvila samostojno iz starejših naselbin.

4. *Dopolni.*

Mesta niso bila vključena v __zemljiška gospodarstva__.

UPRAVA IN GOSPODARSTVO MEST

5. *Dopolni besedilo.*

Srednjeveška mesta so upravljali __mestni sveti__ z mestnim predstojnikom na čelu. Živela so od __obrti__, trgovine in __denarnih poslov__, zato so na svojem območju omejevala delovanje __podeželskih__ obrtnikov in tujih __trgovcev__.

6. Kaj so cehi?

Cehi so združenje obrtnikov iste stroke.

PREBIVALCI MEST

7. Kdo je sestavljal večino mestnega prebivalstva in kakšen je bil njihov položaj?

Večino mestnega prebivalstva so sestavljali svobodni meščani. Njihov položaj je bil nižji od plemiškega, a višji od kmečkega.

8. Prečrtaj tisti poklic, ki ga prebivalci mest niso opravljali.

Trgovec, obrtnik, ~~policiist~~, mestni uradnik, menjalec ali posojevalec denarja.

9. Kdo je živel v mestih poleg plemičev in duhovščine?

V mestih so živeli še hlapci, dekletje in berači.

10. Nemeščani so morali ponekod živeti v ločenih delih mesta. Kako se ti deli imenujejo?

Ti deli se imenujejo geto.

11. Kateri poklic opravlja oseba na sliki?

__Čevljar__

__Trgovec__

__Posojevalec denarja__

__Pek__

VIDEZ MEST

12. S čim je bilo mesto obdano?

Mesto je bilo obdano z obzidjem, obrambnimi stolpi in jarkom.

13. Zakaj so bile v mestu ulice ozke in hiše večnadstropne?

Ulice so bile ozke in hiše večnadstropne, saj je bilo območje, ki je pripadalo mestu, omejeno.

14. Kaj je bil osrednji del mesta in kakšni dogodki so se odvijali tam?

Osrednji del mesta je bil trg z mestno hišo, ki je imela zvonik z zvonom za sklicevanje ljudi. Trg je bil središče dogajanja: klicar je tu razglašal novice, ljudje so na njem sklepali kupčije, prestopnike pa so vsem na očeh privezovali ob sramotilni steber.

15. Katere zgradbe so še stale v mestih?

V mestih so stale tudi cerkve, samostani in špitali.

16. *Dopolni.*

Za reveže in bolnike so skrbeli **_špitali_** – srednjeveške bolnišnice.

Kanalizacije in nočne razsvetljave ni bilo, z vodo so se preskrbovali iz **_vodnjakov_**.

MESTA NA SLOVENSKEM

17. Kdaj je največ krajev na Slovenskem pridobilo mestne pravice? **_V 13. in 14. stoletju._**

18. *Dopolni.*

Na Slovenskem je nastalo tudi okrog 70 trgov, ki so bili podobni **_mestom_**. Trgi so imeli pravico do tedanjih **_sejmov_** in do pečata, ne pa tudi do **_obzidja_**.

19. Kje so nekdanje mestne naselbine propadle in kakšna je bila posledica?

Nekdanje mestne naselbine so propadle v notranjosti slovenskega ozemlja. Srednjeveška mesta so se tako razvijala na novo.

20. Kje so nova mesta zgradili in kdo jim je načeloval?

Nova mesta so zgradili blizu gradu. Načeloval jim je mestni sodnik ali župan.

21. *Obkroži pravilni odgovor.*

Na katerem območju so se stare mestne naselbine ohranile?

- a. Na Dolenjskem
- b. V Primorju**
- c. Na Štajerskem

22. *Dopolni.*

Primorska mesta so razvila samostojno **_upravo_** z načelnikom – **_podestatom_** in imela svoje zakone – **_statute_**.

Slikovni viri:

Slika 1: <http://www.raisedheels.com/blog/?p=697> (3. 5. 2020)

Slika 2: <https://i.pinimg.com/originals/3d/0c/67/3d0c67d9dae937a3713f222ccfcf8e03.jpg> (3. 5. 2020)

Slika 3: <https://fineartamerica.com/featured/the-banker-and-his-wife-marinus-van-roejmerswaelen.html> (3. 5. 2020)

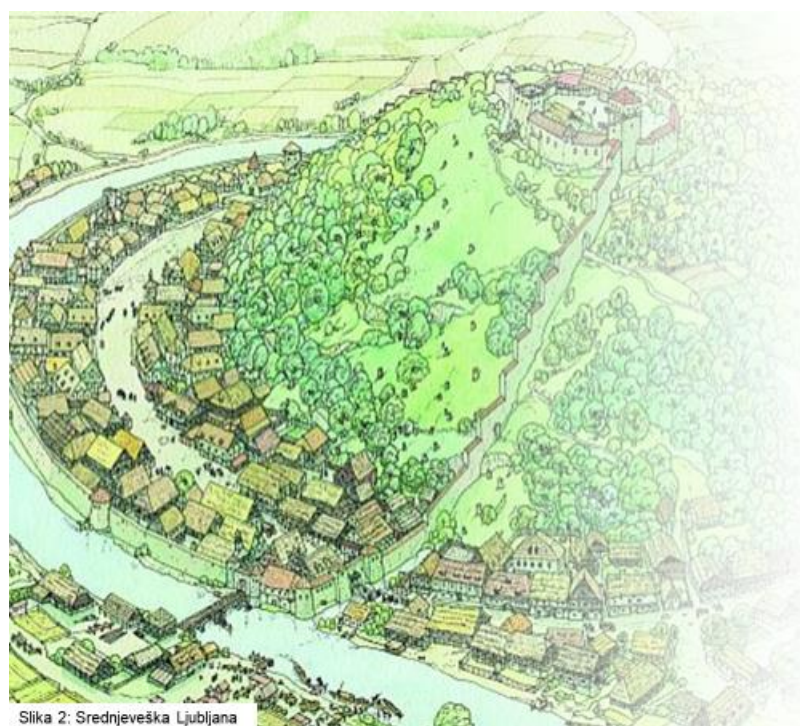
Slika 4: <https://medievalbritain.com/type/medieval-life/occupations/medieval-baker/> (3. 5. 2020)

PRILOGA 3: PowerPoint predstavitev

Drsnica 1:

Drsnica 2:

MESTA
središča obrti
in trgovine

7. razred
2. maj 2020

Drsnica 3:

Vsebinski poudarki

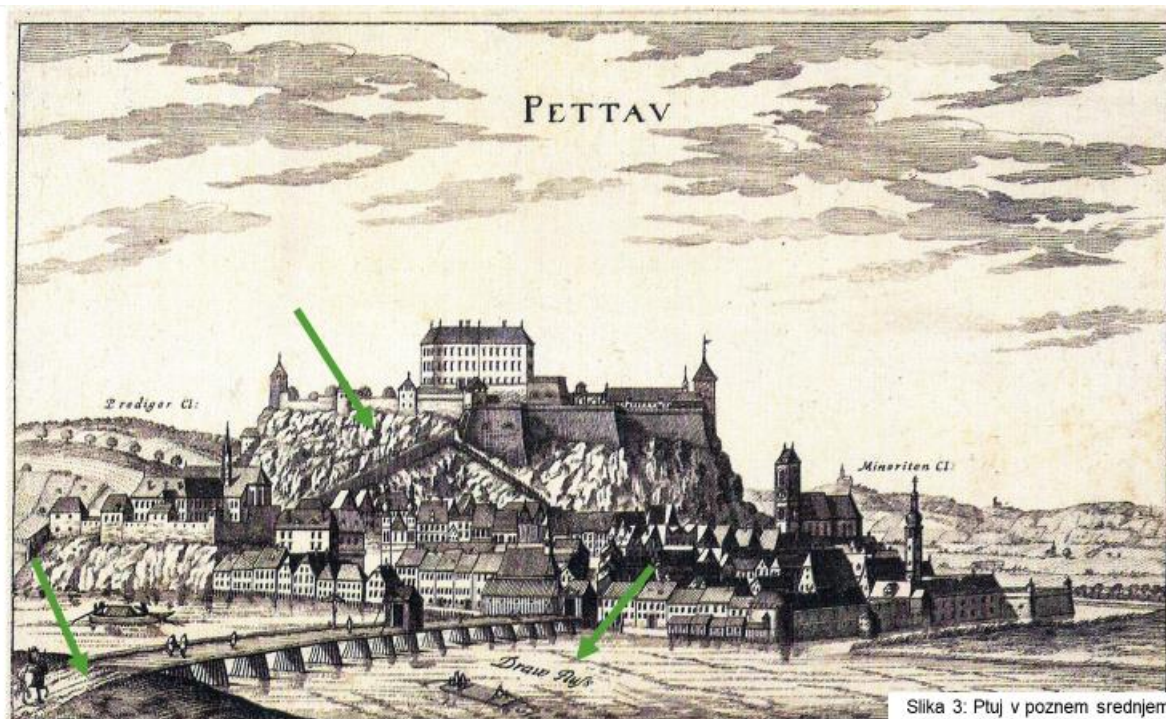
1. Nastanek srednjeveških mest
2. Uprava in gospodarstvo mest
3. Prebivalci mest
4. Videz mest
5. Mesta na Slovenskem

Drsnica 4:

1. Nastanek srednjeveških mest

- Razmah obrti in trgovine
- Od 9. stoletja naprej
- Ostro ločena od podeželja po položaju in gospodarski dejavnosti
- Ustanovi zemljiški gospod ALI se razvijejo iz starejših naselbin
- Niso vključena v zemljiška gospostva

Drsnica 5:

Slika 3: Ptuj v poznem srednjem veku

Drsnica 6:

2. Uprava in gospodarstvo mest

Slika 4: Srednjeveški trgovci

Slika 5: Srednjeveški obrtnik

2. Uprava in gospodarstvo mest

- Mestni svet z mestnim predstojnikom
- Obrt, trgovina, denarni posli
- Omejevanje delovanja podeželskih obrtnikov in tujih trgovcev

CEHI

- poklicna združenja po strokah
- Zagotavljajo pravico, da člani edini na mestnem ozemlju opravljajo določeno obrt

»Roger Aldith, Johnov sin, je bil obtožen, da je dvakrat kršil pravila ceha: naredil je odejo, ki je bila polovično narejena iz dobrega blaga, polovično pa iz slabega blaga. Odvzeto mu je bilo članstvo v cehu, zatem pa je bil iz ceha izključen.«

Vir: Odločitev krojaškega ceha, King Lynn, Norfolk, 1258 v Razpotnik, Snoj, 2009, str. 114.

Drsnica 9:

Videoposnetek

Življenje v srednjeveškem mestu:

<https://www.youtube.com/watch?v=OSkWQ-tVMvE>

Drsnica 10:

3. Prebivalci mest

- 2000–3000 prebivalcev
- Kmetje < svobodni meščani < plemstvo
- Trgovci, obrtniki, uradniki, menjalci in posojevalci denarja
- NEMEŠČANI: plemstvo, duhovščina, hlapci, dekleta, berači
- Mestni geto

Slika 6, slika 7: Srednjeveški meščani

Drsnica 11:

Kateri poklic opravlja oseba na sliki?

Slika 8: Srednjeveški čevljar

Slika 9: Srednjeveški trgovec

Slika 10: Posojevalec denarja

Slika 11: Srednjeveški pek

Drsnica 12:

4. Videz mest

- Obzidje, obrambni stolpi, jarek
- Ozke ulice, večinoma netlakovane
- Večnadstropne hiše, večinoma lesene

Slika 12: Celje v poznem srednjem veku

4. Videz mest: mestni trg

- Razglaševanje novic
- Sklepanje kupčij
- Sramotilni steber

Slika 13: Ljubljanski mestni trg v poznem srednjem veku

4. Videz mest

- Cerkve
- Samostani
- Špitali – srednjeveške bolnišnice
- Ni nočne razsvetljave ali kanalizacije
- Vodnjaki

Slika 13: Ljubljanski mestni trg v poznem srednjem veku

5. Mesta na Slovenskem: mesta na Primorskem

- Stare naselbine se ohranijo
- S porastom trgovine in obrti dobijo mestni značaj
- Samostojna uprava, podestat
- Svoji zakoni – statut

Slika 17: Koper v poznem srednjem veku

Slika 18: Ilustracija srednjeveške Škofje Loke

PRILOGA 4: Preverjalni kviz na spletnem orodju ClassFlow – prazen

Vprašnji 1 in 2:

prod.classflow.com/classflow/#/assessment-builder/a731d27f15fc4d1db11ad304cc621e8

Untitled Assessment

Section 1

1. Poleg starih antičnih mest so z razmahom obrti in trgovine v Evropi začeli nastajati zametki novih srednjeveških mest. Kdaj so začeli nastajati ti zametki?

a.

b.

c.

2. 1. Dopolni besedilo.
Srednjeveška mesta so upravljali z mestnim predstojnikom na čelu. Živela so od , trgovine in , zato so na svojem območju omejevala delovanje obrtnikov in tujih .

Vprašnji 3 in 4:

3. Kaj so cehi?

4. Polovico mestnega prebivalstva so sestavljali svobodni meščani.

Vprašanje 5:

5. Njihov položaj je bil nižji od plemiškega, a višji od kmečkega.

Vprašanja 6 in 7:

6. V mestih so živeli tudi plemiči in duhovščina ter drugi meščani: hlapci, dekleta, berači.

True

False

7. Nemeščani so morali ponekod živeti v ločenih delih mesta - getih.

True

False

Vprašanja 8 in 9:

8. S čim je bilo mesto obdano?

Enter Answer Here

9. Kdaj je največ krajev na Slovenskem pridobilo mestne pravice?

a. V 15. in 16. stoletju.

b. V 13. in 14. stoletju.

c. V 11. in 12. stoletju.

Vprašanje 10:

10. Poveži izraz s pravilno razlago.
Match to the correct category

Select a Choice

a. Sramotilni steber	3. Steber, kamor so privezovali prestopnike.
b. Statut	5. Zakoni.
c. Trg	2. Osrednji del mesta.
d. Špitali	4. Srednjeveške bolnišnice.
e. Primorje	1. Območje, na katerem so se ohranile stare mestne naselbine.

+ Question Import

PRILOGA 6: Preverjalni kviz na spletnem orodju ClassFlow – izpolnjen

Vprašanje 1:

Correct, well done!
Čestitam, pravilen odgovor.

Poleg starih antičnih mest so z razmahom obrti in trgovine v Evropi začeli nastajati zametki novih srednjeveških mest. Kdaj so začeli nastajati ti zametki?

Choose options

a. Od 8. stoletja dalje.

b. Od 10. stoletja dalje

c. Od 9. stoletja dalje

Vprašanje 2:

Incorrect!
The answer is: 1 - mestni sveti, 2 - obrti, 3 - denarnih poslov, 4 - podeželskih, 5 - trgovcev

1. Dopolni besedilo.

Srednjeveška mesta so upravljali mestni sveti z mestnim predstojnikom na čelu. Živela so od obrti, trgovine in denarnih poslov, zato so na svojem območju omejevala delovanje podeželskih obrtnikov in tujih trgovcev.

Vprašanje 3:

Correct, well done!

Kaj so cehi?

To so združenja obrtnikov iste stroke.

Vprašanje 4:

Correct, well done!
Odgovor je pravilen.

Polovico mestnega prebivalstva so sestavljali svobodni meščani.

a. True

b. False

Vprašanje 5:

Correct, well done!
Odgovor je pravilen.

Njihov položaj je bil nižji od plemiškega, a višji od kmečkega.

a. True

b. False

Vprašanje 6:

Correct, well done!
Odgovor je pravilen.

V mestih so živeli tudi plemiči in duhovščina ter drugi meščani: hlapci, dekle, berači.

a. True

b. False

Vprašanje 7:

Correct, well done!
Odgovor je pravilen.

Nemeščani so morali ponekod živeti v ločenih delih mesta - getih.

a. True

b. False

Vprašanje 8:

Correct, well done!

S čim je bilo mesto obdano?

Mesto je bilo obdano z obzidjem, obrambnimi stolpi in jarkom.

Vprašanje 9:

Correct, well done!

Kdaj je največ krajev na Slovenskem pridobilo mestne pravice?

Choose options

a. V 15. in 16. stoletju.

b. V 13. in 14. stoletju.

c. V 11. in 12. stoletju.

Vprašanje 10:

Correct, well done!

Poveži izraz s pravilno razlago.

a. Špitali	1. Srednjeveške bolnišnice.	
b. Trg	4. Osrednji del mesta.	
c. Primorje	2. Območje, na katerem so se ohranile stare mestne naselbine.	
d. Sramotilni steber	3. Steber, kamor so privezovali prestopnike.	
e. Statut	5. Zakoni.	

Univerza v Ljubljani

**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine I

UČNA PRIPRAVA:

Stara Indija, Kitajska in Amerika

IME IN PRIIMEK: Sebastjan Zupin in Janoš Kastelic

DATUM: 6. 5. 2020

I. OSNOVNI PODATKI:

Šola:	Osnovna šola	
Razred:	7.b	
Datum:	3. 05. 2020	
Predmet:	Zgodovina	
Učna tema	Širša tema iz učnega načrta:	Izbirna tema: Stara Indija, Kitajska, Amerika
	Poglavje iz učbenika:	Začetek civilizacije A Izbirna tema: Stara Indija, Kitajska in Amerika
Učna enota – naslov učne ure:	Stara Indija, Kitajska in Amerika	
Učne oblike:	Frontalna učna oblika Individualna učna oblika	
Učne metode:	Metoda razlage Metoda razgovora Metoda slikovne demonstracije Metoda besedne demonstracije Metoda dela s pisnimi viri Metoda dela s slikovnimi viri	
Učne tehnike:	Nevihta možganov.	
Cilji iz učnega načrta:	<p>“Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ob zemljevidu opredelijo, kje so se razvile prve civilizacije stare Indije, Kitajske in Amerike, ● analizirajo glavne dosežke prvih civilizacij stare Indije, Kitajske in Amerike na področju arhitekture, znanosti in umetnost; ● analizirajo glavne družbene in verske značilnosti prvih civilizacij stare Indije, Kitajske in Amerike.” (Učni načrt, 2011, str. 11) 	
Cilji učne ure oz. pričakovani učni dosežki	Izobraževalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● navesti glavne značilnosti civilizacij stare Indije, Kitajske in Amerike ● naštetih glavna ljudstva stare Amerike ● naštetih glavna verstva stare Indije in Kitajske ● opisati družbeno-kulturne značilnosti civilizacij stare Indije, Kitajske in Amerike ● vrednotiti pomen kulturnih dosežkov civilizacij stare Indije, Kitajske in Amerike za človeštvo
	Funkcionalni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● pokazati na zemljevidu, kje so se razvile civilizacije stare Indije, Kitajske in Amerike.

	Vzgojni učni cilji	<p><i>Ob koncu učne ure učenec zna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • vzpostaviti spoštljiv odnos do kultur in verstev stare Indije, Kitajske in Amerike
Učne etape:	<ul style="list-style-type: none"> • Uvajanje • Obravnavanje nove učne snovi • Urjenje 	
Vsebinski poudarki:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stara Indija 2. Kitajska 3. Maji 4. Azteki 5. Inki 	
Učna sredstva:	Učila:	Učbenik (Zorn, Zorn, Mihelič, 2014, str. 28-29), PPT predstavitev z zapisom učne snovi, delovni ponovitveni list
	Učni pripomočki:	Tabla, kreda, računalnik, LCD projektor, projekcijsko platno.
Medpredmetne povezave z vsebinami:	Geografija (uporaba zemljevida za prepoznavanje pomembnih svetovnih rek in drugih geografskih značilnosti preučeni civilizacij) Domovinska in državljska vzgoja ter etika (spoznavanje različnih svetovnih religij in vrednostnih sistemov različnih kultur)	
Novi pojmi s pojasnilom:	<p>Kaste - sistem delitve družbe v stari Indiji</p> <p>Hinduizem - najstarejša od velikih svetovnih religij, ki je nastala v Indiji</p> <p>Budizem - religija in filozofska šola, ki jo je ustanovil Siddhartha Gautama</p> <p>Konfucionizem - filozofski in vrednostni sistem, ki izvira iz naukov kitajskega filozofa Konfucija</p>	
Viri in literatura za učno pripravo:	Učni načrt	<p><i>Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina.</i> Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011.</p> <p>https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/obvezni/UN_zgodovina.pdf (6. 5. 2020).</p>
	Učna priprava	<p>Janša Zorn, Olga, Mirja Zorn in Darja Mihelič. <i>Koraki v času 7: Učbenik za zgodovino v 7. razredu osnovne šole.</i> Ljubljana: DZS, 2014, str. 28-29.</p> <p>Thapar, Romila. <i>The Penguin History of Early India: From the origins to AD 1300.</i> London: Penguin Books, 2002.</p>

	<p>Feng, Li. <i>Early China: A Social and Cultural History</i>. New York: Cambridge University Press, 2013.</p> <p>Rostoworowski, Maria, Craig Morris. »The Fourfold domain: Inka power and its social foundations.« V: <i>The Cambridge History of the Native Peoples of the Americas: Volume III: South America part 1</i>, ur. Frank Salomon in Stuart B. Schwartz, 769-863. New York: Cambridge University Press, 1999.</p> <p>Charlton, Thomas. »The Aztecs and their Contemporaries: The Central and Eastern Mexican Highlands.« V: <i>The Cambridge History of the Native Peoples of the Americas: Volume II: Mesoamerica part 1</i>, ur. Richard E.W. Adams in Murdo J. MacLeod, 509-558. New York: Cambridge University Press, 2000.</p>
PowerPoint	<p>DRSNICA 1: Tenochtitlan. https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/df/Conquista-de-Tenochtitlan-Mexico.jpg (5. 5. 2020).</p> <p>DRSNICA 2: Ruševine mesta v dolini Ind. https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/2b/Mohenjo-daro.jpg (5. 5. 2020)</p> <p>DRSNICA 3: Ruševine Ruševine Mohendžo Daro. https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b9/Excavated ruins of Mohenjo-daro.jpg (5. 5. 2020)</p> <p>DRSNICA 4: Ruševine Mohendžo Daro. https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b9/Excavated ruins of Mohenjo-daro.jpg (5. 5. 2020)</p> <p>DRSNICA 4: Mohendžo Daro. https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b9/Excavated ruins of Mohenjo-daro.jpg (5. 5. 2020)</p> <p>DRSNICA 5: Veliki Kitajski zid 1.</p>

<https://cdn.britannica.com/82/94382-050-20CF23DB/Great-Wall-of-China-Beijing.jpg> (6. 5. 2020)

DRSNICA 6:

Veliki Kitajski Zid 2.

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/23/The_Great_Wall_of_China_at_Jinshanling-edit.jpg (6. 5. 2020)

DRSNICA 7:

Majevski koledar.

<https://www.mayantourismguide.com/wp-content/uploads/2015/10/Mayan-Calender-300x296.png>

(6. 5. 2020)

DRSNICA 8:

Zemljevid majevske civilizacije.

<https://i.pinimg.com/564x/bb/00/cf/bb00cffe7fa04abae21cb56ae7a64f1e.jpg> (6. 5. 2020)

DRSNICA 9:

Chichen Itza.

<https://cdn.britannica.com/30/178930-050-A9761BDF/El-Castillo-Chichen-Itza-Yucatan-Mexico.jpg>

(6. 5. 2020)

DRSNICA 10:

Žadasta maska.

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/f/fa/Palenque_-_Maske_des_Pakal.jpg/1200px-Palenque_-_Maske_des_Pakal.jpg (6. 5. 2020)

Kamniti artefakt.

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/0a/Maya_eccentric.jpg (6. 5. 2020)

Keramična figura:

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/8/8f/Jaina_Island_type_figure%2C_Art_Institute.jpg/606px-Jaina_Island_type_figure%2C_Art_Institute.jpg (6. 5. 2020)

(6. 5. 2020)

	<p>DRSNICA 11: Zemljevid Tenochtitlana: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/51/Tenochtitlan y Golfo de Mexico 1524.jpg (6. 5. 2020)</p> <p>DRSNICA 12: Zemljevid Mehike: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/3/37/Mexico States blank map.svg/1280px-Mexico States blank map.svg.png (6. 5. 2020)</p> <p>DRSNICA 13: Azteška palača https://www.flickr.com/photos/53301297@N00/28124319601 (6. 5. 2020)</p> <p>DRSNICA 14: <u>Prevod iz:</u> Cortés, Hernan. <i>Cortes Describes Tenochtitlan</i>. American Historical Society: https://www.historians.org/teaching-and-learning/teaching-resources-for-historians/teaching-and-learning-in-the-digital-age/the-history-of-the-americas/the-conquest-of-mexico/letters-from-hernan-cortes/cortes-describes-tenochtitlan (Obiskano 6. 5. 2020)</p> <p>DRSNICA 15: Machu Picchu https://i.ytimg.com/vi/YWlUqSzHhzU/maxresdefault.jpg (6. 5. 2020)</p> <p>Drsnica 16: Južna Amerika https://mapswire.com/maps/south-america/south-america-physical-map-large.jpg (6. 5. 2020)</p>
Delovni list	<p>Prazni zemljevid sveta. https://www.kittybabylove.com/wp-content/uploads/2018/07/Continents-and-Oceans-of-the-World-Blank-Map.jpg (6. 5. 2020)</p>

II. POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
(5 minut)	<i>Za začetek bi vas prosil, da odprete učbenik na strani 28 in si oglejte zemljevid.</i>	Odprejo učbenik na strani 28 in si ogledajo zemljevid.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Metoda slikovne demonstracije.	Učbenik, str. 28.
	<i>O čem bomo govorili v sklopu današnje učne ure?</i>	Odgovorijo: <i>O stari Indiji, Kitajski in Ameriki.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	
	<i>Danes se bomo tekom učne ure premaknili izven Evrope in Bližnjega vzhoda, ter si pogledali civilizacije stare Indije, Kitajske in Amerike. Naslov današnje učne ure je Stara Indija, Kitajska in Amerika.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	
	<i>Prosim napišite naslov učne ure v zvezek.</i>	Poslušajo. Učenci napišejo naslov učne ure v zvezek.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Individualna učna oblika	Drsnica 1.
	<i>Preden nadaljujemo, me zanima, ali že kaj veste o stari Indiji, Kitajski in Ameriki? Ali pozna kdo kakšne kulturne značilnosti teh krajev? Morda ime kake civilizacije ali religije?</i> Poslušam njihove odgovore, če jih imajo.	Učenci naštejejo svoje ideje.	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	
	<i>Na podlagi odgovorov jim povem, kaj se bodo naučili pri učni uri.</i> V današnji učni uri se bomo učili o:	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stari Indiji 2. Kitajski 3. Majih 4. Aztekih 5. Inkih <p><i>Na koncu današnje ure boste znali na zemljevidu pokazati, kje so se razvile civilizacije stare Indije, Kitajske in Amerike. Navesti boste znali njihove glavne značilnosti. Znali boste naštetih glavna ljudstva Amerike in glavna verstva stare Indije in Kitajske. Opisati boste znali družbene in kulturne značilnosti civilizacij stare Indije, Kitajske in Amerike, prav tako pa boste lahko vrednotili pomen kulturnih dosežkov teh civilizacij.</i></p>			
--	---	--	--	--

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / URJENJE IN SPROTNO PONAVLJANJE ALI SPROTNO PREVERJANJE

1. VSEBINSKI POUDAREK: Stara Indija	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
(7 minut)	<p><i>Poleg mest na območju rodovitnega polmeseca civilizacija ob reki Ind vsebuje najstarejša znana mesta v človeški zgodovini. Začela se je razvijati sredi 3. tisočletja pr. n. št. Indijska civilizacija je bila od starih rečnih držav najbolj obsežna, znanih pa nam je več kot sto mest. Reka Ind, po kateri se imenuje civilizacija, izvira v Himalajah in se konča v Indijskem oceanu. Vso to območje je bilo poseljeno.</i></p>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 2.
	<p><i>Hiše v mestih so bile grajene iz opeke. Mesta so imela posebne ulice, kjer so bili zbrani rokodelci in druge ulice z javnimi zgradbami. Na sredini mesta je bila umetna vzpetina.</i></p>	Poslušajo. Odgovorijo:	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	

<i>Zakaj mislite, da so imela mesta na sredini te vzpetine?</i>	<i>Služile so kot utrdbe.</i>	Metoda razgovora.	
<i>Najbolj znano tako mesto, ki so ga v Pakistanu odkrili arheologi, se imenuje Mohendžo Daro. Mesto je celo imelo delujoči vodovod in kanalizacijo.</i> Pokažem jim sliko mesta na PPT in jim pokažem primer vzpetine, o katerih govorimo.	Učenci gledajo sliko na platnu in poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage in metoda slikovne demonstracije.	Drsnica 3.
<i>Te stare mestne državnice so začele hitro propadati okoli leta 1500 pr. n. št.</i> <i>Kaj mislite, da je privedlo do tega?</i>	Učenci poslušajo. Odgovorijo: <i>Napadli so jih Ariji.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Metoda razgovora.	
<i>Ugotoviti, kaj se je zgodilo tako starim civilizacijam je zelo težko. Moramo se zavedati, da so naše teorije o propadu te civilizacije v veliki meri ugibanje in ne znanost.</i> <i>Ariji so družbo delili v kaste, kar pomeni, da je bilo ljudem ob rojstvu določeno, v katerem delu družbe bodo ostali, odvisno od kaste njihovih staršev. Od tega je bilo odvisno s kom se je nekdo lahko poročil, zgodovina kast pa ima vpliv na družbo Indije še danes. Najvišja kasta so bili svečeniki, sledili so vojaki in plemiči, pod njimi so bili kmetje in rokodelci, na dnu pa so bili sužnji.</i>	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	
<i>V Indiji sta nastali dve od velikih svetovni religiji. kateri?</i> <i>Katera je starejša?</i>	Odgovorijo: <i>Hinduizem in budizem.</i> Odgovorijo: <i>Hinduizem.</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	
<i>Sedaj pa si iz PPT prepisite glavne točke. (PPT, drsnica 2)</i>	Poslušajo. Prepišejo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Individualna učna oblika.	Drsnica 2.

2. VSEBINSKI POUDAREK: Kitajska	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
(7 minut)	<i>Kitajska civilizacija se je razvila ob Rumeni in Modri reki okoli leta 1500 pr. n. št. Rumena reka se v kitajščini imenuje Huang He, Modra reka pa Jangzi. Čeprav ni najstarejša, je bila kitajska država najbolj trdoživa, saj nikoli ni zares propadla, ampak se je le spremenila.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 4. Učbenik, str. 29.
	<i>Kitajska je bila znana po izdelavi in dragocenih luksuznih dobrin, ki so bile tisočletja zaželeni v Evropi.</i> <i>Katere take dobrine mislite, da so prihajale iz Kitajske?</i>	Poslušajo. Odgovorijo: <i>Porcelan, svila, papir</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Metoda razgovora.	
	<i>Kitajci so prvi izumili mnogo naprav, ki so kasneje postale zelo pomembne za razvoj in moč evropskih držav.</i> <i>Kaj mislite, da so bili te izumi?</i>	Poslušajo. Odgovorijo: <i>Kompas, smodnik, tiskalni stroj</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Metoda razgovora.	
	<i>Kitajska država je skozi svojo dolgo zgodovino ves čas imela težave z nomadskimi konjeniški ljudstvi iz severa, najbolj znani izmed teh so bili Mongoli v srednjem veku. Da bi se lahko bolj učinkovito pripravili in branili na napade teh nomadskih ljudstev so več sto let počasi a vztrajno gradili največje obzidje na svetu. Imenujemo ga veliki kitajski zid.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	
	<i>Dolg je kar 21.000km, kar je enako razdalji med Portugalsko in Moskvo, krat pet. Zid je zgradilo veliko dinastij, gradnja zidu pa je zahtevala tisoče in tisoče smrti.</i> Pokažem jim sliko zidu na PPT in jim na hitro razložim, zakaj so zid gradili približno 1800 let.	Učenci gledajo sliko na platnu in poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage in metoda slikovne demonstracije.	Drsnica 5.

<p><i>Približno sočasno z razvojem budizma v Indiji se na Kitajskem razvije konfucionizem.</i></p> <p>Pokažem jim sliko Konfucija in simbol konfucionizma na PPT.</p>	Učenci gledajo sliko na platnu in poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage in metoda slikovne demonstracije.	Drsnica 6.
<p><i>Konfucij je bil pomemben kitajski filozof, ki je razvil način razmišljanja in obnašanja, ki mu pravimo konfucionizem. Ta je včasih dojet kot religija, včasih kot filozofija ali kot tradicija. Za nas je pomembno, da razumemo, da so njegovi nauki definirali način življenja kitajskemu ljudstvu, ki posebno vrednosti harmonijo in mirno sobivanje. Simbol zraven Konfucija predstavlja leseni zvonec. Zvonec naj bi bil metafora za vladarja Kitajcev, ki ga nebesa uporabljajo kot orodje, s katerim usmerjajo njegove podanike.</i></p>	Učenci gledajo sliko na platnu in poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage in metoda slikovne demonstracije.	Drsnica 6.
<p><i>Sedaj pa si iz PPT prepisite glavne točke. (PPT, drsnica 4)</i></p>	Poslušajo. Prepišejo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Individualna učna oblika.	Drsnica 4.

3. VSEBINSKI POUDAREK: Maji	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
(7 minut)	<p><i>Zdaj se bomo premaknili v Ameriko.</i></p> <p><i>Katere kulture poznate, ki so obstajale v Amerikah, preden so tja prišli Evropejci?</i></p>	Poslušajo. Odgovorijo: <i>Maji, Azteki, Inki</i>	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Metoda razgovora.	
	<p><i>Začeli bomo z Maji. Njihova civilizacija je najstarejša od teh, ki jih bomo danes omenili. Začela se je okoli 1800 pr. n. št., kar pomeni, da je starejša od kitajske civilizacije.</i></p>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 7.

<p><i>Svoj vrhunec so Maji dosegli med 4. in 9. stoletjem našega štetja, kar je v Evropi zgodnji srednji vek. Njihova civilizacija pa se je končala, ko se je v Evropi končal srednji vek, v 15. stoletju.</i></p>			
<p><i>Živel so v današnji centralni Ameriki, na območju so Maji sicer imeli mesta, a ta niso bila stalno naseljena - mestni centri so služili kot središča za verske obrede, sejme in sodne postopke, niso pa imela bivalnih prostorov.</i></p> <p>Pokažem jim sliko zemljevida na PPT in jim še enkrat povem, kje so se nahajali Maji.</p>	<p>Učenci gledajo sliko na platnu in poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Metoda slikovne demonstracije.</p>	<p>Drsnica 8.</p>
<p><i>Maji so gradili posebne piramide, ki so služile kot templji. Na vrhu teh piramid so opravljali svoje verske rituale - ki so vključevali žrtvovanje ljudi.</i></p> <p>Pokažem jim sliko majevske piramide na PPT.</p>	<p>Učenci gledajo sliko na platnu in poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage in metoda slikovne demonstracije.</p>	<p>Drsnica 9.</p>
<p><i>Maji so edina od ameriških civilizacij, ki je razvila svojo pisavo - uporabljali so hieroglif, ki na prvi pogled izgledajo podobno egipčanskim hieroglifom.</i></p>	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	
<p><i>V nekaterih smislih Maji, in ameriške kulture na sploh, niso bili tako razviti kot Evropejci.</i></p> <p><i>Katerih tehnologij, ki so bile za Evropejce zelo pomembne, ameriške kulture niso imele?</i></p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Odgovorijo: <i>Niso poznali obdelovanja trdih kovin in kolesa.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika.</p> <p>Metoda razgovora.</p>	

	<p><i>V drugih pogledih pa so bili zelo razviti, imeli so zelo kompleksni sistem koledarjev, obvladali so gradnjo v džungelskih okoljih. Prav tako so imeli zelo kompleksne oblike umetnosti: uporabljali so drage kamne, vulkansko steklo in keramiko, izdelovali pa so mozaike, freske in kipraske izdelke.</i></p> <p>Pokažem jim slike različnih kosov majevskih umetnin in jim povem, iz česa so in kaj je bil njihov namen.</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Učenci gledajo slike na platnu in poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Metoda slikovne demonstracije.</p>	<p>Drsnica 10.</p>
	<p><i>Sedaj pa si iz PPT prepišite glavne točke. (PPT, drsnica 7)</i></p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Prepišejo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Individualna učna oblika.</p>	<p>Drsnica 7.</p>

4. VSEBINSKI POUDAREK: Azteki	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
(7 minut)	<p><i>Naše obravnavanje civilizacij stare Amerike nadaljujemo z Azteki. Ti so svojo civilizacijo razvili na področju današnje osrednje Mehike. Njihova prestolnica Tenochtitlan je bila zgrajena na otoku sredi jezera. Imela je 300.000 prebivalcev, kar je bilo veliko več kot katerokoli mesto v Evropi v tistih časih. Stala je na območju, kjer je danes glavno mesto Mehike.</i></p> <p><i>Morda kdo vas ve, katero je glavno mesto Mehike?</i></p>	<p>Poslušajo</p> <p>Odgovorijo: <i>Glavno mesto Mehike je Ciudad de Mexico.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Metoda razgovora.</p>	<p>Drsnica 11.</p>
	<p>Na PPT prezentaciji jim pokažem zemljevid Mehike in z roko pokažem, kje je Ciudad de Mexico in kje so živeli Azteki.</p> <p><i>Tako je. Bivali so torej na območju</i></p>	<p>Učenci gledajo zemljevid na platnu in poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Metoda slikovne</p>	<p>Drsnica 12.</p>

	<p>južne Mehike. Azteška država se je oblikovala med 14. in 15. stoletjem, kar na grobo sovpada z zadnjimi stoletji srednjega veka. Načeloma se konec srednjega veka označi z letom 1453, ko je padel Konstantinopol. Nekateri zgodovinarji pa za konec srednjega veka izberejo leto 1492, ko je Kolumb odkril Ameriko. Kmalu zatem so Španci pod vodstvom Hernanda Cortesa leta 1519 naleteli na državo Aztekov, ki je do takrat zavladata nad ostalimi manjšimi mestnimi državami južne Mehike, kot so Totonaki. Španci so si Azteke zelo hitro podredili. V pičlih dveh letih so zavzeli glavno mesto. Tako pa se je zaključilo obdobje samostojnih prvotnih kultur v Mehiki. Jezik Aztekov se govori še dandanes, vendar so govorniki majhen delec celotne mehiške populacije.</p>		demonstracije.	
	<p>Tako kot Maji so tudi Azteki gradili velike piramide, ki so služile kot svetišča, na katerih so darovali bogovom. Tako kot Maji so tudi Azteki žrtvovali ljudi. Imeli so mesta, v katerih lahko najdemo velike razkošne palače. Po večini so svojo kulturo prevzeli od sorodnih ljudstev v regiji. Kot smo omenili že prej, je to območje bilo polno majhnih mestnih držav, ki so si delile podobno kulturo.</p> <p>Pokažem jim drsnico s sliko azteške palače.</p>	Poslušajo in gledajo slike na platnu.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Metoda slikovne demonstracije.	Drsnica 13.
	<p>Za konec, kar se tiče Aztekov, vam bom prebral pričanje konkvistadorja Corteza, ko je svoje vtise o azteškem glavnem mestu posredoval španskemu kralju.</p>	Poslušajo in gledajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	Drsnica 14.

	<p>Preberem odlomek št. 1.</p> <p><i>Kakšen vtis je mesto naredilo na konvikstadorja?</i></p>	<p>Gledajo odlomek prikazan na drsnici.</p> <p>Učenci odgovorijo: <i>Mesto je nanj naredilo močan vtis, sploh vsi kanali in dejstvo, da je bilo mesto sredi slanega jezera.</i></p>	<p>Metoda besedne demonstracije.</p> <p>Metoda dela s pisnimi viri.</p>	
	<p><i>Sedaj iz PPT prepišite glavne točke. (PPT, drsnica 11)</i></p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Prepišejo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Individualna učna oblika.</p>	<p>Drsnica 11.</p>

5. VSEBINSKI POUDAREK: Inki	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
(7 minut)	<p><i>Za konec bomo omenili še Inke. Ti so obstajali na območju današnjih držav Peru in Bolivija.</i></p> <p><i>Ali kdo od vas ve, na katerem kontinentu se nahajata ti dve državi?</i></p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Odgovorijo: <i>V Južni Ameriki.</i></p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Metoda razgovora.</p>	<p>Drsnica 15.</p>
	<p>Na PPT predstavitvi prikažem zemljevid Inkovske države.</p> <p><i>Kot je razvidno iz zemljevida, so Inki živeli v Južni Ameriki na področju današnje Bolivije in Peruja. Visoko v Andih so v 14. stoletju oblikovali močno državo, ki se je raztezala vse od Ekvadorja do današnjega Čila. Središče je bilo v mestu Cusco. Bili so najmočnejša in največja civilizacija na katero so Španci naleteli ob</i></p>	<p>Gledajo sliko na platnu in poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Metoda slikovne demonstracije.</p>	<p>Drsnica 16.</p>

	<p>raziskovanju Amerike. Državo je vodil vodja po imenu Sapa Inca. Kljub temu, da niso poznali konjev in drugih živali, ki jih imamo Evropejci za samoumevne, kot so krave in koze, so ustvarili kompleksno državo z zapletenim cestnim sistemom, po katerem so kurirji prenašali sporočila. Cestni sistem je obsegal celih 20.000 kilometrov. Ceste so povezovale visoko v gorah zgrajena mesta, med katerimi je zagotovo vsem vam poznan Maču Piču.</p>			
	<p>Ali morda kdo od vas ve, katere udomačene živali pa so Inki poznali?</p>	<p>Odgovorijo: lame in alpake.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p>	
	<p>Inki so zelo pomembni za zgodovinski razvoj, saj so poznali marsikatero rastlino, ki je bila Evropejcem do tedaj še povsem neznana.</p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	
	<p>Ali poznate kako tovrstno rastlino?</p> <p>Poslušam asociacije, če jih imajo.</p>	<p>Povedo svoje asociacije. Predvideni odgovori: krompir, koruza, paradižnik, čili, arašidi,...</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p>	
	<p>Zanimivo je, da so mnoge rastline, ki so dandanes vsem znane v evropsko kulturo, vstopile precej pozno. Kaj bi bila italijanska kuhinja brez paradižnika? Pomislite samo na to, da prebivalec Apeninskega polotoka pred 500 leti še nikoli ni slišal za paradižnika. Ta je poleg krompirja, koruze, arašidov in še mnogo drugih živil prišel v Evropo šele z odkritjem Amerike. Vse te dobrine pa so bile znane Inkom, ki so jih gojili in uporabljali v vsakodnevem življenju.</p>	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	

	<i>Sedaj iz PPT prepisite glavne točke. (PPT, drsnica 15)</i>	Poslušajo. Prepišejo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage. Individualna učna oblika.	Drsnica 15.
--	---	------------------------------	---	-------------

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE ALI PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA
(5 minut)	<i>Prišli smo do zaključka naše učne ure. Naučili ste se nekaj glavnih značilnosti o starih civilizacijah, ki so nastale v Indiji, na Kitajskem in Ameriki.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	
	<i>Najprej boste vsi dobili delovni list, ki ga boste izpolnili. Na delovnem listu sta prazen zemljevid sveta in časovni trak. Na zemljevid v rdeče krogce zapišite, katere civilizacije so obstajale na tem območju. Na časovni trak pa navedete, v katerem časovnem obdobju so nastale. Pri delovnem listu si pomagajte z učbenikom na straneh 28 in 29.</i>	Poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	
	<i>Rešite delovni list, nato ga bomo skupaj preverili.</i>	Rešujejo delovni list.	Individualna učna oblika (metoda dela s slikovnimi viri).	Učbenik, str. 28 in 29.
	Učencem naštejemo pravilne odgovore.	Poslušajo in preverijo svoje rešitve.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	
	<i>Za konec bomo še na kratko ponovili nekatere stvari, ki smo se jih naučili tekom šolske ure.</i> <i>Kako se reče filozofski in verski tradiciji, ki jo je ustanovil Konfucij?</i>	Poslušajo. Odgovorijo: Konfucianizem.	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.	

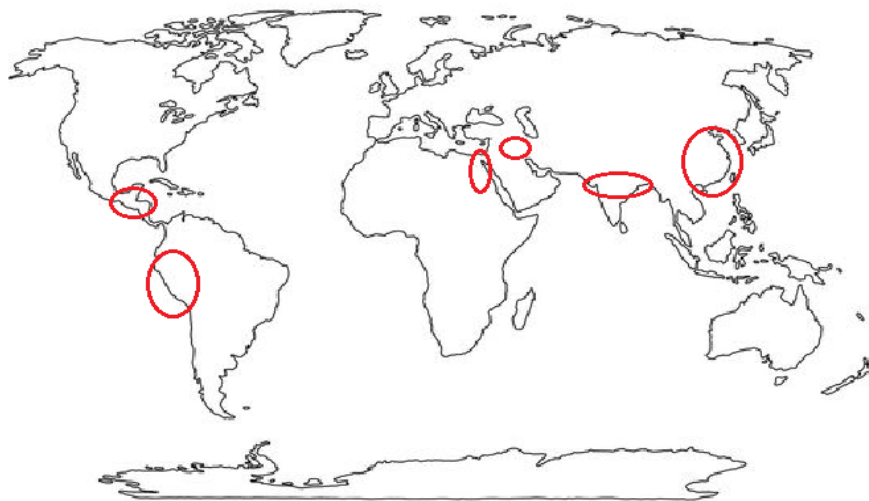
<p><i>Kaj so izumili Kitajci?</i></p> <p><i>Kako se reče indijskemu sistemu družbene ureditve?</i></p> <p><i>Katere civilizacije so se oblikovale v Ameriki?</i></p> <p><i>Katera živila so poznali Inki, ki jih v Evropi do odkritja Amerike niso?</i></p> <p><i>Koga/kaj so nekatere ameriške kulture žrtvovali med verskimi obredi?</i></p>	<p>Odgovorijo: <i>Papir in smodnik.</i></p> <p>Odgovorijo: <i>Kaste.</i></p> <p>Odgovorijo: <i>Inki, Azteki in Maji.</i></p> <p>Odgovorijo: <i>krompir, paradižnik, koruza, arašidi,....</i></p> <p>Odgovorijo: <i>ljudi.</i></p>		
<p>Na podlagi odgovorov presodim ali so učenci odgovorili dobro, srednje ali slabo.</p> <p><i>Na podlagi vaših odgovorov in ponovitvenega lista se mi zdi, da ste se naučili dobro/v redu/slabo:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● navesti glavne značilnosti civilizacij stare Indije, Kitajske in Amerike ● naštetih glavna ljudstva stare Amerike ● naštetih glavna verstva stare Indije in Kitajske ● opisati družbeno-kulturne značilnosti civilizacij stare Indije, Kitajske in Amerike ● vrednotiti pomen kulturnih dosežkov civilizacij stare Indije, Kitajske in Amerike za človeštvo ● pokazati na zemljevidu, kje so se razvile civilizacije stare Indije, Kitajske in Amerike 	<p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	

III. SEZNAM PRILOG

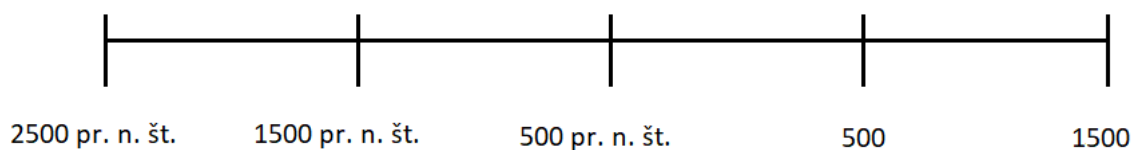
PRILOGA 1 :	Delovni ponovitveni list
PRILOGA 2 :	Izpolnjen delovni ponovitveni list
PRILOGA 3 :	Stara Indija, Kitajska in Amerika - PowerPoint predstavitev z zapisom učne snovi

PRILOGA 1: Delovni ponovitveni list

1. Na zemljevidu zapiši, katere civilizacije so se nahajale v vsakem od narisanih rdečih krogov.

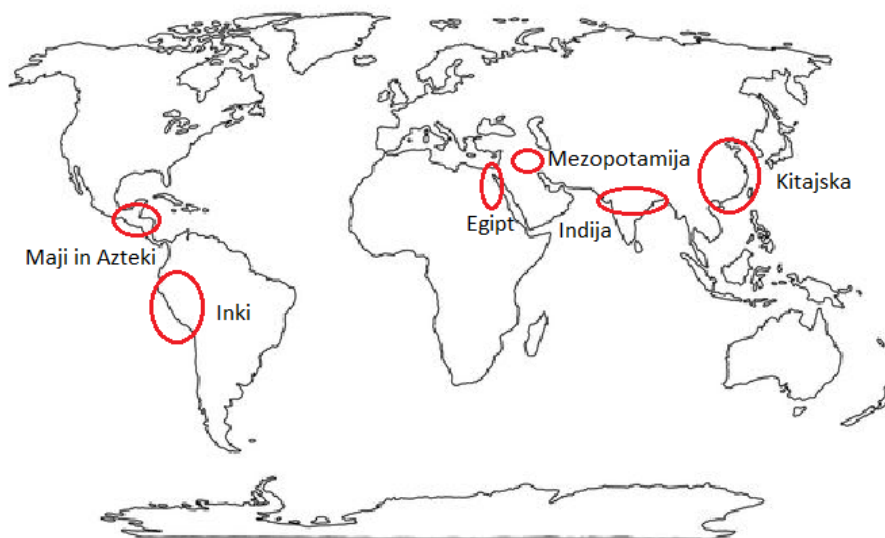

2. Na časovnem traku označi obdobja nastanka staroindijske, kitajske, majevske, inkovske in azteške civilizacije.

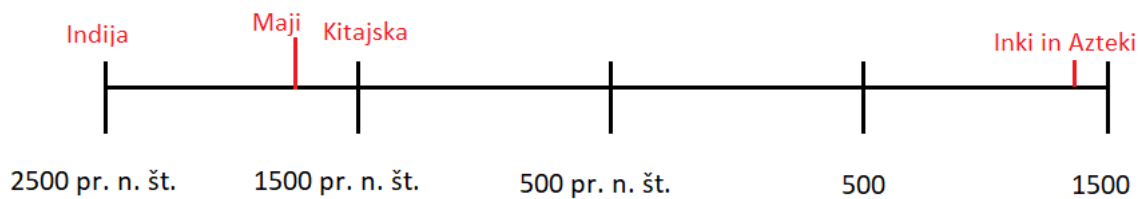

PRILOGA 2: Izpolnjen delovni ponovitveni list

1. Na zemljevidu zapiši, katere civilizacije so se nahajale v vsakem od narisanih rdečih krogov.

2. Na časovnem traku označi obdobja nastanka staroindijske, kitajske, majevske, inkovske in azteške civilizacije.

PRILOGA 3: Stara Indija, Kitajska in Amerika PPT predstavitev z zapisom učne snovi

Drsnica 1

Drsnica 2 Naslov imate: Stara Indija

Staroindijska civilizacija

Dolina rake Ind je imela več kot 100 mestni državice.

V Indiji sta nastala hinduizem in budizem.

Nastanek: 2500 pr. N. št.

Propad: 1500 pr. n. št.

Drsnica 3

Drsnica 4

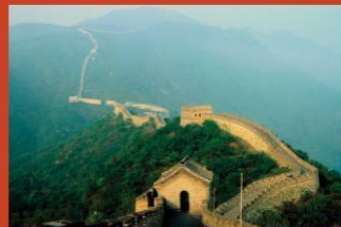
Kitajska

Nastanek: 1500 pr. n. št.

Modra in Rumena reka sta idealni za kmetijstvo.

Izumili so papir, porcelan, kompas, smodnik, bankovce, tisk in še kaj.

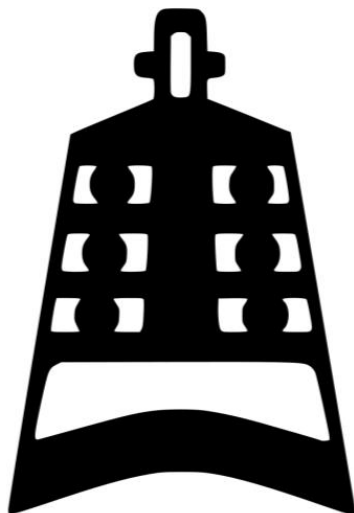
Verjeli so v konfucionizem.

Drsnica 5

Drsnica 6

Drsnica 7

Maji

Nastanek: 1800 pr. n. Št.

Propad: 15. stoletje.

Živelii so v džunglah centralne Amerike.

Mesta so bila večino časa nenaseljena.

Gradili so piramidasta svetišča svojim bogovom.

Drsnica 8

Drsnica 9

Drsnica 10

Drsnica 11

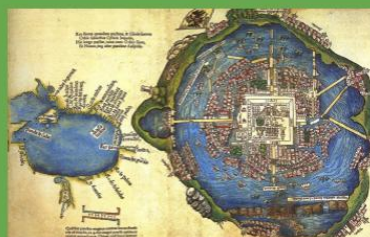
Azteki

Nastanek: 14. in 15. stoletje.

Propad: 16. stoletje.

Na območju današnje Mehike, imeli so isto glavno mesto kot danes.

Svojim bogovom so žrtvovali ljudi.

Drsnica 12

Drsnica 13

Drsnica 14

To veliko mesto, Tenochtitlan, se nahaja v slanem jezeru. Od kopna do gosto naseljenega dela mesta je razdalja dve ligi [10km], vseeno iz katere smeri se mu približamo. Mesto ima štiri poti oz. vhode, vsi so narejeni na umetnih nasipih, ki so široki za dve sulici. Mesto je večje kot Sevilla ali Cordoba. Njegove ulice, govorim o glavnih, so zelo široke in ravne. Nekatere od teh in vse manjše ulice, so na pol iz kopna in na pol iz vode, po njih se potuje s kanujem. Vse ulice imajo na intervalih odprtine, čez katere teče voda, ki se giblje med eno ulico in drugo. Pri teh odprtinah, mnoge od katerih so zelo široke, so tudi široki mostovi, ki so sestavljeni iz velikih kosov lesa, zelo močni in odlično zgrajeni; na mnogih od teh mostov lahko vstric hodi deset konjev. Če bi se prebivalci tega mesta izkazali za izdajalske, bi imeli velike prednosti zaradi načina gradnje mesta, ker bi lahko odstranili mostove pri vseh vhodih in prostor zapustili in bi nas lahko ubili od lakote, brez možnosti, da bi prišli na kopno. Takoj ko sem vstopil v mesto, sem zelo hitro dal zgraditi štiri čolne, ki so bili kmalu končani in so bili dovolj veliki, da bi na kopno lahko pripeljali tristo mož in konje, ko bi bilo to potrebno.

(Pismo Hernana Corteza kralju Ferdinandu, 1520)

Drsnica 15

Inki

Nastanek: 14. stoletje.

Propad: 17. stoletje.

Največja od starih ameriških držav.

Od Inkov smo dobili: krompir, paradižnik, koruzo, čili in arašide.

Bili so prilagojeni na življenje v visokih gorah.

Drsnica 16

Avtorji prispevkov:

KARIN GRADIŠNIK

JANOŠ KASTELIC

NEJC KAVKA

SARA KOBAL

NINA KOCJANČIČ

LUKA KROPIVNIK

BLAŽ LAMPRET

LEA MESERKO

MANCA PERKO

ANAMARIJA RUPNIK

URŠKA SVETINA

INES ŠESTAN

SARAH TKALEC

VID TILIA

SEBASTJAN ZUPIN

**Naslov: Prispevki k didaktiki zgodovine,
Letnik XVIII, št. 3**

ISSN: 1581-8713

ISSN: 1581-8721 (ELEK. VERZIJA)

Urednica: Danijela Trškan

Oblikovalka: Danijela Trškan

*Copyright © Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete UL
(za potrebe predmetov Didaktika zgodovine I, Didaktika
zgodovine II, Pedagoška praksa iz zgodovine, Terensko
delo pri zgodovini v osnovni in srednji šoli)*

Ljubljana

2020